

**TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**SPOR LİSELERİ SPOR ALANI ÖĞRETİM PROGRAMLARININ
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Adem KILIÇ

**TRABZON
Ağustos, 2023**

**TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**SPOR LİSELERİ SPOR ALANI ÖĞRETİM PROGRAMLARININ
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ**

Adem KILIÇ

ORCID: 0000 – 0003 – 4549 - 3956

**Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde
Yüksek Lisans Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

Tezin Danışmanı

Doç. Dr. Tamer CİVİL

ORCID: 0000 – 0003 – 0104 - 0007

TRABZON

Ağustos, 2023

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Tezimin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalardan bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yaptığımı ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, ayrıca bu çalışmanın Trabzon Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonuca razı olduğumu bildiririm.

Adem KILIÇ

28 / 08 / 2023

ÖN SÖZ

Eğitim sporun en önemli boyutlarından birisidir. Spor bu yönüyle ele alındığında iki farklı şekilde değerlendirilmesi mümkündür. Spor için eğitim ve eğitim için spordur. Spor için eğitimde spor amaçtır ve sporun en üst düzeyde gerçekleştirilebilmesi için eğitimden faydalanılır. Hayatımın her alanını spora adanmış biri olarak gerek sporculuk, öğrencilik, antrenörlük ve şuan öğretmenlik hayatım boyunca sporu ileriye taşımak hedeflerimden biri olmuştur.

“Spor Liseleri Spor Alanı Öğretim Programlarının Öğretmen Görüşleri Açısından İncelenmesi” adlı çalışmamda da hedefim spor ve eğitimin iç içe olduğu spor liselerinde verilen eğitimin güçlü ve zayıf yönlerini tespit edip zayıf yönlerini güçlendirmektir. Bu alanda çalışmaya başlamamdaki en büyük etken ise benimde spor lisesi mezunu bir öğrenci olmamdır. Amacım spor liselerinde iç içe geçmiş olan spor ve eğitimi daha kaliteli hale getirebilmek için bir nebze katkı sağlamaktır.

“Spor Liseleri Spor Alanı Öğretim Programlarının Öğretmen Görüşleri Açısından İncelenmesi” konusunu araştırdığım çalışma sürecimde bilgi birikimleri, deneyimleri, verilerin analizi noktasında ve değerli görüşleriyle beni yönlendiren; sürecin her anında ilgisi, güveni ve desteği ile yanımda olan; saygı değer hocam, değerli danışmanım Doç. Dr. Tamer CİVİL’e teşekkür ederim.

Bu araştırmada verileri elde etmek için kullanılan anketleri ülkenin çeşitli bölgelerinde bulunan Spor Lisesi Öğretmenlerine ulaştırmamda bana yardımcı olan değerli Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerine, değerli arkadaşlarıma; yapılan çalışmada anketlere özveriyle katılan, sabırla tamamlayan Spor Lisesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerine teşekkür ederim.

Çalışma sürecimin her safhasında benimle olan, ilgi ve alakasıyla maddi ve manevi her türlü desteğini göstererek bu zorlu süreci atlatmamı sağlayan ve sevincim ile üzüntümde yanımda olan, yaşamıma değer katan ve bu süreçte beni hep destekleyen kıymetli eşim Tuğba KILIÇ’a teşekkür ederim.

Ağustos, 2023

Adem KILIÇ

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
ÖZET.....	viii
ABSTRACT	x
TABLolar LİSTESİ.....	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xiii
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xiv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xvii
1. GİRİŞ	1
1. 1. Araştırmanın Amacı.....	2
1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi	2
1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları	2
1. 4. Araştırmanın Varsayımları.....	3
1. 5. Tanımlar	3
2. LİTERATÜR TARAMASI	4
2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi	4
2. 1. 1. Mesleki ve Teknik Eğitiminin Tanımı	4
2. 1. 1. 1. Mesleki ve Teknik Eğitiminin Genel Yapısı	4
2. 2. Spor Liselerinin Kuruluş Tarihçesi	5
2. 2. 1. Spor Liselerinin Kuruluş Amaçları	6
2. 2. 1. 1. Spor Liselerinin Kuruluş Hedefleri.....	7
2. 2. 1. 2. Tematik Spor liseleri.....	7
2. 2. 1. 3. Ortaöğretim Genel Müdürlüğü Dönemi.....	8
2. 2. 1. 4. Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Dönemi	8
2. 3. Spor Liseleri Öğretim Programları.....	9
2. 3. 1. Öğretim Programlarının Genel Amaçları.....	10
2. 3. 2. Öğretim Programlarının Özel Amaçları.....	10
2. 3. 3. Öğretim Programlarının Perspektifi.....	11
2. 3. 4. Öğretim Programında Yer Alan Değerlerimiz.....	11
2. 3. 5. Öğretim Programında Yer Alan Yetkinliklerimiz.....	11
2. 3. 6. Öğretim Programlarının Alana Özgü Becerileri	12
2. 4. 2016 Yılı Öğretim Programlarının Güncellenmesi	12
2. 5. Öğretim Programlarının Öğrencilere Kazandırılması Hedeflenen Beceriler	13

2. 5. 1. Temel Beceriler.....	13
2. 5. 2. Anadil Okuryazarlığı.....	13
2. 5. 3. Beden Eğitimi ve Spor Yeterlilikleri	13
2. 5. 4. Bilgi Okuryazarlığı	13
2. 5. 5. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı.....	14
2. 5. 6. Bilim Okuryazarlığı	14
2. 5. 7. İnsan Hakları ve Demokratik Duyarlılık Yeterlilikleri	14
2. 5. 8. Matematik Okuryazarlığı	14
2. 5. 9. Öğrenme Yeterlilikleri	15
2. 5. 10. Öz Farkındalık	15
2. 5. 11. Sanat Yeterlilikleri	15
2. 5. 12. Temel Hayat Yeterlilikleri	15
2. 5. 13. Yabancı Dil Okuryazarlığı ve Yeterlilikleri.....	15
2. 5. 14. Yurttaşlık Bilgisi ve Bilinci	16
2. 6. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğrenme Alanları.....	16
2. 7. Kitap Yazım Komisyonlarının Kurulması	16
2. 8. Literatür Taramasının Sonucu.....	17
3. YÖNTEM.....	23
3. 1. Araştırma Modeli/ Araştırma Deseni	23
3. 2. Araştırma Grubu/Evren ve Örneklem	23
3. 3. Veri Toplama Araçları	23
3. 3. 1. Kişisel Bilgi Formu.....	23
3. 3. 2. Anket Formu	24
3. 3. 3. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	24
3. 4. Veri Toplama Süreci	24
3. 5. Verilerin Analizi	24
4. BULGULAR	25
4. 1. Nicel Veriler.....	25
4. 2. Nitel Veriler	41
5. TARTIŞMA	52
5. 1. Nicel Verilerin Değerlendirilmesi.....	52
5. 2. Nitel Verilerin Değerlendirilmesi	55
6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	57
6. 1. Sonuçlar	57
6. 2. Öneriler	60
7. KAYNAKLAR.....	62
8. EKLER.....	66

9. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ	74
--	----

ÖZET

Spor Liseleri Spor Alanı Öğretim Programlarının Öğretmen Görüşleri Açısından İncelenmesi

Öğretim programlarının öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyine uygun olması gerekmektedir. Spor eğitimi kapsamlı bir süreç olduğundan bu süreci etkileyen pek çok faktör bulunmaktadır. Bu çalışma; Spor Lisesi spor alanı öğretim programının Beden Eğitimi ve Spor (BES) Öğretmenleri görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesini ayrıca okul fiziki imkânlarının yeterliliği, spor liselerinde görev yapan BES öğretmenlerinin bir takım özelliklerini ortaya koyulmasını amaçlamaktadır. Çalışmanın evrenini Spor liselerinde görev yapan BES öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise Türkiye'nin her bölgesinde yer alan Spor Liselerinde görev yapan 145 BESÖ oluşturmaktadır. Çalışma nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı karma araştırma yöntemi ile yürütüldü. Araştırma verileri, literatür taraması ve uzman görüşü alınarak oluşturulan kişisel bilgi formu, anket formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edildi. Nicel veriler frekans dağılımlarının yer aldığı grafikler şeklinde sunuldu. Nitel verilerin analizinde NVivo 9 Paket Programı ile İçerik Analizi kullanıldı. Nicel verilere ait bulgular incelendiğinde çalışmaya 27 farklı spor lisesinden 110 erkek 35 kadın BES öğretmenlerinin katıldığı ve katılımcıların en fazla oranla (%28) 40-45 yaş aralığında olduğu tespit edildi. Öğretim programlarının oluşturulma sürecine katılanların oranının (%67,5) yüksek olduğu tespit edildi. Spor alanı teorik derslerinden Antrenman Bilgisi ve Spor Anatomisi ve Fizyolojisi derslerine ait kazanımların ve ders kitaplarının öğrenciler tarafından anlaşılır olmasını çok zor ve zor anlaşılır bulan öğretmenlerin oranlarının (sırasıyla; %40, % 30) diğer derslere göre yüksek olduğu saptandı. Öğretmenlerin; %72,4'ü spor tesisi yetersizliğinden, %55,1'i spora ilişkin araç gereç eksikliğinden bahsettikleri saptandı. Öğretmenlerin; %33,1'i öğretim programlarında uygulanamayacak kazanımların bulunduğunu, %25,5'i kazanımlar için ders kitaplarındaki etkinliklerin kısıtlı olduğunu ifade ettikleri tespit edildi. Nitel verilere ait bulgular incelendiğinde öğretmenlerin %65'inin görev yapmakta oldukları okullarının fiziki koşullarını yeterli bulmadıkları, ders kazanımlarının öğrenciye uygunluğu hususunda katılımcıların yaklaşık %70'inin uygun olduğunu ifade ettikleri saptandı. Katılımcıların güncel öğretim programına yönelik düşüncelerinde, uygulama ağırlıklı, önceki programdan izler taşıyan, önceki programa göre daha iyi ancak geliştirilmeli gibi kategorilerin olduğu tespit edildi. Sonuç olarak hem nicel hem de nitel bulgular Spor Liselerinin spor tesisleri ve araç gereçlerinin uygulamalı derslere ait öğretim programlarındaki kazanımların tam anlamıyla

öğrenciye aktarılması için yetersiz olduğu ve 2016 yılı öncesi öğretim programına göre mevcut programın daha iyi fakat geliştirilmesi gereken yanlarının olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Spor lisesi, Öğretim Programı, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni

ABSTRACT

Investigation of Sports High Schools Sports Field Curricula in terms of Teachers' Opinions

Curricula should be appropriate to the students' level of readiness. Since sports education is a comprehensive process, there are many factors affecting this process. This study aims to evaluate the Sports High School sports field curriculum in line with the views of Physical Education and Sports Teachers (PESÖ) and to reveal the adequacy of school physical facilities and some characteristics of physical education teachers working in sports high schools. The population of the study consists of PESÖs working in sports high schools. The sample group consists of 145 PESTs working in Sports High Schools in every region of Turkey. The study was conducted with a mixed research method in which quantitative and qualitative research methods were used together. The research data were obtained by using a personal information form, a questionnaire form and a semi-structured interview form, which were created by literature review and expert opinion. Quantitative data were presented as graphs with frequency distributions. Content Analysis with NVivo 9 Package Program was used to analyze qualitative data. When the findings of the quantitative data were analyzed, it was determined that 110 male and 35 female PPSs from 27 different sports high schools participated in the study and the participants were in the 40-45 age range with the highest rate (28%). It was determined that the rate of those who participated in the process of creating curricula (67.5%) was high. It was determined that the proportions of teachers who found it very difficult and difficult for students to understand the outcomes and textbooks of the Training Knowledge and Sports Anatomy and Physiology courses, which are among the theoretical courses in the field of sport, were higher than the other courses (40%, 30%, respectively). It was determined that 72.4% of the teachers mentioned the lack of sports facilities and 55.1% mentioned the lack of equipment related to sports. It was determined that 33,1% of the teachers stated that there were achievements that could not be implemented in the curriculum and 25,5% stated that the activities in the textbooks were limited for the achievements. When the findings of the qualitative data were examined, it was determined that 65% of the teachers did not find the physical conditions of the schools they were working in sufficient, and about 70% of the participants stated that the course outcomes were appropriate for the students. In the participants' opinions about the current curriculum, it was determined that categories such as application-oriented, bearing traces of the previous curriculum, better than the previous curriculum but should be improved were formed. As a result, both quantitative and qualitative findings show that the sports facilities and equipment of Sports High Schools are insufficient to fully

transfer the gains in the curricula of applied courses to the students and that the current program is better than the pre-2016 curriculum, but there are aspects that need to be improved.

Keywords: Sports High School, Curriculum, Physical Education and Sports

TABLÖLAR LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Tablo Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Öğretmenlere Ait Birtakım Özelliklerin Dağılımı.....	25

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Şekil No</u>	<u>Şekil Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Katılımcıların öğretim programı geliştirme çalışmalarına katılım durumları ve görüşleri	42
2.	Katılımcıların okullarının fiziki koşullarının yeterliliği ve konu ile ilgili görüşleri	43
3.	Katılımcıların öğrencilerin derslere yönelik ilgilileri hakkındaki görüşleri	45
4.	Katılımcıların başarı ölçütü kavramına yönelik görüşleri	46
5.	Ders kazanımlarının ve ders kitaplarının öğrenciye uygunluğu konusunda görüşler	48
6.	Katılımcıların güncel öğretim programı ve önceki öğretim programı karşılaştırmaları	49

GRAFİKLER LİSTESİ

<u>Grafik No</u>	<u>Grafik Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Katılımcıların yaş aralığı dağılımı.....	25
2.	Katılımcıların görev yaptıkları okulların dağılımı.....	26
3.	Katılımcıların öğretmenlik mesleğindeki görev süresi dağılımı	26
4.	Katılımcılar spor lisesinde çalışma süresi dağılımı	27
5.	Katılımcıların lisansüstü eğitim programı dağılımı	27
6.	Katılımcıların lisans eğitimi süresince aldıkları takım sporları dersleri dağılımı.....	27
7.	Katılımcıların lisans eğitimi süresince aldıkları bireysel spor derslerinin dağılımı.....	28
8.	Katılımcıların sahip oldukları antrenörlük belgelerinin spor dallarına göre dağılımı.....	28
9.	Spor anatomisi ve fizyolojisi kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	29
10.	Spor ve beslenme kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	29
11.	Beden eğitimi ve spor tarihi kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	30
12.	Antrenman bilgisi kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	30
13.	Sporcu sağlığı kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	31
14.	Spor yönetimi ve organizasyonu kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	31
15.	Spor Psikolojisi ve Sosyolojisi Kazanımlarının ve Ders Kitabının Öğrenciler Tarafından Anlaşılabilirliği ile İlgili Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	32
16.	Temel spor eğitimi kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	32
17.	Eğitsel oyunlar kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	32

18.	Genel Cimnastik kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	33
19.	Ritim Eğitimi ve Halk Dansları Kazanımlarının ve Ders Kitabının Öğrenciler Tarafından Anlaşılabilirliği ile İlgili Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	33
20.	Atletizm kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	34
21.	Artistik cimnastik kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	34
22.	Takım sporları kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	34
23.	Halter kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı	35
24.	Yüzme kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı	35
25.	Güreş kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı	36
26.	Kayak kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı	36
27.	Tenis kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı	36
28.	Masa tenisi kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	37
29.	Badminton kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	37
30.	Oryantiring kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	38
31.	Eskrim kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı	38
32.	Boks kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı	38
33.	Bisiklet kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	39
34.	Okçuluk kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	39
35.	Judo kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı	40

36.	Karate kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	40
37.	Taekwondo kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	41
38.	Öğretim programlarındaki kazanımların öğrencilere aktarılmasındaki sorunlar ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı.....	41

KISALTMALAR LİSTESİ

- BES** : Beden Eğitimi ve Spor
MEB : Milli Eğitim Bakanlığı
OBP : Ortaöğretim Başarı Puanı
TYÇ : Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi

1. GİRİŞ

Sporun gelişmesi için devletlerin öncelikle sporun yaygınlaştırılmasına yönelik hedefler belirlemesi gerekmektedir. Bu hedeflerin uygulanması okul sporlarının desteklenmesi ve geliştirilmesi ile doğru orantılıdır. Okul spor tesislerinin çok görevli planlanması spor gelişimine olumlu etki yapacaktır (Açıkada ve Ergen, 1990). Sporun toplumsal olarak alışkanlık haline getirilmesi ve böylece toplum sağlığının korunması için okullardaki beden eğitimi derslerinin önemi her geçen gün artmaktadır. Spor kültürünün geliştirilmesinde ilkökul, ortaokul ve liselerde yürütülen beden eğitimi derslerinin yanı sıra genel kültür ve spor derslerinin birlikte okutulduğu müstakil spor liseleri 2004 yılı itibariyle kurulmuştur. Spor liseleri, öğrencilere spor alanında temel beceriler kazandırmayı, bu alanda nitelikli insan yetiştirilmeyi amaçlamaktadır (MEB, 2013). Bu okulların amacı, MEB 2009 yılında yayımladığı sanat ve spor okulları yönetmeliğinde; ilgi, istek ve yeteneklerine göre, sanat ve spor eğitimine ilişkin temel bilgi ve becerileri kazandırmak üzere eğitim ve öğretim alırlar. Güzel sanatlar ve spor alanında yükseköğretim derslerine hazırlanmak, uzmanlık alanlarını araştırarak performans ve uygulama becerisi kazanmak, ulusal ve uluslararası spor ve sanat faaliyetlerini sürdürmek, bilgi ve becerilerini geliştirmek, kültürlerini, spor disiplini, sanatsal duyarlılığı ve centilmenliği benimsemiş bireyler olarak yetiştirmektir. Gün geçtikçe sayısı artan spor liseleri ülkemizde sporun gelişmesi ve ilerlemesi için çok büyük bir öneme sahiptir. Spor liselerindeki uygulama alan derslerinin spor okullarında işlenen teorik dersleriyle aynı veya daha fazla sayıda işlenmesi gerekmektedir.

Spor saha eğitim programlarının çıkış noktası, bu programlardan mezun olanların beden eğitimi ve beden eğitimi ile üniversitelerin spor bilimleri fakültelerindeki uygulamalı derslere hazırlık düzeylerinin yükseltilmesidir. Hazırlanan program, öğrencinin edindiği spor becerilerini kolaylıkla ifade edebildiğini, spor organizasyonu ve müsabakaları hakkında derinlemesine bilgi sahibi olduğunu ve dönüt sağlayabildiğini vurgulamaktadır. Öğrencilerin spor organizasyonları hakkında bilgi ve konuşma becerilerini geliştirmek, onların birbirleriyle ve toplumla olan ilişkilerini de geliştirmelerine yardımcı olacaktır. Spor liselerinden mezun olanların sporcu olma yolunda ilk adımı atmış olmaları sporla ilgili konularda iyi bilgi sahibi olunması gerektiğini de göstermektedir. Beden eğitimi programları ve bunlara dayalı ders kitabı etkinliklerinin lise beden eğitimi öğrencilerinin bu materyalleri öğrenebilecekleri, kullanabilecekleri ve yorumlayabilecekleri şekilde düzenlendiği söylenebilir. Programın geliştirilmesinde yapılandırmacı bir yaklaşım tercih edilmiştir. Yapılandırmacı yaklaşım, öğrenenin bilgileri yorumlama, yeniden üretme, öğrenme ve önceki bilgileri kullanarak ve geliştirerek yaratmayı başlatma faaliyetleriyle ilgilidir (Demirel, 1999).

Spor Lisesinde eğitim görek sporu meslek olarak seçen öğrenciler öğretim programını iyi düzeyde kavramalıdır. Öğrencilerin kazanımları uygulamasında beden eğitimi öğretmenlerinin

öğretim programlarını en üst düzeyde kavraması ile ilişkilidir. Bu programlar uygulanmaya başlanmadan önce spor liselerinde çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin çok azından geri dönüt alınmıştır. Bu çalışmada spor liselerinin spor alanı öğretim programlarının öğretmen görüşleri çerçevesinde incelemesi amaçlanmaktadır.

1. 1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, spor liselerinin spor alanı öğretim programlarının öğretmen görüşleri çerçevesinde incelemesidir. Bu çalışmada ayrıca öğretim programındaki kazanımların öğrencilere aktarılmasında okulların fiziki yeterliliği ve spor liselerinde görev yapan BES öğretmenlerinin bir takım özellikleri çerçevesinde değerlendirilmesi de amaçlanmaktadır. Bunun yanında aşağıda belirtilen sorulara da cevap aranacaktır.

- Spor liseleri alan kitapları lise öğrencileri için uygun mudur?
- 2016 yılında güncellenen öğretim programı yeterli midir?

1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi

Spor eğitimi kapsamlı bir süreç olup pek çok farklı disiplini ve bu disiplinlere ait teknik beceriyi içermektedir. Öğretim programlarının uygulanması öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyine uygun olmasının yanı sıra öğretmenlerin de bu farklı disiplinlerde bilgi ve beceriye sahip olmasını gerektirmektedir. Ayrıca spor tesisleri ve materyalleri öğretim programlarındaki kazanımların sunulması için oldukça önem taşımaktadır. Bu çalışma; spor alanı öğretim programlarının uygulanmasında spor liselerinde çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin özelliklerine, okulların tesisleri ve malzemeleri konusundaki yeterliliğine, programlardaki kazanımların öğrenci hazırbulunuşluk düzeyine uygunluğuna yönelik öğretmen değerlendirilmesini içermektedir. Bu bağlamda çalışma mevcut durumun tespit edilmesi ve spor liseleri spor alanı öğretim programının başarılı bir şekilde uygulanması için yenilikçi yaklaşımlar ortaya çıkarabilmesi açısından önem taşımaktadır.

1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışmanın sınırlılıkları aşağıda ifade edildi.

- Çalışmaya Türkiye'nin her bölgesinden en az iki spor lisesinde görev yapan BES öğretmenleri ile sınırlıdır.
- Veriler elde edilmesi 2022-2023 eğitim öğretim yılı ile sınırlıdır.
- Nicel verilere erişim anket uygulaması ile sınırlıdır.
- Nitel verilere erişim yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi ile sınırlıdır.

1. 4. Araştırmanın Varsayımları

Bu çalışmanın varsayımları aşağıda ifade edildi.

- Veri toplama yöntem ve tekniklerin araştırmanın amacına uygun olduğu varsayıldı.
- Öğretmenlerin anket maddelerine verdikleri cevapların gerçeği yansıttığı varsayıldı.
- Öğretmenlerin görüşme sorularına hiçbir baskı hissetmeden özgürce ve objektif bir şekilde cevap verdikleri varsayıldı.
- Araştırma konusunda uzman görüşleri ve yapılan literatür taramasının, araştırmanın kapsam geçerliği için yeterli olduğu varsayıldı.

1. 5. Tanımlar

Spor: Bireysel veya takım halinde yapılan, belirli kurallar içerisinde ortaya konulan hareket kalıplarının bolca tekrarını içeren, vücudun eğitilmesine dayalı, eğlence verici birey veya nesne hareketleridir. Bireyler, daima bir diğer bireyin desteğine ihtiyaç duymaktadır bu nedenle hem takım sporlarında hem de bireysel sporlarda belirli bir insan topluluğu gerekmektedir (Özcan, 2014).

Beden Eğitimi: Jimnastik, spor ve oyun gibi eğitsel içeriklerin yanı sıra fiziksel etkinlikleri de içeren bir terim olarak, fiziksel aktiviteler içinde ve aktiviteler yoluyla yapılan eğitim olarak tanımlanabilir (Öncü, 2007).

Öğretim Programı: Bu, genellikle belirli bilgi kademelerinden oluşan ve belirli okulların beceri ve uygulamalarına odaklanan, bilgi ve becerilerin sistematik olarak edinilmesini amaçlayan bir programdır (Küçükahmet, 2009).

2. LİTERATÜR TARAMASI

2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi

Bu bölümde araştırmanın kuramsal çerçevesi açıklanmıştır.

2. 1. 1. Mesleki ve Teknik Eğitiminin Tanımı

Mesleki Eğitim: Belli bir mesleğe ilişkin iş hayatına ilişkin bilgi, beceri ve yeteneklere uygun iş ahlakı ve uygulamalarını kazandırarak kişisel nitelikleri artıran eğitimidir (Alkan, Doğan ve Sezgin, 2001).

Teknik Eğitim: Orta ve ileri fen ve matematik bilgisi için gerekli donanım, alışkanlık, bilgi ve becerilerin yanı sıra uygulamaya yönelik teknik becerileri kazandırmayı amaçlayan kapsamlı bir mesleki eğitimidir (Alkan, Doğan ve Sezgin, 2001).

Mesleki ve Teknik Eğitim: Yapılan araştırmalar sonucunda birçok tanım yapılmış olup, bu tanımların örtüştüğü nokta nitelikli iş gücünün işe alınması ve bu iş gücünün elde edilmesi sürecinde birey ve iş gücü dengesinin sağlanması ve öğrencilerin ortak bir kültür çerçevesinde ve bu doğrultuda iyi birer vatandaş olarak yükseköğrenime ve iş hayatına hazırlık niteliğinde olduğu söylenebilir. Mesleki ve teknik eğitim, bilimsel ve teknolojik gelişmeler çerçevesinde, bireylerin beceri düzeyini yönetmek ve geliştirmek amacıyla, işletmede belirli bir mesleğe ilişkin bilgi, beceri ve davranışları bireylere kazandıran bir eğitim sürecidir (Doğan, 1996).

Genel olarak bir ülkenin sosyal, ekonomik ve kültürel gelişimini etkileyen en temel unsurlar, doğal kaynakları ve nitelikli işgücüdür. Bu iki temel unsur, güvenilir üretimi sağlamak için bir araya gelir. Bu temel unsurlardan en iyi şekilde yararlanmak ve bu sayede ülke üretimini artırmak, ülkelerin kalkınmasının temelidir.

Mesleki ve teknik eğitimin temel amacı, bireyleri işgücü piyasasında geçerli ve günün koşullarına uygun işlere yerleştirmek için gerekli temel davranışları kazandırmak ve bu işlerde donanımlı bir şekilde ilerlemektir. Bu işte ilerleyenler, donanımlı ve nitelikli beşeri sermayeye hizmet edecek ve ülke kalkınmasında rol oynayacaklardır. Bu bağlamda mesleki ve teknik eğitimin amacı, gelişimi destekleyen, tüm ilgi gruplarının katılımını içeren, esnek, geçirgen, ticari ve mesleki etik değerlere sahip, piyasaya uyumlu, yenilikçi, girişimci, insanlara fırsat tanıyan temel eğitimin verilmesi ve yükseköğretime geçmek ve nitelikli bireyler yetiştirmektir (Eşme, 2007).

2. 1. 1. 1. Mesleki ve Teknik Eğitiminin Genel Yapısı

MEB'e (2018) göre, Türkiye'de mesleki ve teknik eğitimin belirli hedefleri vardır. Bunlardan ilki nitelikli insan yetiştirmektir. Hedeflerinin diğerleri ise mesleki eğitimi katılımcı bir temelde

yönetmek, mezunların üretimdeki etkinliğini artırmak, sistemi sürekli iyileştirmek, sistemin kalitesini yükseltmek, ihtiyaca göre uyarlanmış programlar sunmak, sosyal ve kültürel bütünlüğü sağlamak, eğitimi geliştirmek, değişikliklere uyum sağlamak, ileri düzeyde beceriler kazanmak, ulusal kültüre özgü kişilikler yetiştirmek, girişimciliği artırmak, özgüven kazandırmak, küreselleşmede kendini gerçekleştiren insanlar yetiştirmektir amaçlamaktadır (MEB, 2018).

Mesleki ve teknik eğitim kişiyi hedef alarak ileriye dönük şekillendirmelidir. MEB ortaöğretim yönetmeliğine göre ülkemizde mesleki eğitim üç farklı şekilde yürütülmektedir. Türkiye'de yürütülen mesleki ve teknik eğitimin yapısı örgün eğitim, çıraklık ve yaygın eğitim (mesleki kurslar) şeklindedir (Özsoy, 2007).

Mesleki eğitim kurumları özelinde ele alındığında, bu kuruluşlar bireyle ilgilidir ve öğrencilerin ilgi, beceri, kişilik özellikleri ve eğitimlerine göre kendilerini gerçekleştirebilecekleri bir meslek seçmelerine olanak tanır. Çıraklık eğitimi, okuldaki teorik eğitim ile çalışma hayatını birleştiren, işe hazırlığı ve işyerinde zihinsel gelişimi sağlayan bir sistemdir. Çıraklık sisteminde, bu programın usta öğreticisinin haftada 1-2 gün okul eğitimi ve haftada 4-5 gün eğitimin bir şirkette çalışma şeklinde uygulanması esastır. Uygulamalı eğitim, usta öğretmenlerin rehberliğinde kurum içinde gerçekleştirilir (MTEGM, 2020).

Güzel Sanatlar Lisesi ise, öğrencilere sanatın temel bilgi ve tekniklerini kazandırmayı ve sanata hâkim, yetkin bireyler yetiştirmeyi amaçlayan bir eğitim-öğretim kurumu programıdır. Bu okullara ortaokul ve imam hatip ortaokulu mezunları yetenek sınavı ile öğrenci almaktadır. Bu liselerin tarihi 1989-1990 yıllarına dayanmaktadır (MEB, 2018a).

Spor Liseleri ise genel olarak beden eğitimi, spor ve kültür alanlarında temel bilgi ve becerilerin kazanıldığı bir eğitim programıdır. Nitelikli sporcuların yetiştirilmesi esastır ve ilk spor lisesi 200 -2005 yıllarında İstanbul'da açılmıştır (MEB, 2018a).

2. 2. Spor Liselerinin Kuruluş Tarihçesi

Spor, sağlıklı nesillerin gelişmesinde ve eğitiminde ilk eğitim araçlarından biridir. Bir bakıma insanların iyilik halleri, fiziksel ve psikolojik kapasitelerinin tam ve sürekli olarak devam etmesiyle ilişkilidir. Spor, bireylerin yaşamlarını sağlıklı bir şekilde devam ettirebilmeleri, fiziksel ve zihinsel gelişimlerini sağlayabilmeleri için oldukça önemlidir. Spor aynı zamanda bireylerin içinde bulundukları toplumla diğer toplumlar arasında dostluklar kurmaları için en iyi araçlardan biridir (Cice, 2019).

Bireylerin eğitim, öğretim ve gelişmesinde önemli rol oynayan beden eğitimi ve sporun bu avantajları nedeniyle Anayasa'nın 59. maddesinde şöyle denmektedir: “Devlet her yaştaki Türk yurttaşlarının beden ve ruh sıhhatini geliştirip gerekli önlemleri alıp, sporun kitlelerce yaygınlaşmasının teşvikini sağlar. Devlet başarılı sporcuları gözetir” (TBMM, 2007).

Amaç, öğrencilere fiziksel aktivite ve spor alanında temel bilgi ve becerileri kazandırmak, fiziksel aktivite ve spor alanında nitelikli bireler kazandırmak için kaynak olmaktır. Öğrenciler esneklik, dayanıklılık ve koordinasyon, hız, güç, ritim, atletik geçmiş ve takım başarısı gibi kriterlere göre değerlendirilir. Milli Sporcu unvanını elde etmiş öğrenciler ile takım sporlarında ulusal ve uluslararası dereceler elde etmiş üstün yetenekli öğrenciler bu okullarda okuma imkânı sağlamaktadır.

İlk spor liseleri İstanbul, Malatya, Sivas, Erzurum ve Uşak illerinde 2004-2005 eğitim-öğretim yılında eğitim öğretime başlamıştır. 2005-2006'da Elazığ, Trabzon ve Eskişehir'de açılan kurumlar ile okul sayısı artmıştır. Daha sonraki yıllarda Denizli, Bursa ve İstanbul'da kurulan okulların sayısı 10'a yükselmiş ve bu okullara ek olarak Antalya Spor Lisesi ve Mersin Spor Lisesi ve Karabük Spor Lisesi dahil edilmiştir. Spor liseleri 4 yıl süre ile eğitim ve öğretim yapan okullardır. Bu okullar kuruluş yılları başlangıcında ilgili alanda Yükseköğretim kurumlarının olduğu yerlerde açılmıştır. İlk olarak, altyapısı ve mevcut lokasyonları yeterli görülen pilot şehirler önerildi ve bu okulların ülke geneline açılması ve yaygınlaştırılması amaçlanmıştır. Orta Öğretim Genel Müdürlüğü; spor liselerinde beklentilerin karşılanması ve istenilen hedeflere ulaşılabilmesi için bu sayının 10'da sabit kalacağı görüşünü dile getirdi ancak bu sayı günümüze kadar giderek artmıştır. Günümüzde de mevcut spor liselerinin sayısının 72 ilde 94 adet spor lisesi olduğu bilinmektedir.

Spor liselerine giriş yetenek sınavı ile yapılır. Bu okullara bir şubeye kayıt yaptırmak için en fazla 30 öğrenci şartı aranır ve her yıl kayıt yaptıran öğrenci sayısı 5 şubeyi geçemez. 2018-2019 eğitim öğretim yılı itibarıyla ülkemizdeki mevcut spor liseleri sayısı 74'e ulaşmıştır (OGM, 2018).

2. 2. 1. Spor Liselerinin Kuruluş Amaçları

Genel ve özel amaçlarının ilave olarak yetenek sınavı ile liselere yerleşen öğrencilerin;

- a) Beden eğitimi ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazanmak ve alanında başarılı birer birey olmak için ilgi, istek ve yeteneklerine göre eğitim alırlar,
- b) Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokuluna hazırlanmalarını,
- c) Türk sporuna katkıda bulunan ve ülkesinin gelişmesi için çabalayan bir birey olarak yetiştirilmesini,
- d) ç) İşbirliği ve dayanışmayı benimseyen bir ekip olarak hareket etmek,
- e) Kendi alanıyla ilgili araştırmalar yaparak kendisini geliştirmesi,
- f) Uluslararası spor faaliyetlerini takip ederek kendini gerçekleştiren bireyler yetiştirmeyi,
- g) Fairplay anlayışını benimseyen ve dürüst bireyler olarak yetiştirilmelerini amaçlamaktadır (MEB, 2018).

2. 2. 1. 1. Spor Liselerinin Kuruluş Hedefleri

Spor liseleri modern düşüncede bilginin elde edilmesi ve işlenmesi, istendik yönde davranışların sürekli şekillendiği bir yaşam tarzı içinde rol model olan öğrenciler yetiştirilmesi hedefi taşımaktadır. Atatürk ilkelerine ve spor bilimine bağlı, erdemli, vatan sevgisine sahip, yabancı dil bilen, teknolojiyi kullanabilen, iletişim becerisi yüksek, toplumsal sorunlara duyarlı, tüm yeniliklere açık, üretken, sürekli kendini yenileyen, yeniliklere hızla uyum sağlayan, takım ruhu içinde davranan, çalışmaya ve dayanışmaya yer veren bireyler yetiştirmektir. Ayrıca yükseköğrenime aktif olarak hazırlanma ve ülkemizi uluslararası yarışmalarda başarıyla temsil etme becerisine sahip; aktif, yetkin, çağdaş, demokrat, laik ve sosyal kişilikler haline gelebilmeleri sağlamaktır (Altındaş, 2009).

2. 2. 1. 2. Tematik Spor liseleri

MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü tarafından 2016 yılında kurulmuştur. Spor Liselerinde olimpiik disiplinlerin yaygınlaştırılması ve sporcu yetiştirilmesi gibi nitelikli insan yetiştirilmesine yönelik GSB ve MEB arasında imzalanan protokolle açılan tek alanda akademik spor eğitimi veren spor liseleri bulunmaktadır. Genel spor liseleri Tematik spor liselerinden farklı olarak dört ana dalda (futbol, basketbol, voleybol, hentbol) eğitim verilirken, tematik spor lisesinde birleştirilmiş tek alanda eğitim verilmektedir.

Olimpiik branşlarda spor liseleri yapılandırmak ve olimpiik sporlara çeşitlenerek Türkiye'yi uluslararası spor camiasında temsil edecek sporcular yetiştirmek amacıyla oluşturulan liselerdir.

Ayrıca tematik spor liseleri, öğrencilerin spor disiplinlerinde gelişmelerine ve alanlarında uzmanlaşmalarına olanak sağlayan eğitim kurumlarıdır. Spor okullarının amaçlarından biri de öğrencilere yönelik eğitim ve spor faaliyetleri gerçekleştirmektir. 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Tematik Spor Liselerinin sayısı 10 olarak belirlenmiştir. Bu liseler aşağıda sıralanmıştır.

- Ankara TVF Spor Lisesi (Voleybol),
- İstanbul Türkiye Futbol Federasyonu Meral-Celal Aras Spor Lisesi; Futbol,
- Antalya Alanya Spor Lisesi; Yüzme ve Bisiklet,
- Erzincan Spor Lisesi; Atletizm,
- Erzurum Aziziye Spor Lisesi; Buz Pateni, Curling, Kayak ve Buz Hokeyi,
- Eskişehir Tepebaşı Eğitimciler Spor Lisesi; Basketbol,
- İzmir Foça Spor Lisesi; Futbol,
- Samsun İlkadım Gülizar- Hasan Yılmaz Spor Lisesi; Uzakdoğu Sporları,
- Sakarya Serdivan Spor Lisesi; Su Sporları,
- Sivas Ahmet Ayık Spor Lisesi; Güreş ve Boks.

Profesyonel düzeyde olan Tematik Spor Liseleri Türkiye'nin bazı bölgelerinde coğrafi şartlara göre yapılan spor dalları ve bazı bölgelerde ise çok fazla profesyonel sporcunun bulunduğu yerlerde

eğitim-öğretim faaliyetlerine başladığı düşünülmektedir. Genel olarak tematik spor liseleri nüfusa, lisanslı sporcu sayısına, profesyonel liglerde ve olimpiik sporlarda faaliyet gösteren spor kulüp sayılarına bakılarak kurulduğunu düşünmekteyim. İlgili spor federasyonları ve MEB tematik spor liseleriyle birlikte hareket ederek hem tematik spor liselerinin artmasına hem de ülkemizde olimpiik anlamda yapılan spor branşlarının geliştirilmesine katkısı olacağının kanaatindeyim.

2. 2. 1. 3. Ortaöğretim Genel Müdürlüğü Dönemi

MEB bünyesinde kurulan spor liseleri öğrencilere beden eğitimi ve spor alanında bir takım kazanımları vermeyi ve spor bilimleri açısından nitelikli bireyler için eğitim kaynağı olmayı amaçlamıştır (MEB Ortaöğretim Yönetmeliği, 2013).

Bu kapsamda ortaöğretim kurumu olarak spor liselerine yerleştirme yetenek sınavı sonucu ve orta öğretim puanları (OBP) kullanılarak puan esasına göre yapılmaktadır. 2004-2005 Eğitim-Öğretim yılında belirlenen illerde eğitim-öğretime başlayan spor liseleri sayısının 2009-2010 Eğitim-Öğretim yılında 22'ye çıktığı görülmektedir.

MEB 2008 yılında aldığı kararla 2009-2010 öğretim yılında okul türlerini azaltmak için spor liseleri sanat liseleri ile birleştirmiştir. 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılında sayısı 91 olan Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri, Bakanlığın yeniden yapılanma süreci ve Genel Kurul'da yapılan tavsiye doğrultusunda Spor Liseleri ve Güzel Sanatlar Liseleri adı altında ayrılarak yeni iki okul türüyle yeniden yapılandırılmıştır. 2013-2014 öğretim yılından itibaren 51 bağımsız spor lisesi ile eğitim ve öğretimlerine devam ettiklerini göstermektedir.

2. 2. 1. 4. Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Dönemi

Eğitim örgütlerinin en karakteristik ve en belirgin özelliği bireye katkı sağlamalarıdır. Çevrelerindeki örgütleri etkileyen ve onlardan etkilenen okullar, içinde bulundukları ortamlara eğitim iş gücü sağlama konusunda da özel bir konumdadırlar. Bu kapsamda MEB ve Mesleki ve Teknik Eğitim kurumları bir araya gelerek 2011 yılında Spor Liselerinin Mesleki ve teknik Eğitim çatısı altına girmesi kararlaştırılmıştır. Mesleki ve Teknik eğitim müdürlüğü bünyesinde bulunan ortaöğretim okullarının amaçları 2013 yılında yürürlüğe ortaöğretim yönetmeliği ile açıklanmıştır. Yönetmeliğe göre; bu okullar “okuma, iş, yaşama ve yükseköğretime hazırlama işlevinin yanı sıra eğitim ve iş ilişkisinin sağlıklı ve dengeli bir şekilde tasarlanmasını da” sağlamalıdır. Aynı maddenin farklı bir bendinde ise; Teknik ve Meslek okullarında iş, hizmet ve sağlık alanlarında birimler ve gerekli personel eğitimleri ile hayat boyu öğrenmenin sağlanması gerektiği ifade edildi. Mesleki eğitim alan kişilerin istihdama, meslek etiğine, işyeri sağlık ve güvenlik kültürüne ve iş uygulamalarına hazırlanmasının önemini vurgular (Cice, 2019).

2. 3. Spor Liseleri Öğretim Programları

Bilim ve teknolojiadaki gelişim, değişen ihtiyaçlar, öğrenme ve öğretme yaklaşımlarındaki gelişmeler bireylerden beklenen roller üzerinde etki yaratmıştır. Bu değişim, bilgi üreten, onu yaşamda işlevsel olarak kullanan, sorun çözen, eleştirel düşünen, girişimci düşünen, hedef odaklı, iletişim kurabilen, empati kurabilen, toplum ve kültürle iç içe olan vb. niteliklere sahip bir kişiyi tanımlar. Bu yüksek kaliteli doku ile bireyler yetiştirmek için tasarlanmış müfredat sadece bilgi aktaran bir yapıdan ziyade, bireysel farklılıkları dikkate alan, cesaret ve yetenek kazandırmayı amaçlayan, sade ve anlaşılır bir yapıda oluşturulmuştur. Bu amaçla, bir yandan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrarlanan kazanımları ve anlatımları içerirken, diğer yandan bütüncül olarak bir kerede hakim olunan kazanımları içerir. Her iki grubun çıktıları ve açıklamaları yetkin, güncel, geçerli ve öğretim ve eğitim sürecinde yaşamla ilgili olabilir. Sınıfta değerler, beceriler ve yetenekler açısından tutarlılık sağlayan bakış açılarıyla basit içerik sunar ve eğitim seviyesi böylece üst bilişsel becerilerin kullanımına rehberlik eden, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, bilgilendirilmiş önceki öğrenmeyle bağlantı kuran ve diğer değer, beceri ve yeterlilik alanlarıyla ve günlük yaşamla bütünleşen toplam müfredat oluşturulmuştur (MEB, 2018).

İlk ve ortaöğretim kademelerinde beden eğitimi ve sporla ilgili eğitim ve öğretimin önemi unutulmamalı, bu nedenle Türkiye'de beden eğitimi ve spor eğitiminin yaygınlaştırılması ve yükseköğretimin kurulması önemlidir. MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 08.12.2006 tarih ve 393 sayılı kararı ile kabul edilen Spor Liseleri Spor Alanı Dersleri müfredata konulmuştur (Yıldız ve Güven, 2011).

Öğretim Programlarının güncellenmesinden sonra yapılan çalışma ile ilgili değerlendirmeler yok denilecek kadar azdır. Öğretim programlarıyla ilgili her zaman araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Spor Liselerine MEB tarafından onaylanmış ders planları ve ders çizelgeleri gönderecektir. Taslak, öncelikle beden eğitimi ve spor müfredatı ile ilgilenecektir (Spor Liseleri Yönetmeliği, 2009). Spor lisesinde zümre başkanlığı liderliğindeki Grup Öğretmenler Kurulu'nun önerileri dikkate alınarak müfredatına ve okul ortamının imkânlarına uygun olarak okul yönetimince karar alınmaktadır. Spor uygulamaları ve ilgili faaliyetler, sporcunun ilgi, istek ve yetenekleri dikkate alınarak bireysel veya takım öğretmenleri eşliğinde yapılan rekreasyon çalışmalarıdır. Bu etkinliklerde okul yöneticileri gençlerin spor salonları, oyun alanları, kütüphaneler, konferans salonları gibi olanaklara erişimini sağlamak için gerekli adımları atıyorlar. Gençler, öğretmenlerinin rehberliği ve taahhüdü altında endüstriyel faaliyetlere, spor müsabakalarına, kongrelere, seminerlere, konferanslara, panel tartışmalarına ve diğer faaliyetlere katılırlar (Spor Liseleri Yönetmeliği, 2009).

2. 3. 1. Öğretim Programlarının Genel Amaçları

BES Dersi Öğretim Programının amacı; “Türk Millî Eğitimi’nin Genel Amaçları ve Temel İlkelerine göre öğrenciler, özyönetim becerilerini, sosyal becerilerini ve düşünme becerilerinin yanı sıra hareket becerilerini, aktif ve sağlıklı yaşam ve hareket becerilerini geliştirerek eğitimin bir sonraki düzeyine hazırlanmalıdır.” şeklinde ifade edilmiştir (MEB, 2018).

Bu amaçla BES dersini tamamlayan öğrencilerin aşağıdaki bazı kazanımlara ulaşması beklenir.

1. Fiziksel aktivitelere ve sporlara yönelik motor becerileri geliştirmesi.
2. Fiziksel aktivite ve sporlarda hareket kavram ve ilkelerini uygulaması.
3. Fiziksel aktivitelere ve sporlara atletik stratejiler ve taktikler uygulaması.
4. Sağlıklı yaşamda fiziksel aktivite ve spor kavram ve ilkelerini açıklaması.
5. Fiziksel aktivite ve spora düzenli katılım yoluyla sağlığın korunması ve geliştirilmesi.
6. Beden eğitimi ile ilgili kültürel bilgi ve değerleri kavraması.
7. Beden eğitimi aracılığı ile öz yönetim becerilerini geliştirmesi.
8. Spor aracılığı ile sosyal beceriler gelişmesi.
9. Beden eğitimi ile düşünme becerilerini geliştirmesi.

2. 3. 2. Öğretim Programlarının Özel Amaçları

MEB’e göre (2018) BES Öğretim programları ile bireylere kazandırılması beklenen amaçlar aşağıda sıralanmıştır.

1. Dünyada ve Türkiye’de sporun tarihsel gelişimi hakkında bilgi sahibi olmak,
2. Fiziksel aktiviteye katılarak hareket, bilgi ve beceri geliştirmek ve bu becerileri alışkanlık haline getirmek,
3. Türkiye’de sporda başarılı sporcuları takdir etmek spor tarihi, spor faaliyetleri yoluyla spor kültürü kazanmak,
4. Spora özgü kural, bilgi ve becerileri uygular ve bu becerileri aktif olarak yaşamına aktarmak,
5. Engelli ve özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin fiziksel, sosyal ve zihinsel gelişiminde spor etkinliklerinin rolünü ve önemini kavramak,
6. Özel günlerinin anlam ve önemini kavramak,
7. Atatürk ve sporla ilgili düşünürlerin fikirlerinin kabul etmek,
8. Spor organizasyonlarına katılarak spor bilinci artan sosyal bir birey olarak gelişmek.
9. Bilgi ve becerileri kişisel gelişimde aktif olarak kullanmak,
10. Beden ve ruh sağlığını bozan alışkanlık ve bağımlılıklardan uzak durmak,

11. Başkalarını tanımak ve her zaman dürüst ve saygılı bir “fair play” içinde hareket etmesi ve bu davranışı alışkanlık haline getirmek,
12. Spor faaliyetleri alanındaki meslekler hakkında bilgi sahibi olmaktır.

2. 3. 3. Öğretim Programlarının Perspektifi

Eğitimin ana amacı, değerler ve yetkinlikler ile entegre olmuş bilgi, beceri ve davranışa sahip insanlar yetiştirmektir. Müfredatlar aracılığıyla bilgi, beceri ve davranışlar kazanmaya çalışırken, değerlerimiz ve yetkinliklerimiz bu bilgi, beceri ve davranışlar arasında bütünlük oluşturan bir bağ ve ufuk görevi görür. Toplumumuzun milli ve manevi kaynaklarından damıtılan değerler bugünlere ulaşmış ve geleceğimize aktardığımız mirasımızdır. Yetkinlikler, bu mirasın yaşama ve insan ailesine katılmasını ve onu etkilemesini sağlayan işlevsel bütünlüğümüzdür. Bu bağlamda değerlerimiz ve yetkinliklerimiz teori ve pratik birliğinin ayrılmaz bir parçasıdır. Öğrenme ve öğretme süreçlerinde edinmeye çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar, bizi biz yapan değerlerimizi ve yetkinliklerimizi görünür kılabilceğimiz araçlar ve platformlardır; Günün koşullarına göre değişebilir, rastgele bir yapıya sahiptir ve bu nedenle sürekli incelemelerle güncellenir (MEB, 2018).

2. 3. 4. Öğretim Programında Yer Alan Değerlerimiz

Değerlerimiz, müfredat perspektifini oluşturan ilkelerin toplamıdır. Kökleri geleneklerimizde ve geçmişimizdedir, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenir, bugünüme ve geleceğimize uzanmaktadır. Temel insani niteliklerimizi temsil eden değerlerimiz, yaşamımız boyunca ve karşılaştığımız sorunlar karşısında harekete geçmemizi sağlayan bir güç kaynağıdır.

Programda bulunan kök değerler “adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik” değerleridir. Bunlar, öğrenme ve öğretme sürecinde ilişkili alt değerler ve diğer kök değerler ile birlikte kendiliğinden hayat bulacaktır (MEB, 2018).

2. 3. 5. Öğretim Programında Yer Alan Yetkinliklerimiz

Eğitim sistemimiz, yetkinlikler içerisine bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Ulusal ve uluslararası seviyedeki öğrenciler; kişisel, sosyal, akademik ve iş yaşamlarında ihtiyaç duydukları yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) tarafından belirlenmiştir. TYÇ'nin belirlediği sekiz ana yetenek bulunmaktadır. Bunlar; “anadilde ve yabancı dillerde iletişim, matematiksel, bilim/teknolojide, dijital ve sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler, öğrenmeyi öğrenme, inisiyatif alma ve girişimcilik, kültürel farkındalık ve ifade” yetenekleridir (MEB, 2018).

2. 3. 6. Öğretim Programlarının Alana Özgü Becerileri

- Dayanıklılık
- Çabukluk
- Esneklik
- Hareketlilik
- Koordinasyon
- Kuvvet
- Ritim

2. 4. 2016 Yılı Öğretim Programlarının Güncellenmesi

Son yıllarda MEB müfredatları geliştirilmesi, yenilenmesi ve güncellenmesine odaklanmıştır. Bu çalışmaların temel amacı çağdaş teknik, bilimsel, sosyo-kültürel vb. konulara ayak uydurmaktır. Toplumun gelişmesiyle birlikte bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçlarını karşılanması gerektiğini ifade etmektedir. 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılında şu ana kadar 51 eğitim programı güncellenmiştir. Bunlardan biri de 9, 10, 11 ve 12. sınıflar BES öğretmenliği programıdır. Güncellenen öğretim programları kademeli olarak uygulanacak olmakla birlikte 2018-2019 akademik yılından itibaren tüm kademelerde güncellenen programların uygulanacağı belirtilmiştir. BES dersleri için öğretim programı; yapılandırmacı bir yaklaşımla öğrencilerin yaparak ve yaşayarak aktif öğrenme ile etkinliklere katılmaları ve bu süreçte ne kadar yol kat ettiklerini anlamaları amaçlanmıştır. Geçmişte, ders çıktılarını sunmak için seçilen üniteler, eğitmenin uzmanlığından, öğrenci ilgisinden, donanımından ve içerik bilgisinden etkileniyordu. Güncellenen müfredatta öğretmenin çalışma alanlarını (futbol, voleybol, jimnastik vb.) seçerken alan bilgisi, alan, donanım, öğrencilerin ilgileri, velilerin istekleri ve okul yönetiminin beklentilerine göre ünite seçimleri yapılması gerekmektedir (MEB, 2017).

2018 yılında yeniden revize edilen programda, ünitenin seçim kriterleri aynı kalmakla birlikte, dersin spesifik hedefleri ayrıntılı olarak belirlenmiş ve öğrencilerin yaşamları boyunca kullandıkları özyönetim yeteneği, sosyal yetenek, düşünme yeteneği ve atletik yetenek, aktif ve sağlıklı yaşam becerileri, kavramları ve stratejileri geliştirmek ve onları bir sonraki eğitim kademesine hazırlamaktır (MEB, 2018). Bu vizyon doğrultusunda, eleştirel, yaratıcı düşünme, problem çözme ve karar verme, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımıyla oluşturulan beden eğitimi ve beden eğitimi programlarının temel hedefleridir. Türkçeyi güzel kullanma, araştırma ve bilgi teknolojisi kullanımı; dayanışma, hoşgörü, sevgi, saygı, vatanseverlik, estetik, barış, milli, manevi ve evrensel değerlere duyarlılık, kişisel ve toplumsal değerlerin önemi, sorumluluk ve sportmenlik gibi değerlerin kazandırılması amaçlanmaktadır (Pehlevan ve ark., 2019).

2. 5. Öğretim Programlarının Öğrencilere Kazandırılması Hedeflenen Beceriler

2. 5. 1. Temel Beceriler

Öğretim Programlarında (2016 yılında güncellenen) Tanımlanan Temel Beceriler; “Anadil Okuryazarlığı, BES Yeterlilikleri, Bilgi Okuryazarlığı, Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı, Bilim Okuryazarlığı, İnsan Hakları ve Demokratik Duyarlılık Yeterlilikleri, Matematik Okuryazarlığı, Öğrenme Yeterlilikleri, Öz Farkındalık, Sanat Yeterlilikleri, Temel Hayat Yeterlilikleri, Yabancı Dil Okuryazarlığı ve Yeterlilikleri ile Yurttaşlık Bilgisi ve Bilinci” olarak ifade edilmektedir (MEB, 2018).

2. 5. 2. Anadil Okuryazarlığı

Ana dil yeterliliği, insanların kendilerini tanımaları ve başkalarıyla iletişim kurmaları için gerekli bir beceridir. Bunu başarmak için bireylerin ana dillerinde okuduklarını, izlediklerini ve duyduklarını anlayabilmeleri, düşünce üretebilmeleri ve hayal güçlerini çalıştırabilmeleri gerekmektedir. Bireylerin kendilerini ifade etmelerine, anladıklarını sözlü ve yazılı olarak ifade etmelerine, duyduklarından ve okuduklarından sonuçlar çıkarmalarına olanak sağlar (MEB, 2018).

2. 5. 3. Beden Eğitimi ve Spor Yeterlilikleri

Bireylerin sağlıklı bir yaşam sürdürebilmeleri için fiziksel ve motor becerilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Bu da fiziksel aktivitede psikomotor becerilerin geliştirilmesini, becerilerin sporun farklı alanlarında kullanılmasını ve sağlık okuryazarlığının geliştirilmesini gerektirmektedir. Bu yolla edinilen spor bilgi ve kültürü de sağlıklı bir yaşamı desteklemektedir. Kişisel bakım ve kişisel hijyen, spor faaliyetlerine düzenli katılım, ruh ve beden sağlığının risklerden korunması, sağlıklı ve mutlu bir yaşamın sağlanması, rekabet, kazanma ve kaybetme, fair play gibi değerlerin ele alınması, olası plan ve önlemlerin geliştirilmesi / Adil oyun, paylaşım, sevgi, saygı, dayanışma gibi değerleri besler (MEB, 2018).

2. 5. 4. Bilgi Okuryazarlığı

İnsanların bilgi okuryazarı olabilmesi için, uygun yöntemleri kullanarak bilgiyi aramak, toplamak, anlamak, eleştirmek, yorumlamak, organize etmek ve yönetmek için problem çözme stratejileri geliştirmeleri ve uygulamaları gerekir. Bunu yapmak için durumları, olayları, gerçekleri ve fikirleri somutlaştırma, tüm ilişkiyi analiz etme, düşünce adımlarını etkin kullanma ve kaynakların güvenilirliğini sorgulama alışkanlığını geliştirmeliyiz. Öznel ve nesnel yargılar arasında ayırım yapmak, verilen veya belirtilen nedenlerin geçerliliği, süreçleri bilgilendiren varsayımlar ve sonuçlara götüren kanıtların değerlendirilmesi bilgi okuryazarlığının temel bileşenleridir. Ayrıca

bireylerden bilgi okuryazarı olmaları, farklı bilgi kaynaklarının düşünce, görüş ve davranış oluşumu üzerindeki etkisini fark etmeleri, bilgi kaynaklarına karşı duygu ve düşüncelerin davranış üzerindeki etkisini sorgulamaları ve bilgiler arasında bağlantı kurabilmeleri beklenmektedir (MEB, 2018).

2. 5. 5. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı

Bilgi ve iletişim teknolojisi bireylerin çağa ayak uydurabilmeleri için gereklidir. Bunun için bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına olumlu bakmalı, etkin kullanmalı, çeşitli kaynaklardan gelen bilgi akışını yönetmeli, bilgiye erişim ve kullanım güvenliğini sağlamalıyız. Bilgiye ulaşırken ve kullanırken güvenlik uyarılarını dikkate almalı, yasal ve etik standartlara uygun hareket etmeli, medya ve dijital okuryazar olmalıyız (MEB, 2018).

2. 5. 6. Bilim Okuryazarlığı

Bireylerin günlük yaşamlarını sağlıklı ve başarılı bir şekilde sürdürebilmeleri için temel bir bilimsel eğitim ile temel okuma ve yazma becerileri gereklidir. Bu nedenle bilimsel düşünmeye özen göstermeli, bilimsel durumları birbirinden ayırmalı ve uygun yöntemleri kullanmalıdır. Olayları, olguları ve durumları bilimsel olarak açıklamak, üretim odaklı becerilere sahip olmak, tasarım odaklı yenilikçi düşünmek, süreklilik ve değişimi birbirinden ayırmak, uygun araçları belirlemek ve evren kanunlarını uygulamak gerekmektedir (MEB, 2018).

2. 5. 7. İnsan Hakları ve Demokratik Duyarlılık Yeterlilikleri

İnsan hakları ve bireysel demokratik duyarlılıklar, çoğulcu bir toplumda var olmanın ön koşullarıdır. Bu duyarlılığın sağlanabilmesi için bireylerin kendilerini düşünmeleri, eşitliğe inanmaları, adil kararlar almaları, ahlaki sorumluluk bilinciyle hareket etmeleri, bireysel hak ve özgürlüklerinin farkında olmaları, haklarını bilmeleri ve korumaları, yükümlülük ve sorumluluklarımızı yerine getirmeleri, sosyal sorumluluklarımızı benimsemeleri gerekmektedir (MEB, 2018).

2. 5. 8. Matematik Okuryazarlığı

İnsanın hayatta kalabilmesi için matematiksel işlem becerilerine ihtiyacı vardır. Bu nedenle matematiksel düşünmeyi önemser; olayları, gerçekleri ve durumları matematiksel olarak formüle edebilme; olayları ve olguları matematiksel kavram ve yöntemleri kullanarak açıklamak ve gerekçelendirmek; matematiksel sonuçları uygular ve yorumlar (MEB, 2018).

2. 5. 9. Öğrenme Yeterlilikleri

Doğmadan önce başlayan öğrenme, ölene kadar devam eder. Yeni bilgi ve beceriler edinmenin sağlıklı bir yolu, öğrenmeye istekli olmaktır. Ancak bu içsel motivasyonu atlamadan herkese temel yaşam bilgi ve becerilerini kazandırmak ailelerin, toplumların ve ulusların görevidir. Bu görevi yerine getirirken, bireysel özelliklerin ve eğilimlerin öğrenme ilgilerini, alanlarını ve süresini belirlediğini unutmamalıyız. Neyin, nerede, ne zaman ve nasıl öğretileceği psikolojik ve eğitimsel ihtiyaçlar dikkate alınarak planlanmalıdır. Öğrenerek kazanılan doyum ve özgüven duygusunun rehabet ve tembellik duygusu yaratmaması için öğrenme alanlarının çokluğunu ve çeşitliliğini hissetmeli, öğrenmenin kişilik gelişimini ve zenginleştirici yönlerini anlamalı ve hayat boyunca devam ettiğini vurgulamalıdır (MEB, 2018).

2. 5. 10. Öz Farkındalık

Kendinizi bulmak, öz farkındalık geliştirmeye bağlıdır. Bunun için kişinin ilgi alanlarının farkında olması, zaman içinde geliştirdiği becerilerinin farkında olması, özel ilgi alanları (eğitim, beceriler, kişilik özellikleri vb.) ile olası görevleri tanımlaması, sonuçlarını değerlendirmesi, sonuçlarını değerlendirmesi gerekir. Hataların sonuçlarını değerlendirmeli ve bunları düzeltmenin yolları, insanlar arasındaki farklılık ve benzerlikleri ayırt etmelidir (MEB, 2018).

2. 5. 11. Sanat Yeterlilikleri

İnsanın estetik algısını ve duyarlılığını geliştirebilmesi için sanatsal becerilerini kazanması ve derinleştirilmesi gerekmektedir. Bunun için duygu, duygu ve izlenimlerin dünyayı algılaması, güzeli çirkinden ayırması, sanatın ulusal ve evrensel birikiminin farkında olması gerekir. Güzeli sanatın tarihsel ve çağdaş anlamını bilmek ve gerçekleştirmek, sanatın uygarlık tarihindeki değerini anlamının yanı sıra, bireyin uyuyan sanatçıyı fark etmesinin ve geliştirmesinin yolunu açabilir (MEB, 2018).

2. 5. 12. Temel Hayat Yeterlilikleri

Girişimcilik ve mesleki beceriler, iletişim ve kişiler arası beceriler, karar verme ve eleştirel düşünme, sorunlarla başa çıkma, kendini idare ve kontrol etme ve yenilikçilik unsurlarından oluşmaktadır (MEB, 2018).

2. 5. 13. Yabancı Dil Okuryazarlığı ve Yeterlilikleri

Yabancı dil, diğer toplumları tanımanın bir yoludur. Teknolojinin kültürleri birbirine yaklaştırdığı günümüz dünyasında en az bir yabancı dil bilme ihtiyacı aşikârdır. Bunun için en az bir

yabancı dilde okunanları anlamak ve dinlemek, sözlü iletişim kurmak ve metin yazmak gerekir. Yetkinlikler aynı zamanda ana dil becerilerini tek bir ürün olarak geliştirir (MEB, 2018).

2. 5. 14. Yurttaşlık Bilgisi ve Bilinci

Vatan sevgisinin ve sorumluluğunun yeşertilmesi, vatandaşların bilgi ve farkındalığına bağlıdır. Bunun için bireylerin öncelikle ülkelerinin yasalarına saygı göstermeleri gerekir. Ülkenizin siyasi, sosyal ve ekonomik kurumlarını ve süreçlerini bilmeniz, tarihsel deneyiminin farkında olmanız gerekir. Toplumsal konulara ve kalkınmaya duyarlılık, doğal kaynakların ve çevre sorunlarının etkin bir şekilde ele alınması, kültürel varlıkların farkındalığı ve takdiri, sorumlu insanların ve bilinçli vatandaşların ayırt edici özellikleridir. Ayrıca bireyler, idari süreçlere ve toplumsal fayda sağlayan faaliyetlere gönüllü katılımları yoluyla bir yurttaşlık duygusu ve barış kültürü geliştirirler (MEB, 2018).

2. 6. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğrenme Alanları

Dünyadaki beden eğitiminin içeriğine bakarsak, öncelikle bireyin kişisel ve sosyal gelişimine odaklandığını görürüz. Bu noktadan hareketle “Spor Müfredatının geliştirilmesinde “Bilgi ve Motor Beceriler” ve “Aktif Katılım ve Sağlıklı Yaşam” olmak üzere iki temel öğretim alanı dikkate alınmalı ve uygulanmalıdır. Motor bilgi ve becerileri, spor kültürü ve milli bilinç olarak ayrılmıştır. Bilgi ve motor beceriler alanı, esas olarak psikomotor, bilişsel ve duyuşsal kazanımları içerir. Spor kültürü ve milli bilincin öğrenilmesi alanında psikomotor becerilerin yanı sıra bilişsel ve duyuşsal beceriler de ele alınmaktadır (MEB, 2009). Ancak sonraki yıllarda beden eğitimi ve beden eğitimi müfredatında yapılan yeniliklerle çalışma alanları ilk, orta ve orta öğretim olmuş; Motor Becerileri ve Sağlıklı Aktif Yaşam Tarzı ile ilgili güncellemeler yapılmıştır.

2. 7. Kitap Yazım Komisyonlarının Kurulması

MEB kitap yazım komisyonları oluşturulurken göz önünde bulundurulması gereken hususlar aşağıda sıralanmıştır.

- 1) Alan eğitmeni/uzmanı: Ders kitabı tasarımı ile ilgili olarak MEB’e bağlı eğitim kurumlarına öğretmen olarak atananların, alanında en az lisans derecesine sahip kişiler veya öğretim üyesi olarak atanmış veya ilgili bölümde öğretim üyesi olarak çalışıyorsa,
- 2) Bakanlık: MEB
- 3) Başkanlık: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığını,
- 4) Başvuru sahibi: Ders kitabı hazırlayan hizmet birimini veya yayınevini,

- 5) Çoklu tasarım inceleme uzmanı: MEB'e bağlı eğitim kurumlarında öğretmen olarak atanan, bilişim teknolojileri alanında en az temel eğitim almış veya öğretmen veya öğretim görevlisi olarak atanan veya panelistler arasından atanan kişileri,
- 6) Daire başkanlığı: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının ilgili daire başkanlığını,
- 7) Ders kitabı: Herhangi bir eğitim programı kapsamında üretilmiş ve resmi ve yaygın eğitim kurumlarında okutulmak üzere Devlet tarafından onaylanmış kitap ve eklerini veya basılı veya dijital ortamda örnek bir prototipi,
- 8) Dil inceleme uzmanı, Dil uzmanı, Editör, Eğitim aracı,
- 9) Genel Müdürlük, Görsel tasarımcı, Hizmet birimi, İnceleme ücreti, İnceleme ücreti,
- 10) Kurul, Moderatör, Öğrenci çalışma kitabı, Öğretmen kılavuz kitabı, Ölçme ve değerlendirme uzmanı,
- 11) Panel, Panelist, Program geliştirme uzmanı, Protokol, Rehberlik uzmanı,
- 12) Tasarım inceleme uzmanı, Taslak ders kitabı, Toplam öğrenme mimarisi,
- 13) Yayınevi, Yazar (26325 Sayılı Resmi Gazete).

2. 8. Literatür Taramasının Sonucu

Kayıhan (2015) yaptığı tez çalışmasında, Spor Lisesi 2016 yılı öncesi öğretim programlarının öğretmen görüşleriyle değerlendirmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın örneklemini 21 spor lisesinde çalışan 104 beden eğitimi ve spor oluşturmuştur. Spor liseleri müfredatı beden eğitimi öğretmenlerinin kendi spor dalları olsa bile rahatlıkla uygulayabilecekleri programlardır ancak Türkiye'deki spor salonlarının aynı alana ve imkâna sahip olmamasından dolayı uygulamada eksiklikler bulunmaktadır. Sonuç olarak uygulamalı spor lisesi müfredatının beden eğitimi alanı farklı olsa bile fonksiyonel ve beden eğitimi öğretmenleri tarafından rahatlıkla kullanılabilmesini sağlar. Ancak, salon, malzeme ve imkân sorunları tüm okullarda aynı olmadığından, daha esnek olabilen ve müfredattan bazı öğrenme kazanımlarını değiştirerek ve çıkararak bazı değişiklikler yapılabilen bir müfredat haline getirilmelidir.

Aydın (2022) yaptığı çalışmasında, eğitim ve öğretim programlarının temelleri ile beden eğitimi ve spor aktiviteleri öğretim programları kapsamında yapılan değişiklikleri değerlendirmeyi amaçlamıştır. Bu doğrultuda 2022 yılına kadar yürürlükte olan BES müfredatları, yayınlanan makaleler, bildiriler, tezler, genelgeler, yönetmelik, tebliğ dergileri, eğitim kurumları, 21. Yüzyıl becerileri ve Türkçe yeterlilikler gibi tüm basılı ve elektronik kaynaklar yer almaktadır. Amaç, egzersiz programlarının kavramsal temelleri ile beden eğitimi ve beden eğitimi derslerinde yapılan değişiklikleri değerlendirerek konu hakkında kapsamlı bilgi vermektir. Bu amaçla inceleme ve raporlamaya dayalı sistematik bir inceleme yapılmıştır. Bu doğrultuda 2022 yılına kadar geçerli olan beden eğitimi ve spor eğitimi ile ilgili öğretim programlarının makale, bildiri, tez, genelge, duyuru, eğitim panosu vb. Programların geliştirilmesinde ve değiştirilmesinde Türkiye yeterlilikler

çerçevesinin etkili olduğu ve dünyada etkili olan yaklaşım ve görüşlerden etkilendiği görülmektedir. Sonuç olarak sistematik inceleme kapsamında incelenen kaynaklar beden eğitimi ve spor mesleklerine yönelik öğretim programlarının çağın gereksinimleri doğrultusunda güncellenmeye devam ettiği görülmektedir. Bu güncellemelerle elde edilen iyi sonuçlara göre programlar gelecekte uzmanlaşmaya devam etmek için diğer hazırlık programlarıyla birlikte önemini korumaya devam edecektir.

Güneş (2022) yaptığı tez çalışmasında 2006-2007 yılından itibaren yürürlükte olan beden eğitimi ve spor öğretim programını öğretmen görüşlerini alarak incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma nitel araştırma olan olgu bilim modeli kullanılmıştır. Çalışmaya Diyarbakır ili devlet ortaokullarında görev yapmakta olan toplamda 20 beden eğitimi ve spor öğretmeni katılmıştır. Çalışmada BES öğretmenlerinin araştırmaya konu olan hareketler yönelik yaptığı uygulamalar ve bu uygulamaları yaparken yaşadığı problemler, bu becerileri geliştirmek için sunduğu öneriler ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin uygulama, sorun ve mesleki yeterliklere ilişkin önerileri ile ilgili görüşleri incelenmiştir. Bu vizyonların oldukça çeşitli olduğu belirtilmiş ancak bu çeşitliliğin uygulama ve problem bölümlerine göre ipucu bölümlerinde daha fazla olduğu sonucuna varılmıştır.

Yıldız ve Güven (2011) yaptığı araştırmada, Spor Liseleri Spor Alanı müfredatını değerlendirmişlerdir. Araştırmada doküman incelemesi tekniği ve nitel araştırmalardan görüşme yöntemi kullanılmıştır. Örnekleme ise 35 BES öğretmeni, 1 felsefe öğretmeni, 1 rehber öğretmen, 4 program geliştirme uzmanı ve 4 ölçme değerlendirme uzmanı olmak üzere 45 kişiden oluşturmaktadır. Sonuç olarak; Güzel Sanatlar ve spor lisesi spor alanına yönelik öğretim programlarında içerik ve öğretme-öğrenme süreçlerinde eksiklikler olduğu tespit edilmiştir. Müfredatın gözden geçirilip revize edilmesi, revizyondan sonra ders kitaplarının yeniden düzenlenmesi ve uygulamaya yönelik derslerde öğretmenler için rehberlik edecek yardımcı kitapların olması gerekmektedir.

Sarıca (2018) çalışmasında, güncellenen ortaöğretim beden eğitimi ve spor dersi programlarının değerler eğitimi açısından incelemiştir. Bu amaçla BES müfredatı ve spor liseleri BES dersleri ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Lise düzeyindeki tüm beden eğitimi derslerinde adalet, dostluk, dürüstlük, özdenetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik gibi değerlerin benzer olduğu tespit edilmiştir. Çalışmanın sonuçları, bu değerlerin ve ilgili alt değerlerin, tutum ve davranış kalıplarının sınıf, öğrenme ve alt öğrenme alanındaki dağılımını sunmuş ve etkinliği bu değerler bağlamında bireysel olarak incelemiştir. Bu değerlerin her sınıf düzeyinde müfredatta yer alması için çaba gösterildiği kaydedildi. Ancak programlar yukarıdaki değerlerin nasıl elde edileceğine dair herhangi bir bilgi içermemektedir. Araştırma doğrultusunda ortaöğretimde beden eğitiminde değerlerin artırılması, çeşitlendirilmesi ve bu değerlerin nasıl kazandırılabilmesine dair bilgilere yer verilmesi önerilmektedir.

Gülüm ve Bilir (2011) çalışmalarında, BES öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşıma dayalı BES öğretim programının uygulanma koşulları ve programa ilişkin eğitim gereksinimleri hakkındaki görüşlerini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu toplamda 133 BES öğretmeni oluşturmuştur. Veriler BES Programı Değerlendirme Anketi ile toplanmıştır. Davranışsal pedagojik sistemden BES öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşımla geliştirilen BES öğretim programını kavrayamadıkları, buna karşın program çerçevesinde eğitimlerine devam etme ihtiyacı hissetmedikleri saptanmıştır. Ayrıca öğretmenler, sınıf mevcudunun yetersiz olması, ders saatlerinin yetersiz olması, araç-gereç ve uygulama olanaklarının yetersiz olması nedeniyle bu programın uygulanmadığını belirtmişlerdir.

Demirhan, Bulca ve Altay (2008) çalışmalarında, BES öğretmeni ve öğrencilerinin BES derslerinde yer alması gereken etkinliklere ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya 12.843 öğretmen, 396 profesör, 4.274 müdür ve 156.544 öğrenci katılmıştır. Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin yarıya yakınının görüşüne göre beden eğitimi öğretim programının amaçlarının yeterliliği “iyi” ve hedefe ulaşma derecesi “orta” seviyededir. Ders içeriğinin kazanımlarına ne ölçüde ulaşıldığına ilişkin görüşlerin dağılımı da “orta” düzeyde yoğunlaşmaktadır. Öğretim ve değerlendirme etkinliklerine ilişkin görüşlere bakıldığında “orta” ve “iyi” düzeyine yönelik görüşlerin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Sonuç olarak araştırma katılımcıları; Öğretimdeki en önemli üç sorun ve eksikliği “yer yetersizliği, yetersiz ders programları ve yetersiz donanım” olarak adlandırmışlardır. Öğretmenlere ve eğitmenlere göre, komut en yaygın kullanılan öğretim yöntemidir. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerine göre beden eğitimi derslerinde yüzde olarak yer alması gereken ilk beş etkinlik voleybol, basketbol, tenis, futbol ve yüzmedir. Öğrencilere göre bu sıralama voleybol, yüzme, izcilik, futbol ve basketbol şeklindedir. Öte yandan elde edilen bilgiler; müfredatla ilgili olarak beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörleri; öğretmenler ve müdürler sorunlar ve eksiklikler hakkında; Bu, öğretmen ve öğrencilerin aktivite tercihi konusunda benzer görüşlere sahip olmalarına rağmen, düşünme biçimlerinin büyük ölçüde farklı olduğunu göstermektedir.

Çağlayan ve Ağgön (2021) çalışmalarında, BES öğretmenlerinin BES programının temel felsefesi ve öğretim çıktılarına ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Hedefli örnekleme yöntemi ile Türkiye'nin tüm bölgelerini kapsayan araştırmaya farklı illerde görev yapan dokuz BESÖ katılmıştır. Araştırma yöntemi olarak nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan durum araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel veri analizi için içerik analizi kullanılmıştır. Yüz yüze, yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış ve MEB Beden Eğitimi Müfredatındaki başlık ve temalara göre temalar belirlenmiştir. Beden eğitimi öğretmenliği müfredatının felsefi yaklaşımı yapılandırmacı yaklaşımla tutarlı olmalı, öğrenci merkezli öğretme ve öğrenme felsefesini temel almalı ve müfredatın hedefleri psikomotor becerileri geliştirme temel hedeflerini içermelidir. Öğrencilerin yeteneklerinde, sağlıklı yaşam tarzı alışkanlıklarının kazanılmasında ve beden eğitimi felsefesinin gerçekleştirilmesinde bazı sorunlar bulunmaktadır. Olumsuz tutumların ve imkânsızlıkların

öğrencileri etkilediğini ve öğrencilerin hazırlık düzeylerinin yetersiz olduğunu yinelemişlerdir. Sonuç olarak beden eğitimi müfredatının yapılandırmacı yaklaşımın eğitim felsefesini yansıttığı, fırsat ve sosyal tutumun programın felsefesinin ve amaçlarının gerçekleştirilmesinde bazı engeller oluşturduğu, öğrencileri üst sınıflara hazırladığının yüksek olması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Yıldız ve Kangalgil (2021) çalışmalarında, öğretmenlerin beden eğitimi kazanımlarına (5-8. sınıf) ilişkin görüşlerini araştırmayı amaçlamıştır. Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında İç Anadolu bölgesindeki 13 ilde görev yapan öğretmenler, örneklemini ise toplam 6 ilde görev yapan 819 BES öğretmeni oluşturmuştur. Çalışma, veri toplama aracı olarak 6 maddelik bir anket ve performansı her kategori için bir soruya dönüştürmek için 5'li Likert maddelerinden oluşan standart ölçekler kullandı. Araştırma sonuçlarına göre başarı puanlarının tüm kategorilerde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkenine göre 5. sınıfta erkek beden eğitimi ve beden eğitimi öğretmenleri lehine farklılık gözlenmiştir. Sonuç olarak, spor salonu beden eğitimi ve spor eğitiminin performans düzeyinin çoğunlukla öğrenciler tarafından anlaşılır olduğu tespit edilmiştir.

Adıgüzel (2012) çalışmasında, MEB güzel sanatlar ve spor liselerinde drama dersi müfredatını değerlendirmeyi amaçlamıştır. Oyunculuk dersi için geliştirilen müfredat dokümanları taranmış ve elde edilen veriler doküman analizi yoluyla değerlendirilmiştir. Yapılan inceleme sonucunda programın model çalışması yapılmadan, alan uzmanlarından ve ilgili sivil toplum kuruluşlarından görüş alınmadan, drama eğitiminin ihtiyaçları ve içerikleri belirlenmeden, uluslararası kaynaklardan yararlanılmadan geliştirildiği tespit edilmiştir. Örnekler 2012 drama dersi müfredatı, 2006 yılında başlatılan programın bir nevi 'revize' versiyonu olmakla birlikte, herhangi bir program değerlendirme sürecine tabi tutulmadığı belirtilmiştir. Teorik bilgilerle ilgili olarak programda önemli eksiklikler ve hatalar tespit edilmiş, programın genel hedefleri ile ünite başlığı ve kazanımları ile öğretim süreçlerine ilişkin ders planları gibi tutarlı olmadığı sonucuna varılmıştır.

Taşkın (2018) çalışmasında, BES öğretmenlerinin ve öğrencilerinin BES dersi öğretim programı hakkındaki görüş ve düşünceleri araştırılmıştır. Araştırma evreni Edirne ilindeki 2015-2016 yılında 5-8. Sınıf BES öğretmenleri ve öğrencileri oluşturmaktadır. Sonuç olarak, beden eğitimi ve spor dersine karşı çocukların olumlu bir bakış açısına sahip oldukları, erkeklerin kızlara göre dersi daha çok sevdikleri, sınıf ve ders saatinin de sayısına göre farklılaştığı saptanmıştır. Öğretmene göre ise öğretim programını işlenebilir seviyede görmedikleri, malzeme yetersizliği ve öğretim programı hakkında yetersiz bilgiye sahip olma öğretmenlerin programa karşı olumsuz bir tutuma dönüşmesine yol açmıştır.

Pehlevan (2019) çalışmasında; 2009-2017 öğretim yılında uygulanan lise beden eğitimi öğretim programının kazanımlarını mezunların görüşlerine dayalı olarak değerlendirmek ve mezunların beden eğitiminin etkili ve verimli öğretimi için önerilerini belirlemeyi amaçlamıştır. Bu çalışmaya üç üniversiteden çeşitli bölümlerden toplam 1118 katılmıştır. Veriler, Ortaöğretim BES Öğretim Programı Değerlendirme Anketi kullanılarak toplanmıştır. Çalışma sonucunda ortaöğretim

BES müfredatında belirlenen konu özel performanslarının çoğunlukla istenilen düzeyde olmadığını ve beklentilerin altında kaldığını doğrulamıştır. En düşük performansın ise “farkındalık ve spor organizasyonları” alt öğrenme alanı kazanımlarında olduğu görülmektedir.

Güllü, Güçlü ve Kafkas (2007) BES müfredatı denetimleri ile ilgili yaptıkları çalışmada, programı tanıtıcı seminerlerin yetersiz olduğu ve ilköğretim müfettişlerinin öğretmenlere hiç yardımcı olmadığını tespit etmişlerdir. Ayrıca program kavramlarını ve koşullarını anlamakta güçlük çektiklerini, okulların uygulamalar için altyapı ve olanaklarının yetersiz olduğunu, ağırlıklı olarak komut yöntemi, uygulama yöntemi ve ortak çalışma yöntemine güvendiklerini belirtmişlerdir.

Kirk (2012) araştırmasında, BES ve diğer literatürdeki örtük müfredatla ilgili seçilmiş çalışmaları gözden geçirmiştir. Bu gözden geçirmeye dayanarak, söylem ve ideoloji terimlerinin BES öğretme ve öğrenmenin gizli gündemlerini iletişim ve anlam oluşturma alanı içinde konumlandığı ileri sürülmektedir. Sonuç olarak, örtük müfredatın iletişim ve anlam oluşturma alanı bir yönü olarak daha kesin bir şekilde tanımlanmasının, beden eğitimi öğretimi ve öğrenimini ince şekillerde etkileyen kitle iletişim araçlarından ve popüler kültürden kaynaklanan yeni baskılar göz önüne alındığında önemli olduğu ileri sürülmektedir.

Jin (2011) çalışmasında, BES öğretmenlerinin müfredat reformunu nasıl anladıklarını, yorumladıklarını, algıladıklarını ve tepki verdiklerini araştırmak ve Beden Eğitimi öğretmenlerinin yeni müfredatı aktif olarak uygulamasına yardımcı olmaktır. Araştırmaya 18 ilkokul ve ortaokul BES öğretmeni katılmıştır. Araştırma nitel, vaka çalışması araştırma çerçevesi kullanılarak yürütülmüştür. Katılımcıların tamamı, yeni müfredatın sağlığın teşviki ve geliştirilmesine daha fazla önem verilmesi temel hedefine desteklerini ifade ettikleri tespit edildi. Çalışmada BES öğretmenlerinin yeni müfredatın aktif olarak uygulamasını engelleyebilecek kişisel ve kültürel faktörlerin olduğu ortaya koyulmuştur.

Penney ve Jess (2004) yürüttükleri araştırmada müfredat geliştirme perspektifinden daha fazla insanın 'aktif ve sağlıklı yaşamlar' kurmasını ve sürdürmesini sağlamaya yönelik BES ile ilgi arasındaki ilişkiye odaklanılması gerektiğini vurgulamışlardır.

McNeill ve ark., (2018) çalışmasında, öğretmenlerin müfredat hedef ve kazanımlarıyla uyumlu ders planı oluşturmalarını “müfredatla bağlılık” kavramı ile açıklamaktadır. Başka bir deyişle, programa bağlılık kavramını; öğretmenlerin eğitimin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi aşamalarında programa uygun olarak yaptıkları eylem olarak tanımlamaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenin performansları, müfredat bazında hazırlanan ortak yıllık planlar alanında müfredatla büyük ölçüde uyumlu bulunmuştur.

Macphail'in, (2007) öğretmenlerin BES programları, öğretim ve yönetim yapıları hakkındaki görüşlerini araştırdığı çalışmasında; öğretmenler, müfredatın merkezileştirilmesi yerine bireysel yönlerin geliştirilmesi gerektiğini ayrıca öğretmenlerin programların konuları hakkında daha özgür karar verebilecekleri görüşü vurgulanmıştır.

Michale ve ark., (2006) yürüttükleri çalışma sonucunda BES ğretmenlerinin eēitim programlarında hareket fizyolojisinin ana noktaları belirtilerek, ğretmen ve öğrencilerin ihtiyaçlarının belirlenmesi ve gerekli egzersizlerin belirlenmesi için egzersiz fizyolojisinin önemi vurguladıkları tespit edilmiştir. Çalışmada BES ğretmenin kas, sinir, solunum ve dolaşım sistemleri hakkında bilgi sahibi olması gerektiēinin önemi vurgulanmıştır.

3. YÖNTEM

3. 1. Araştırma Modeli/ Araştırma Deseni

Spor liseleri öğretim programlarının öğrenmen görüşleri alınarak incelenen bu araştırmada betimsel tarama yöntemi çerçevesinde nicel ve fenomenolojik araştırma yöntemi çerçevesinde nitel verilerin birlikte toplanacağı karma bir yöntem ile yürütülecektir. Karma araştırma yöntemi araştırmacının bir araştırmanın amacını en iyi şekilde kavrayabilmek için, nicel ve nitel veri toplama ve analiz yöntemlerinin bir araya getirildiği araştırma yöntemidir (Plano Clark ve Ivankova, 2018). Karma yöntemde yer alan nicel yöntemde verileri toplamak için uzman görüşleri alınarak hazırlanmış anket formu kullanılmıştır. Nitel verileri elde etmek için ise uzman görüşü alınarak yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanarak veriler toplanmıştır.

3. 2. Araştırma Grubu/Evren ve Örneklem

Yapılan araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 yılında Türkiye'nin 7 bölgesinden farklı spor lisesinde görev yapan BES öğretmenleri oluşturdu. Araştırmanın nicel boyutu için örneklem grubunu spor liselerinde çalışan 35 kadın ve 110 erkek toplamda 145 BES öğretmenleri oluşturdu. Araştırmanın nitel boyutu için örneklem grubunu ise spor lisesinde çalışan 20 BES öğretmeni oluşturdu.

3. 3. Veri Toplama Araçları

Trabzon Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu 25.10.2022 tarihli ve E-81614018-000-2200016399 sayılı yazısı ile MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'nün 10.11.2022 tarihli ve E-62045208-605.01-63275115 sayılı kararı ile onay alınarak verilerin toplanılmasına başlanılmıştır. Katılımcıların demografik verilerini ve öğretim programları ile ilgili verileri elde etmek için literatür taraması ve uzman görüşü sonucu oluşturulan Kişisel Bilgi Formu, Anket Formu ve Yarı yapılandırılmış Görüşme Formu kullanıldı.

3. 3. 1. Kişisel Bilgi Formu

Katılımcıların demografik ve mesleki özelliklerini tespit etmek için oluşturulan formda “cinsiyet, yaş, görev yaptığı okul, öğretmenlik mesleğindeki çalışma yılı, antrenörlük belgesine sahip olunan spor dalı, öğretim programı çalışmalarına katılımı, yürütmüş oldukları dersler, lisansüstü eğitim durumu” gibi değişkenler yer almaktadır.

3. 3. 2. Anket Formu

Literatür taraması ve uzman görüşü alınarak hazırlanan anket formu 5’li likert tipinde ve 30 maddeden oluşmaktadır.

3. 3. 3. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Öğretmenlerin öğretim programları hakkındaki düşüncelerini daha ayrıntılı biçimde öğrenebilmek için literatür taraması yaparak ve uzman görüşü alınarak görüşme formu oluşturulmuştur. Görüşme formu 8 temel sorudan oluşmaktadır. Formun Güvenirlilik Kat Sayısı 0,83 bulunmuştur.

3. 4. Veri Toplama Süreci

Çalışmada kullanılan kişisel bilgi formu, anket ve yarı yapılandırılmış görüşme formu 2022-2023 eğitim öğretim yılında Spor Liselerinde görev yapan BES öğretmenlerine uygulandı. Çalışmada nicel verilerin elde edilmesi süreci Google Form üzerinden gerçekleştirildi. Anket uygulama işleminden sonra anketler kontrol edilmiş, yanlış veya eksik doldurulan anketler çalışmaya dahil edilmemiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme yüz yüze görüşme yöntemi ile gerçekleştirildi. Görüşmeler Sony ICP-PX240 marka kayıt cihazı kullanılarak kaydedildi ve daha sonra yazıya dökülerek bilgisayar ortamında aktarıldı.

3. 5. Verilerin Analizi

Nicel verilere ait tanımlayıcı istatistikler frekans içeren grafikler şeklinde sunuldu. Nitel verilerin analizinde NVivo 9 Paket Programı ile İçerik Analizi kullanıldı. Nitel verilerin İnanırlık ve Tutarlık Kappa Güvenirlilik Kat Sayısı 0,83 olarak bulundu.

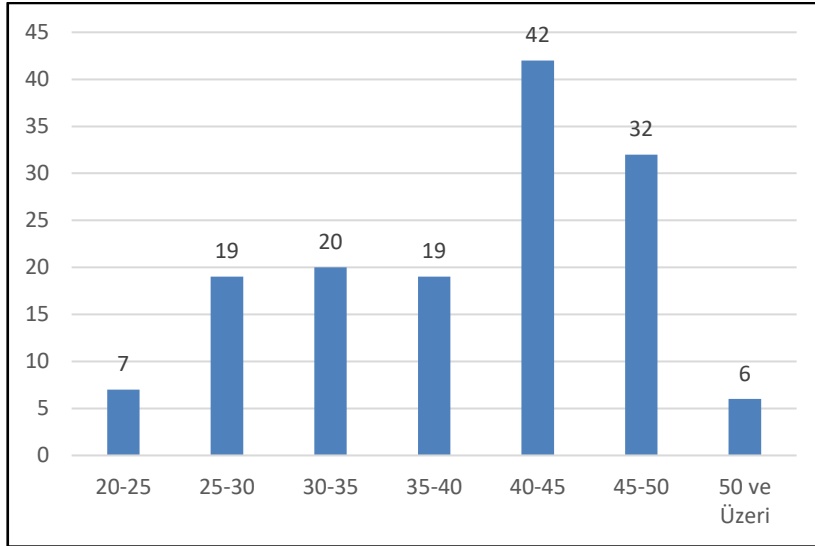
4. BULGULAR

4. 1. Nicel Veriler

Tablo 1. Öğretmenlere Ait Birtakım Özelliklerin Dağılımı

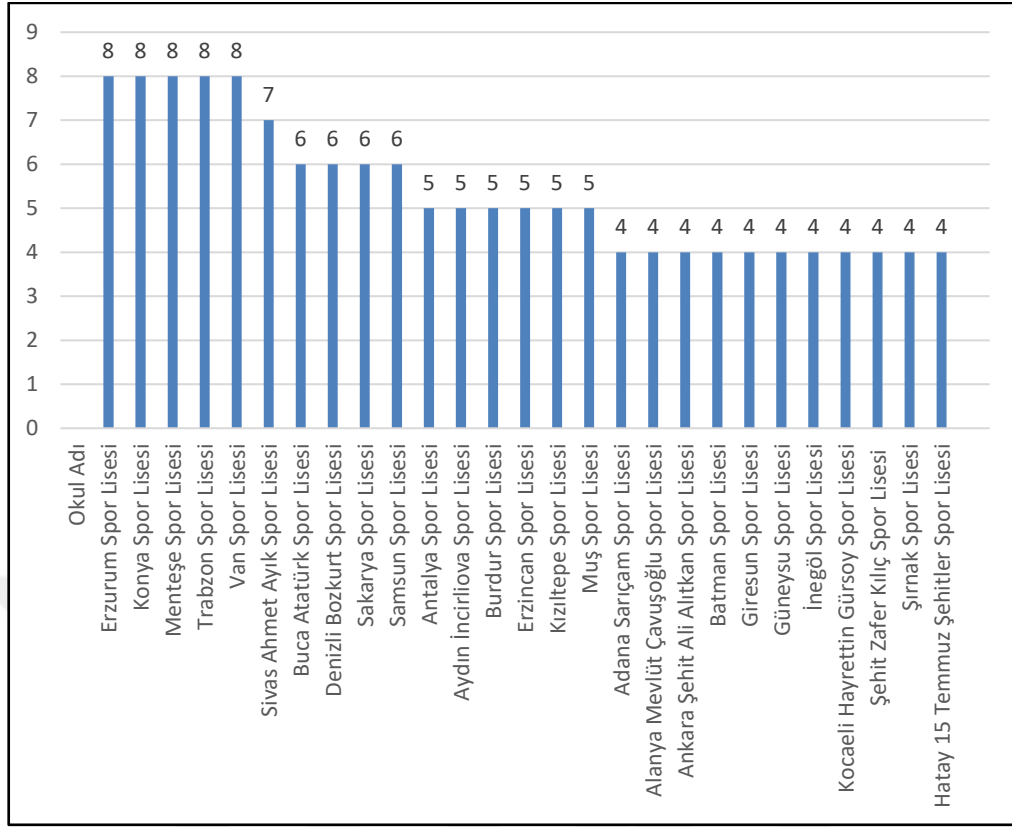
	n	%	n	%
Cinsiyet	Erkek		Kadın	
	110	75,8	35	24,2
	Evet		Hayır	
Bulunduğu Okulda Kadrolu Çalışma Durumu	113	77,9	32	22,1
Lisansüstü Eğitim Yapma Durumu	65	44,8	80	55,2
Antrenörlük Belgesine Sahip Olma Durumu	103	71,0	42	29,0
Öğretim Programı Çalışmalarına Katılım Durumu	98	67,5	47	32,5
Kitap Yazım Çalışmalarına Katılım Durumu	16	11,0	139	89,0

Katılımcıların çoğunluğunun (%75,8) erkek olduğu ve bulundukları okulda kadrolu çalıştıkları tespit edildi. Lisansüstü eğitim yapan katılımcıların oranının % 44,8 olduğu ve katılımcıların çoğunun (%71) antrenörlük belgesine sahip olduğu saptandı. Öğretim programlarının oluşturulma sürecine katılanların oranının (%67,5) yüksek olduğu, kitap yazım çalışmalarına katılanların oranının (%11) düşük olduğu tespit edildi.

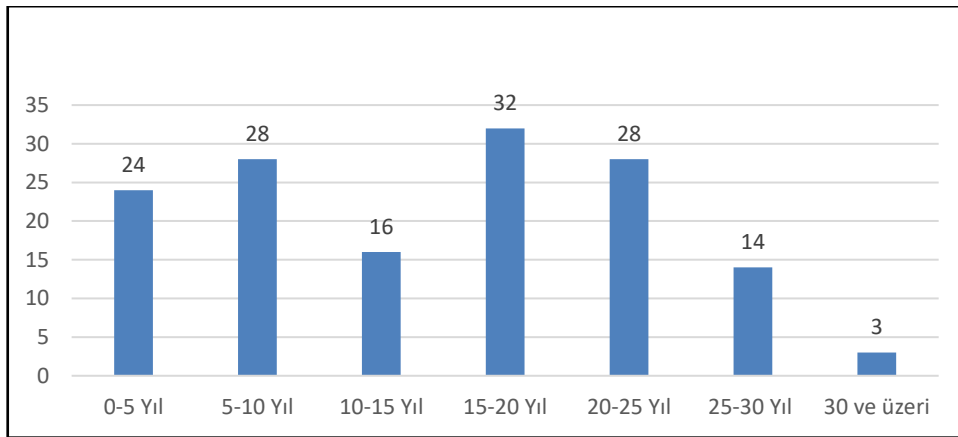
Grafik 1. Katılımcıların yaş aralığı dağılımı

Katılımcıların çoğunluğunun 35 yaş ve üstü olduğu saptandı.

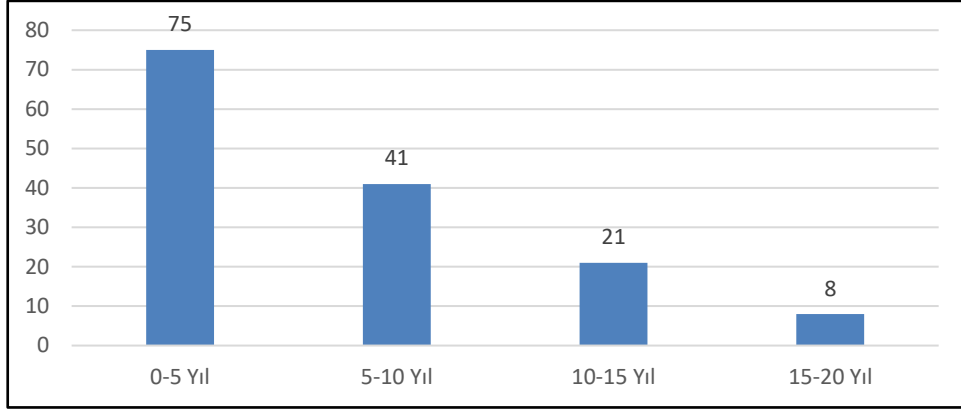
Grafik 2. Katılımcıların görev yaptıkları okulların dağılımı

Katılımcıların okullara göre dağılımı incelendiğinde farklı okullardan en az 4 en fazla 8 katılımcının olduğu saptandı.

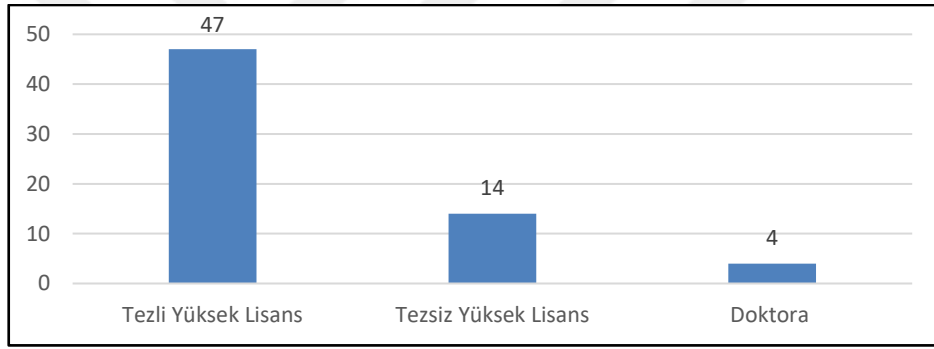
Grafik 3. Katılımcıların öğretmenlik mesleğindeki görev süresi dağılımı

Katılımcıların büyük çoğunluğunun 10 yıl ve üzeri mesleki deneyime sahip olduğu tespit edildi.

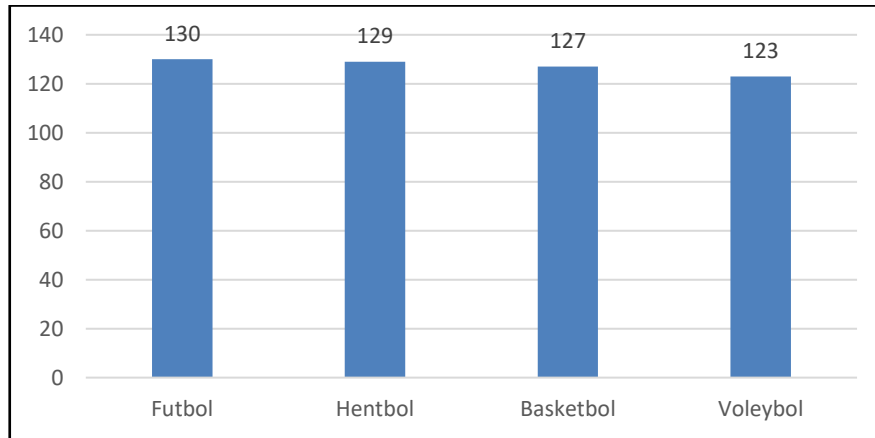
Grafik 4. Katılımcılar spor lisesinde çalışma süresi dağılımı

Katılımcıların yaklaşık olarak yarısının 5 yıl ve daha fazla süredir spor liselerinde görev yaptığı tespit edildi.

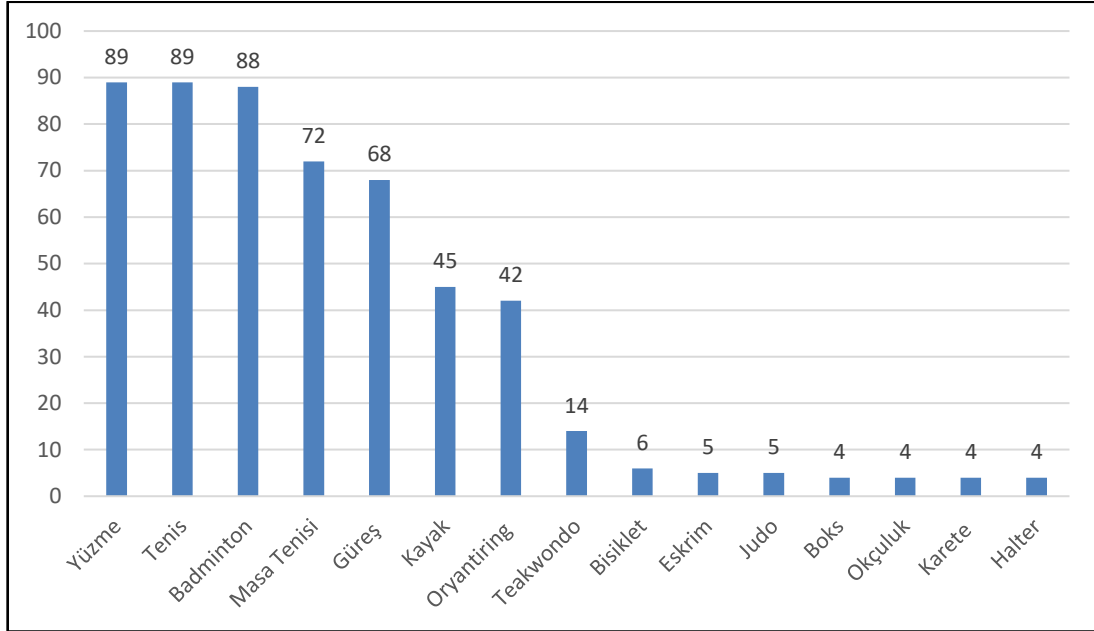
Grafik 5. Katılımcıların lisansüstü eğitim programı dağılımı

Lisansüstü eğitim yapanların çoğunluğunun tezli yüksek lisans yaptığı saptandı.

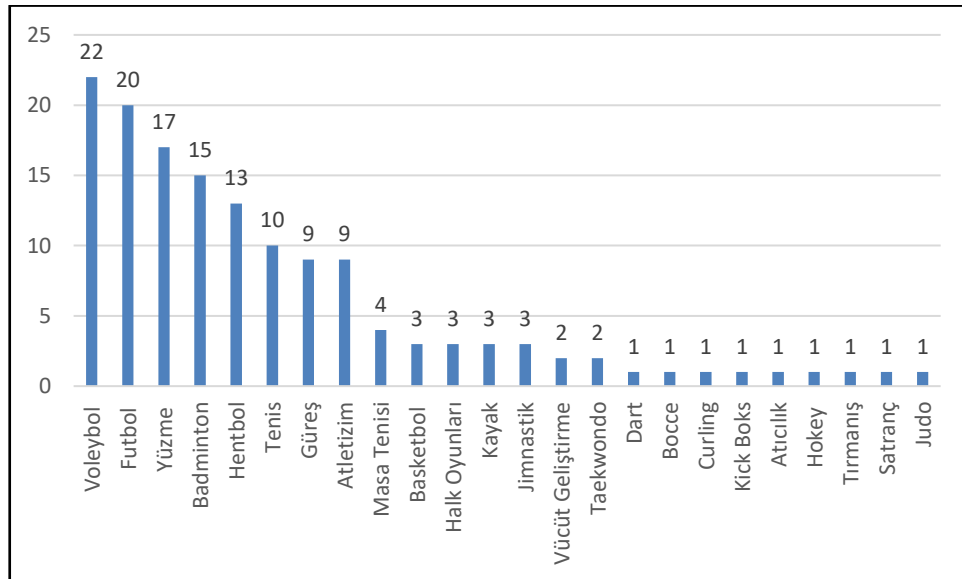
Grafik 6. Katılımcıların lisans eğitimi süresince aldıkları takım sporları dersleri dağılımı

Katılımcıların büyük çoğunluğunun lisans eğitimi sürecinde takım sporları derslerini aldıkları saptandı.

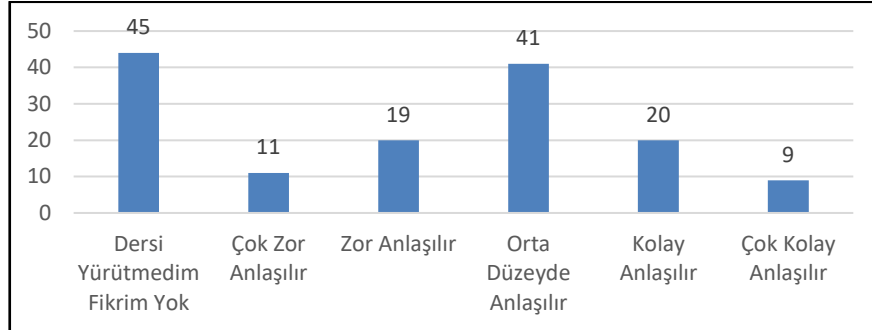
Grafik 7. Katılımcıların lisans eğitimi süresince aldıkları bireysel spor derslerinin dağılımı

Katılımcıların yarısından fazlasının Yüzme, Tenis ve Badminton dersi yarısına yakının da Masa Tenisi ve Güreş dersi aldığı, Kayak ve Oryantiring dersi alanların sayısının ise diğer bireysel sporlardan yüksek olduğu tespit edildi.

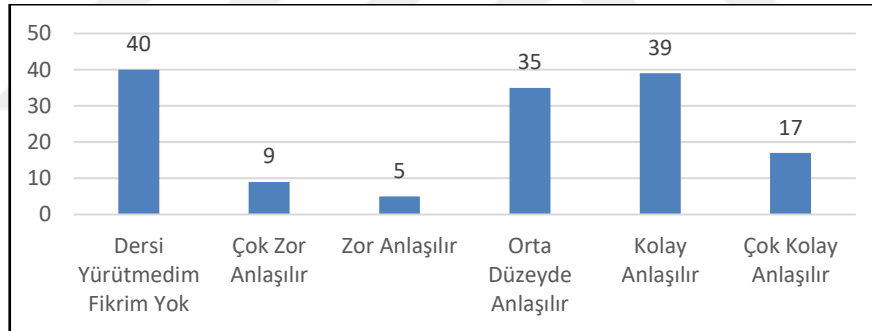
Grafik 8. Katılımcıların sahip oldukları antrenörlük belgelerinin spor dallarına göre dağılımı

Antrenörlük belgesine sahip olunan branşlardan Voleybol, Futbol, Yüzme, Badminton, Hentbol, Tenis, Güreş ve Atletizm'in diğer branşlara göre daha fazla olduğu tespit edildi.

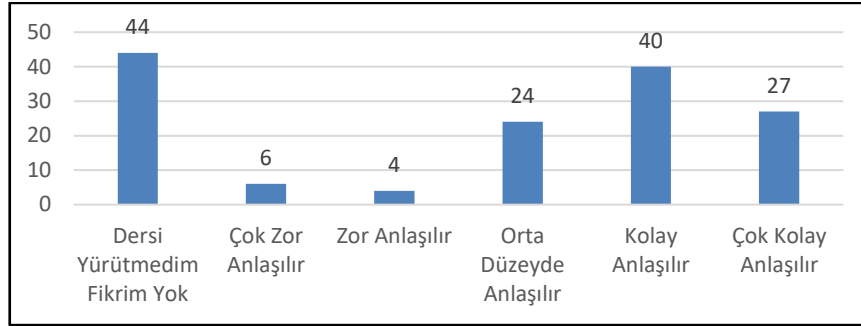
Grafik 9. Spor anatomisi ve fizyolojisi kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 100 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 30 (%30) kişi olduğu tespit edildi.

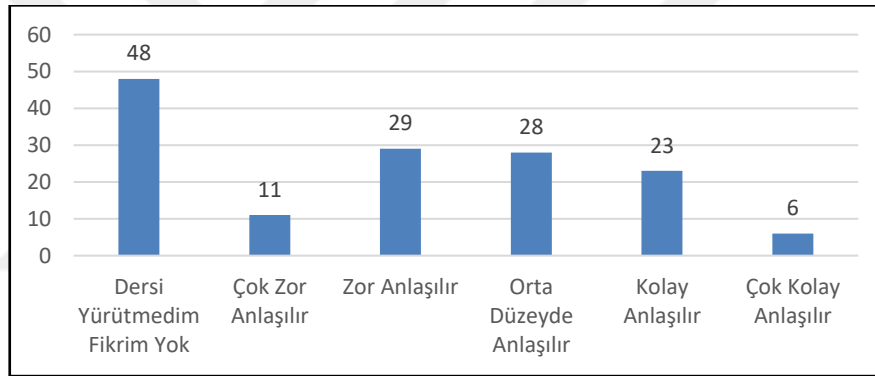
Grafik 10. Spor ve beslenme kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 105 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 14 (%13,3) kişi olduğu tespit edildi.

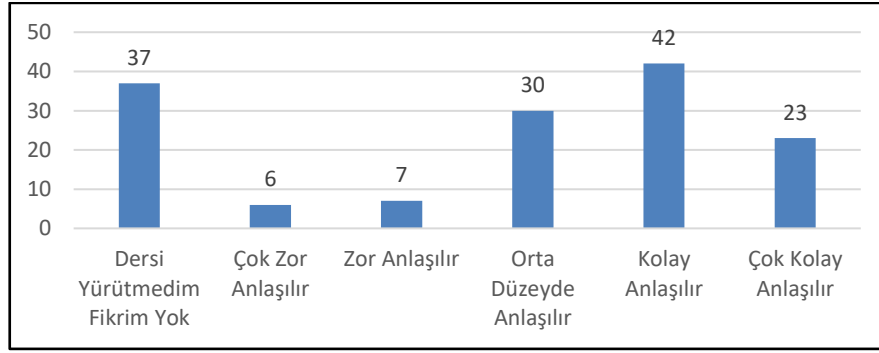
Grafik 11. Beden eğitimi ve spor tarihi kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 101 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 10 (%9,9) kişi olduğu tespit edildi.

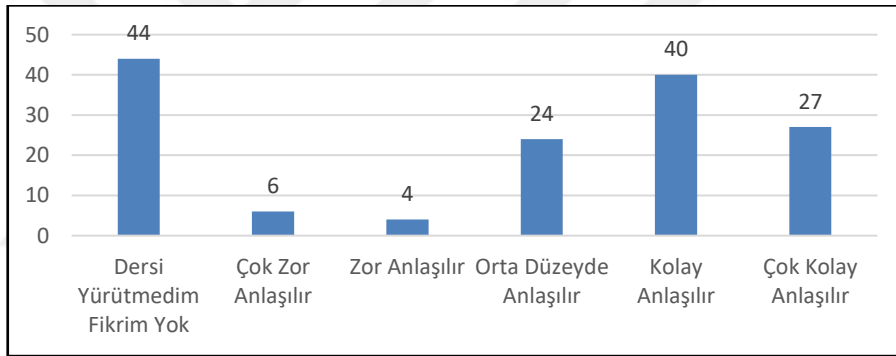
Grafik 12. Antrenman bilgisi kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 97 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 40 (%41,2) kişi olduğu tespit edildi.

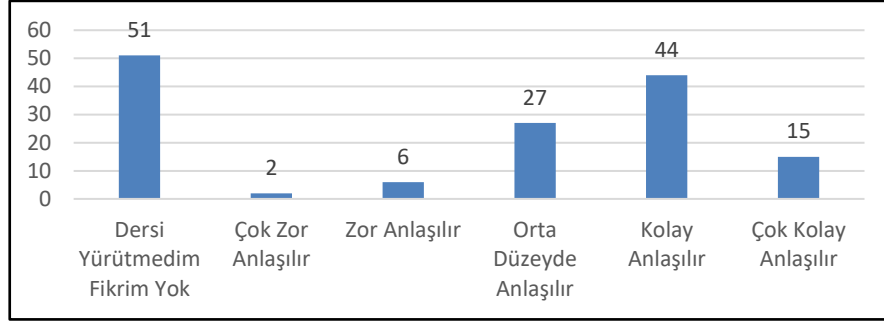
Grafik 13. Sporcu sağlığı kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 108 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 13 (%12) kişi olduğu tespit edildi.

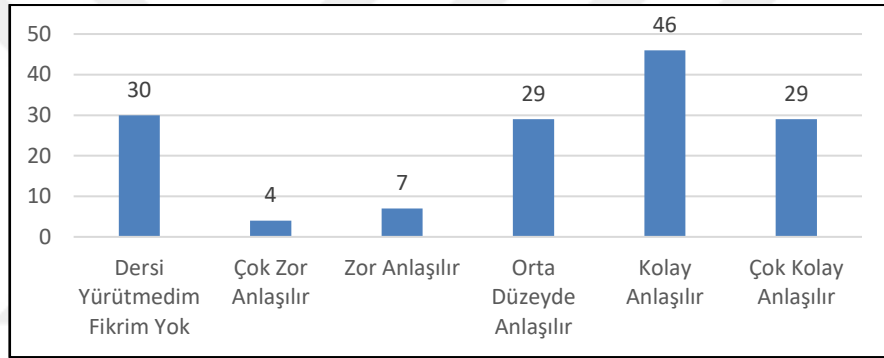
Grafik 14. Spor yönetimi ve organizasyonu kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 101 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 10 (%9,9) kişi olduğu tespit edildi.

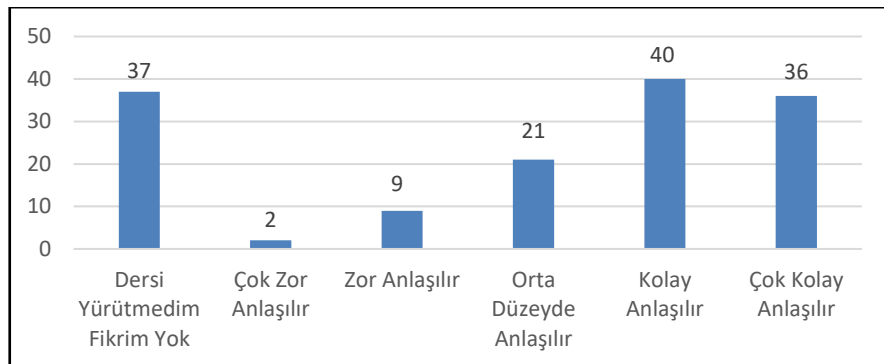
Grafik 15. Spor Psikolojisi ve Sosyolojisi Kazanımlarının ve Ders Kitabının Öğrenciler Tarafından Anlaşılabilirliği ile İlgili Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 94 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 8 (%8,5) kişi olduğu tespit edildi.

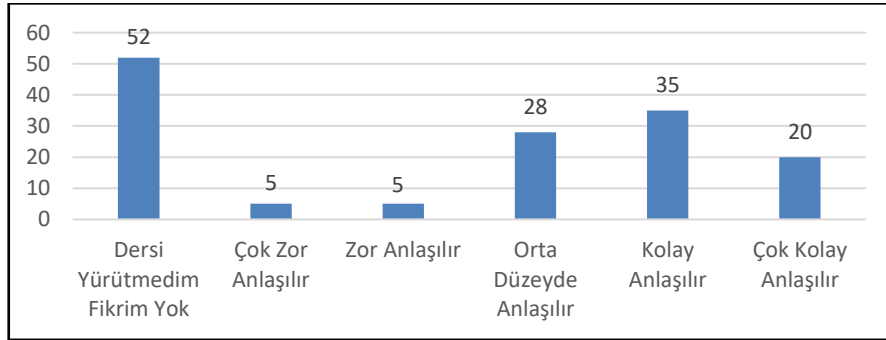
Grafik 16. Temel spor eğitimi kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 115 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 11 (%9,5) kişi olduğu tespit edildi.

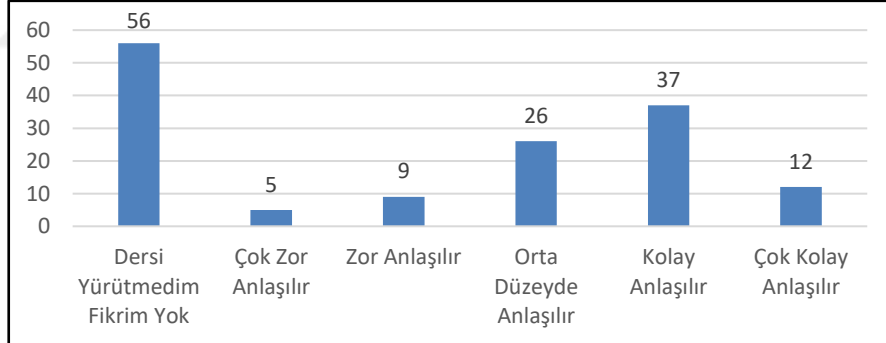
Grafik 17. Eğitsel oyunlar kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 108 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 11 (%10,1) kişi olduğu tespit edildi.

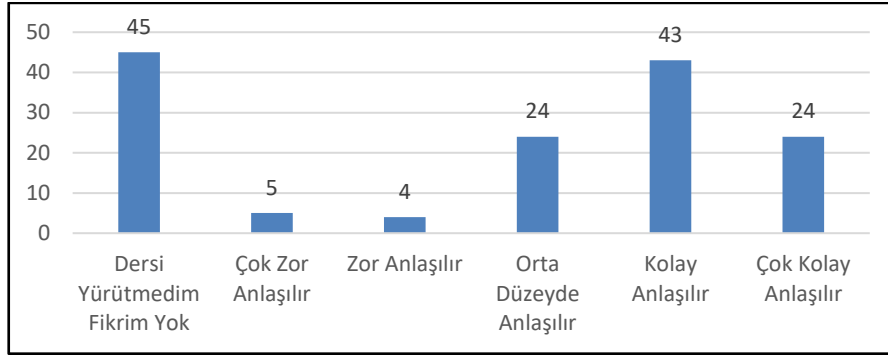
Grafik 18. Genel Cimnastik kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 93 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 10 (%10,7) kişi olduğu tespit edildi.

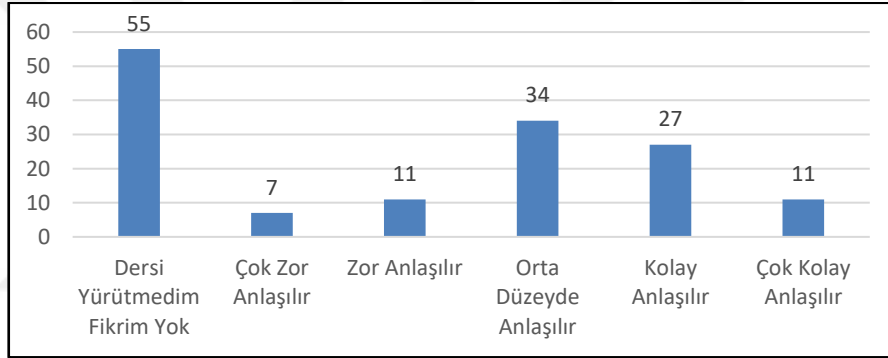
Grafik 19. Ritim Eğitimi ve Halk Dansları Kazanımlarının ve Ders Kitabının Öğrenciler Tarafından Anlaşılabilirliği ile İlgili Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 89 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 14 (%15,7) kişi olduğu tespit edildi.

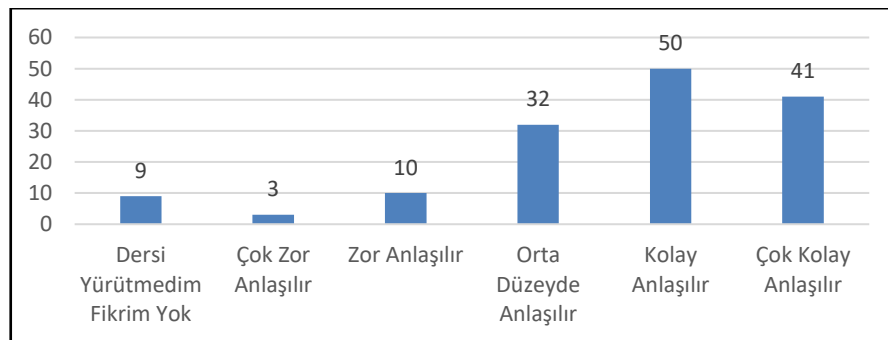
Grafik 20. Atletizm kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 100 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 9 (% 9) kişi olduğu tespit edildi.

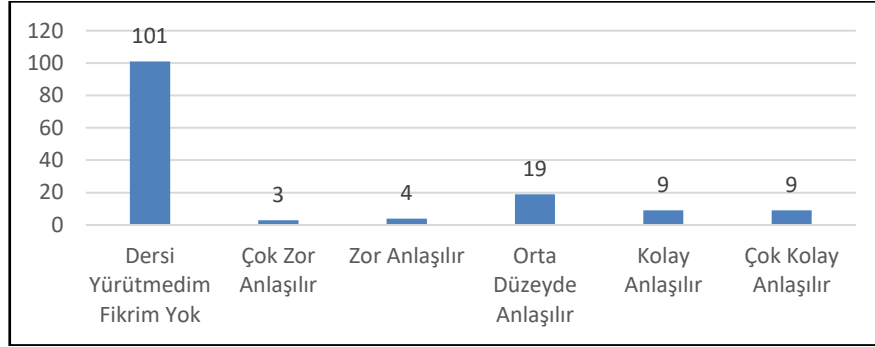
Grafik 21. Artistik cimnastik kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 90 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 18 (%20) kişi olduğu tespit edildi.

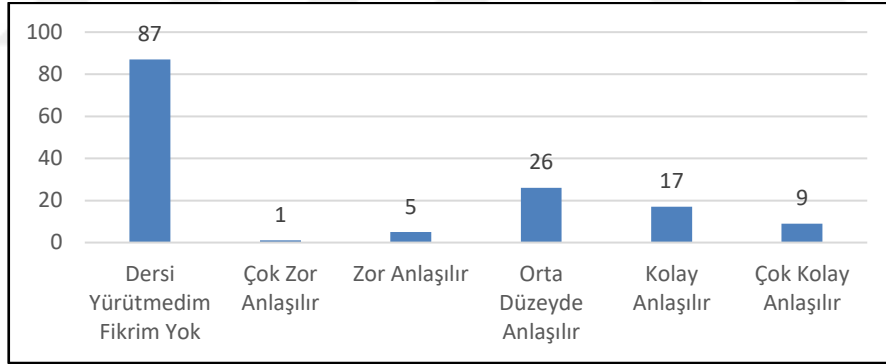
Grafik 22. Takım sporları kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 136 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 13 (%9,5) kişi olduğu tespit edildi.

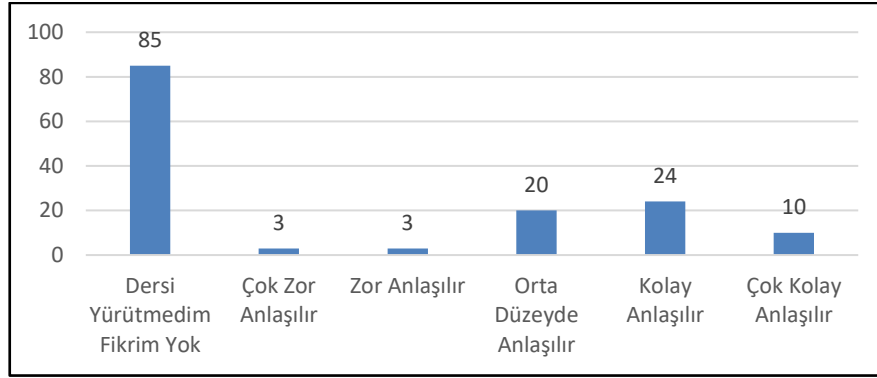
Grafik 23. Halter kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 44 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 7 (%15,9) kişi olduğu tespit edildi.

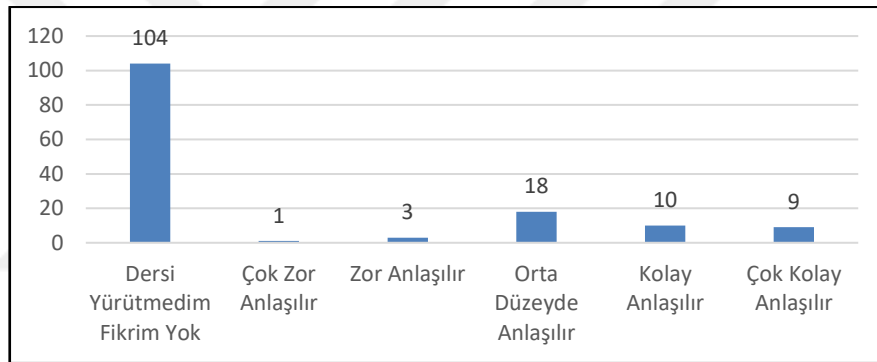
Grafik 24. Yüzme kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 58 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 6 (%10,3) kişi olduğu tespit edildi.

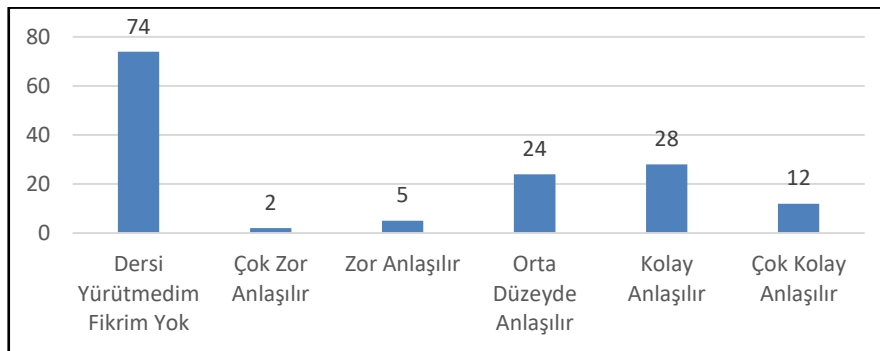
Grafik 25. Güreş kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 60 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 6 (% 10) kişi olduğu tespit edildi.

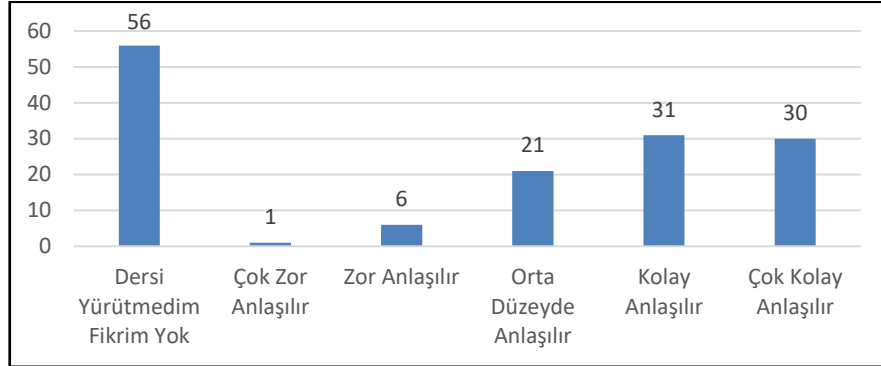
Grafik 26. Kayak kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 41 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 4 (%9,7) kişi olduğu tespit edildi.

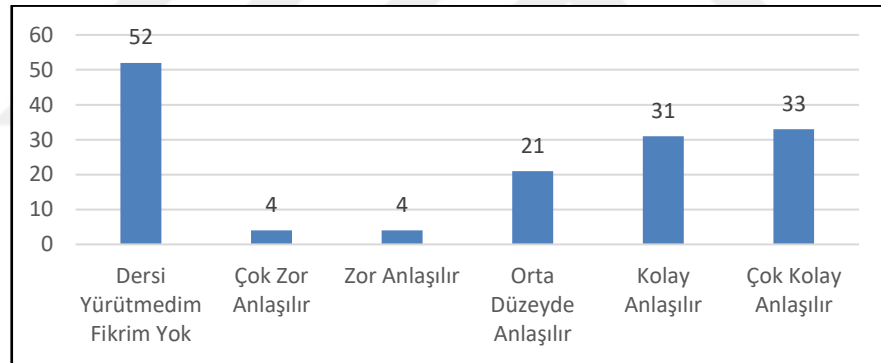
Grafik 27. Tenis kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 71 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 7 (%9,8) kişi olduğu tespit edildi.

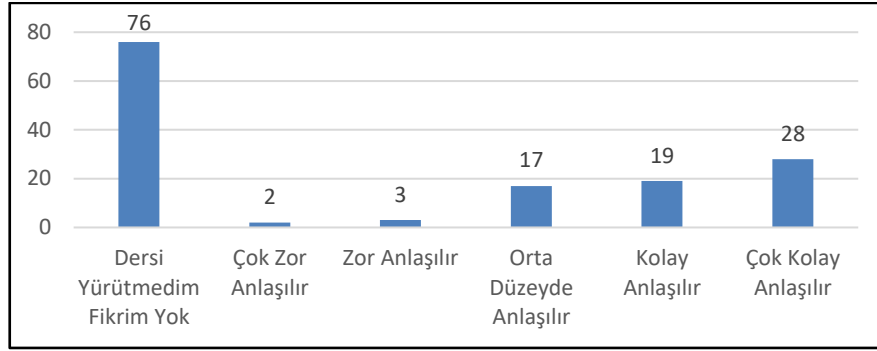
Grafik 28. Masa tenisi kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 89 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 7 (%7,8) kişi olduğu tespit edildi.

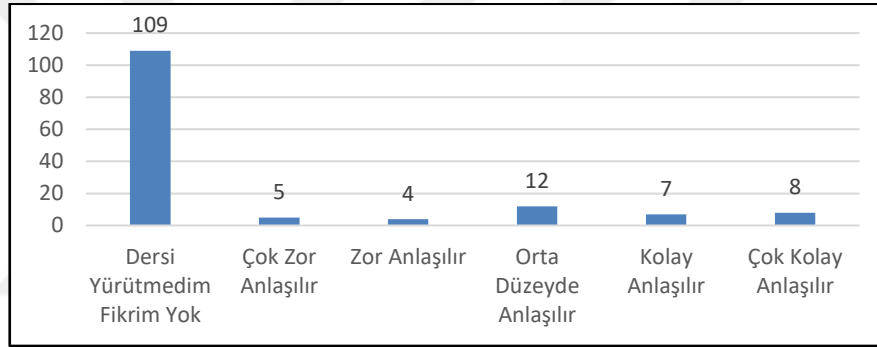
Grafik 29. Badminton kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 93 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 8 (%8,6) kişi olduğu tespit edildi.

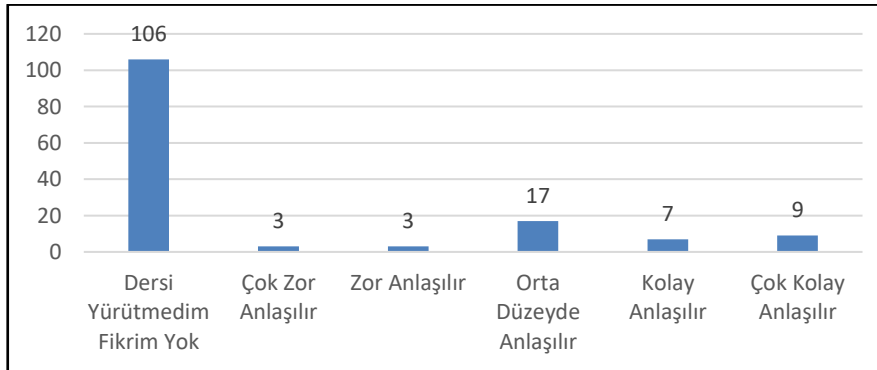
Grafik 30. Oryantiring kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 69 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 5 (%7,2) kişi olduğu tespit edildi.

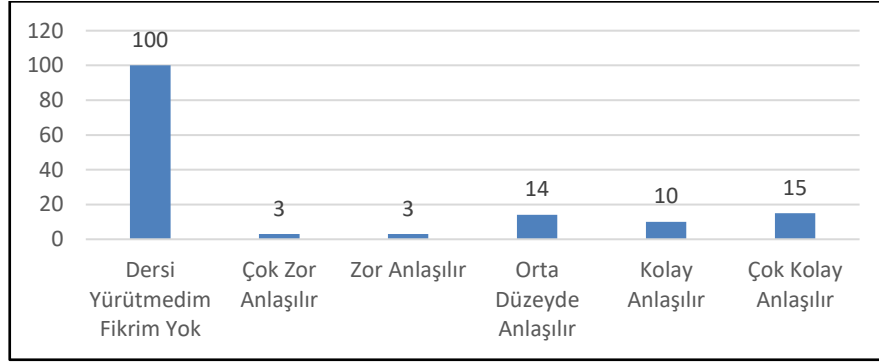
Grafik 31. Eskrim kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 36 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 9 (%25) kişi olduğu tespit edildi.

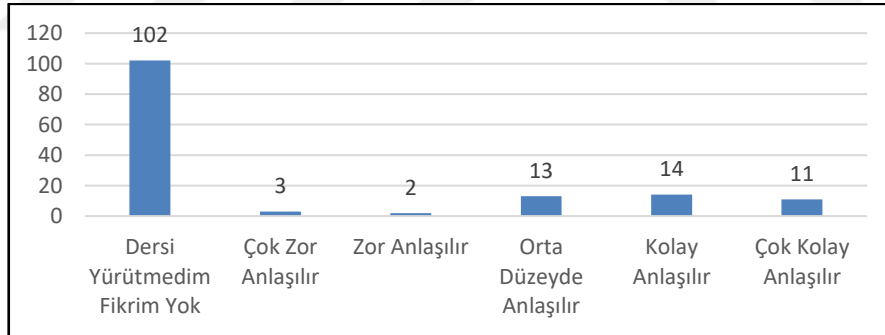
Grafik 32. Boks kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 39 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 6 (%15,3) kişi olduğu tespit edildi.

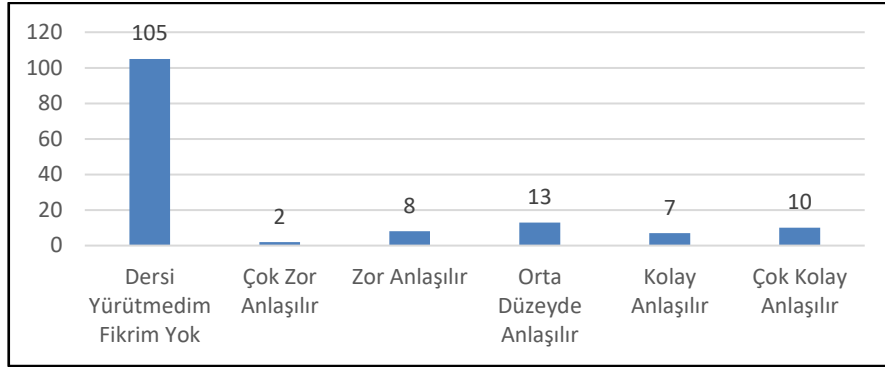
Grafik 33. Bisiklet kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 45 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 6 (%13,3) kişi olduğu tespit edildi.

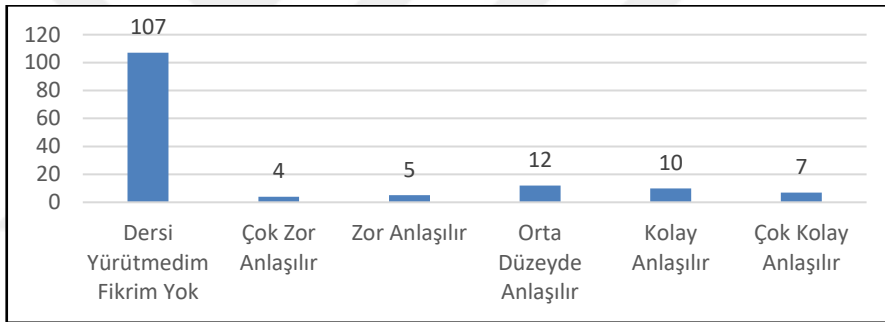
Grafik 34. Okçuluk kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 43 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 5 (%11,6) kişi olduğu tespit edildi.

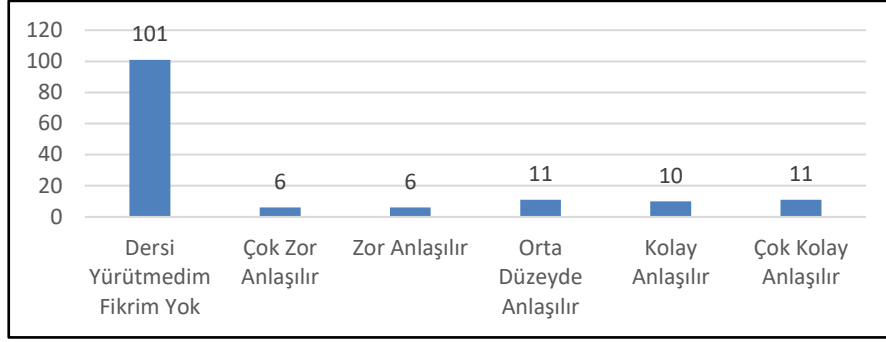
Grafik 35. Judo kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 40 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 10 (% 25) kişi olduğu tespit edildi.

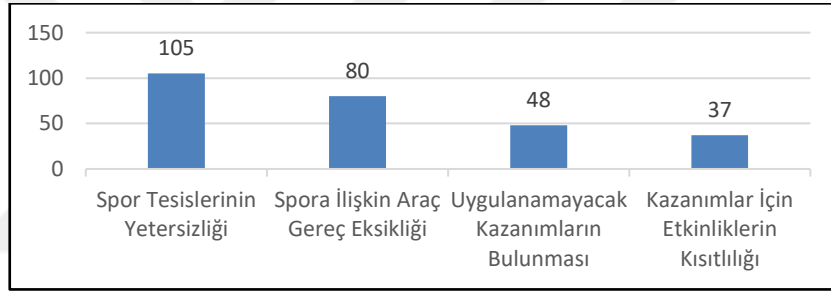
Grafik 36. Karate kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 38 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 9 (%23,6) kişi olduğu tespit edildi.

Grafik 37. Taekwondo kazanımlarının ve ders kitabının öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Dersi yürüten öğretmenlerin 44 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 12 (%27,2) kişi olduğu tespit edildi.

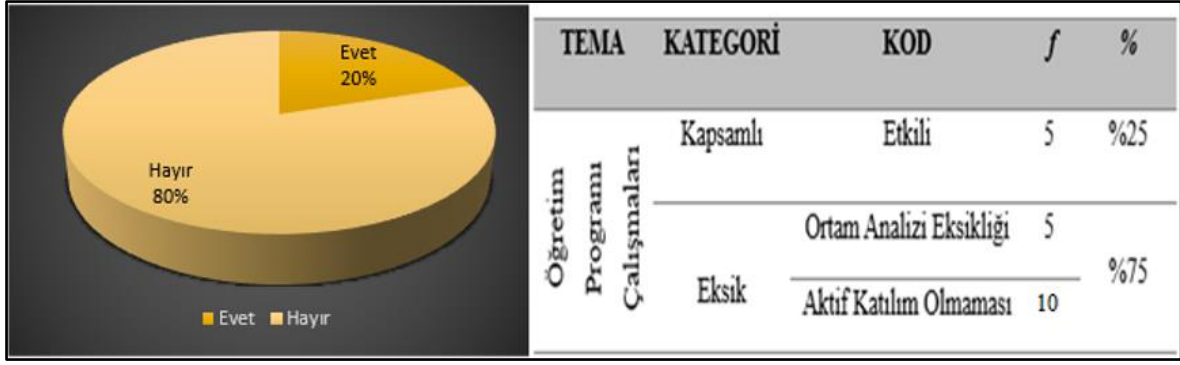

Grafik 38. Öğretim programlarındaki kazanımların öğrencilere aktarılmasındaki sorunlar ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı

Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (%72,4) tesis yetersizliğinden, yarısından fazlasının ise (%55,1) spora ilişkin araç gereç eksikliğinden dolayı öğretim programlarındaki bazı kazanımların öğrenciye aktarlamadığını ifade ettikleri saptandı. Öğretmenlerden 48 katılımcı (%33,1) öğretim programlarında uygulanamayacak kazanımların bulunduğunu, 37 katılımcı da (%25,5) kazanımlar için ders kitaplarındaki etkinliklerin kısıtlı olduğunu ifade ettikleri tespit edildi.

4. 2. Nitel Veriler

Araştırma kapsamında katılımcılara yöneltilen “*Spor Liseleri Öğretim Programı çalışmalarına katıldınız mı?*” ve “*Spor Liseleri Öğretim Programı geliştirme çalışmalarına yönelik görüşleriniz nelerdir?*” sorularına yönelik elde edilen veriler Şekil 1’de sunulmuştur.

Şekil 1. Katılımcıların öğretim programı geliştirme çalışmalarına katılım durumları ve görüşleri

Şekil 1’de görüleceği üzere katılımcıların yaklaşık %80’i öğretim programı geliştirme çalışmalarına katılmadığını, yaklaşık %20’si ise öğretim programı çalışmalarına katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu bağlamda katılımcıların öğretim programı çalışmalarına katılım durumları “evet” ve “hayır” şeklinde kategorize edilmiştir. Katılımcıların öğretim programı geliştirme çalışmalarına yönelik görüşleri incelendiğinde ise “kapsamlı – etkili” ve “eksik – ortam analizi eksikliği, aktif katılım olmaması” şeklinde iki kategorinin olduğu görülmektedir. Katılımcıların ilgili kategorilere yönelik düşüncelerine ait örnekler aşağıda sunulmuştur.

HAYIR

Ö20: Herhangi bir öğretim programı geliştirme sürecine katılım göstermedim.

Ö09: Ben katılım sağlamadım. Görevli olan iki arkadaş vardı onlar katıldılar.

Ö14: Bu tarz çalışmalara daha çok o konuda daha önce çalışan arkadaşları alıyorlar. Ben henüz herhangi bir çalışmaya katılamadım.

EVET

Ö16: Katıldım, program çalışmalarına da katıldım kitap yazım komisyonu çalışmalarına da katıldım.

Ö12: Evet katıldım. Ama yeterli bulmuyorum. Daha aktif katılımlı olması gerekiyor şu anda yeterli değil yani ve bizim çalıştığımız süreçte öğretmenler yeteri kadar çalışmalara dahil edilmemişti.

Ö11: Spor liseleri öğretim programı çalışmalarına katıldım. Katıldıklarına her zaman şunu ifade ettim ki okullarımızın çoğunda spor salonları yok ve bu salonlarda yer alan branşlar çerçevesinde eğitim verilemiyor.

KAPSAMLI

Ö16: Öğretim programı çalışmalarına katılan bir kişi olarak geliştirme sürecinin oldukça etkili bir şekilde yürütüldüğünü söyleyebilirim. Çeşitli eleştiriler yapılabilir. Ancak ben program geliştirme sürecinde aktif rol alarak kapsamlı ve etkili buluyorum. (Etkili)

EKSİK

Ö11: Spor liseleri öğretim programı çalışmalarına katıldım. Ama bu çalışmaları yeterli bulmuyorum. Yeterli bulmamamın sebebi şu çünkü yapılan çalışmalar spor liselerinin mevcut ihtiyaçlarını tam olarak düşünülerek yapılmıyor. Spor liselerinin yüzde 90'ında ne spor salonu var ne atletizm pisti var. Ama biz çalışmalarımızı ve çalıştaylarımızı yaparken bunlar hiç yokmuş gibi düşünüyoruz. Spor salonları olmayan okulları ve sahaları tamamlayarak çalıştayları yaparsak çok daha verimli olacağını düşünüyorum. (Ortam Analizi Eksikliği)

Ö12: Evet katıldım. Ama katılımları yeterli bulmuyorum. Daha aktif katımlı olması gerekiyor şu anda yeterli değil yani ve bizim çalıştığımız süreçte öğretmenler yeteri kadar çalışmalara dahil edilmemişti. Bu sebeple de geliştirme çalışmalarının tam anlamıyla istenilen düzeyde yürütülebildiğini düşünmüyorum ve eksik buluyorum. (Aktif Katılım Olmaması)

Araştırma kapsamında katılımcılara yöneltilen “Görev yapmakta olduğunuz okulun fiziki koşulları yeterli mi?” ve “Görev yapmakta olduğunuz okulun fiziki koşullarına yönelik görüşleriniz nelerdir?” sorularına yönelik elde edilen veriler Şekil 2’de sunulmuştur.

Şekil 2. Katılımcıların okullarının fiziki koşullarının yeterliliği ve konu ile ilgili görüşleri

Şekil 2 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık %35’i görev yapmakta oldukları okullarının fiziki koşullarını yeterli buldukları %65’i ise görev yapmakta oldukları okullarının fiziki koşullarını yeterli bulmadıkları görülmektedir. Bu bağlamda katılımcıların görev yapmakta oldukları okullarının fiziki koşulları “yeterli” ve “yeterli değil” şeklinde kategorize edilmiştir. Katılımcıların görev yapmakta oldukları okullarının fiziki koşullarına yönelik görüşleri incelendiğinde ise “yeterli – materyal doygunluğu, dersin amacına uygunluk” ve “yeterli değil – kullanışlılıkta aksaklık, materyal eksikliği” şeklinde iki kategorinin oluştuğu görülmektedir. Katılımcıların ilgili kategorilere yönelik düşüncelerine ait örnekler aşağıda sunulmuştur.

YETERLİ

Ö08: Okulumuzun fiziki koşullarının oldukça yeterli olduğu kanaatindeyim.

Ö13: Okulumuzun koşulları akademik ve uygulama anlamda dersler olarak uygundur.

Ö10: Fiziki koşullar açısından Türkiye'nin sayılı liselerden biriyiz. Hem tesis anlamında hem de malzeme anlamında çok üst düzey bir okula sahibiz.

YETERLİ DEĞİL

Ö19: Okulumuzun fiziki koşulları yeterli seviyede değil.

Ö17: Kesinlikle yeterli olduğunu düşünmüyorum. Bir halı sahamız mevcuttu. Ama sizde görebileceğiniz şekilde korumak için konulan istinat duvarı çöktü ve biz sahayı kullanamıyoruz.

Ö15: Her ne kadar çeşitli uygulama alanlarına sahip olursa da okulumuzun fizik koşulları yeterli değildir.

YETERLİ

Ö04: Fiziki koşulların yeterli olduğunu düşünüyorum. Özellikle derslerin amaçlarına uygunluğu hususunda gerçekten elverişli şartlara sahibiz. Önemli olan da bu değil midir zaten? (Dersin Amacına Uygunluk)

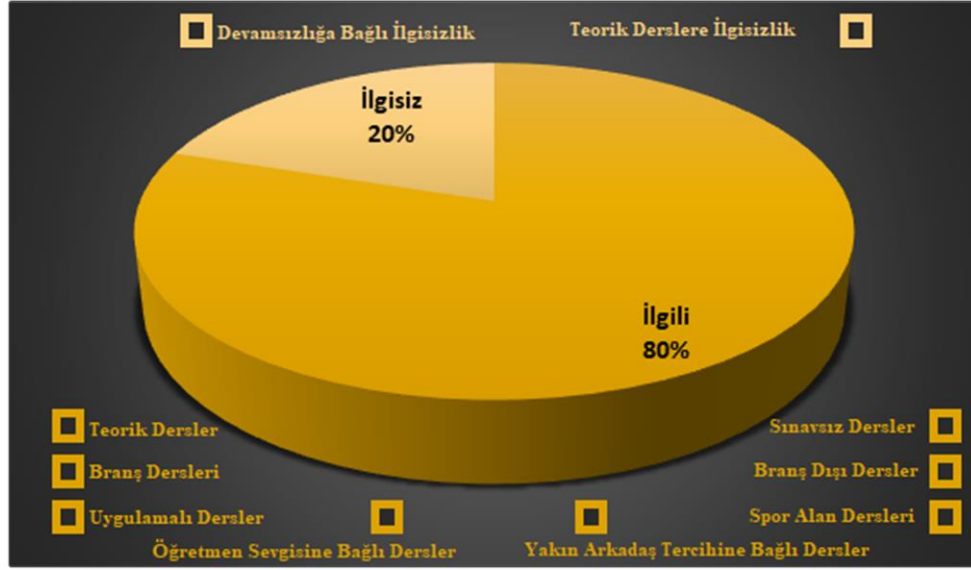
Ö03: Okulumuz bence fiziki koşullar açısından doğu ve güney doğu bölgesinin en iyisi. Birçok tesisimiz ve materyal mevcuttur. Uygulama yaptırmak istediğimiz alana yönelik malzemelerimiz mevcut. Bu anlamda malzemeye doyduğumuzu söyleyebilirim. (Materyal Doygunluğu)

YETERLİ DEĞİL

Ö06: Fiziki koşul açısından bir spor salonuna sahibiz. Ancak spor salonunun var olması tüm sorunları çözmiyor. Materyal açısından ciddi sorunlarımız var. Uygulama ortamlarında sınırlı uygulamaları gerçekleştirebiliyoruz. Ayrıca yeterli ödenek de gelmiyor. (Materyal Eksikliği)

Ö01: Spor salonumuz var ama bence bir spor lisesi için kesinlikle yeterli değil. 3-4 sınıf bir arada ders işlemek zorunda kalıyoruz. Bu da hem bizim hem de öğrencilerin verimliliğini düşürüyor. Hangi alan boş ise ona göre planlama yapmak hiç anlaşılır değil. Örneğin; iki sınıf hentbol çalışması gerçekleştirdiği anda ne basketbol ne de voleybol çalışmaları gerçekleştiremiyoruz. Saha tamamen elverişsiz hale geliyor. Bu sefer jimnastik etkinliklerine yönelmek durumunda kalıyoruz. Her öğrenci de bu branşa aynı seviyede yaklaşıyor. Ya da bir başka branş alanına. Daha geniş bir spor salonu inşaatı başladı. Salon iki katlı olarak dizayn ediliyor. İlk katın çok yüksek tavanı yok ama en azından temel spor eğitimi, spor uygulamaları, jimnastik, genel jimnastik, artistik jimnastik ve ritim eğitimi gibi branşlar orada sağlanabilecek. İkinci katta ise tavan yüksekliği yeterli boyutta korunduğu için basketbol, voleybol, hentbol futsal gibi branşları rahatlıkla uygulayabiliriz. Ama bu şartlar bile kullanımda aksaklık yaşamamak adına planlama sağlanması şart. (Kullanışlılıkta Aksaklık)

Araştırma kapsamında katılımcılara yöneltilen “Spor liselerinde öğrenim görmekte olan öğrenciler derslere yönelik ilgileri hakkındaki görüşleriniz nelerdir?” sorularına yönelik elde edilen veriler Şekil 3’te sunulmuştur.

Şekil 3. Katılımcıların öğrencilerin derslere yönelik ilgileri hakkındaki görüşleri

Şekil 3 incelendiğinde öğrencilerin yaklaşık %20'sinin derslere ilgisiz olduğu yaklaşık %80'inin ise derslere ilgili oldukları görülmektedir. Bu bağlamda katılımcıların öğrencilerin derslere yönelik ilgileri “ilgili” ve “ilgisiz” şeklinde kategorize edilmiştir. Katılımcıların öğrencilerin derslere yönelik ilgilerinin gerekçeleri incelendiğinde ise “ilgisiz – devamsızlığa bağlı ilgisizlik ve teorik derslere ilgisizlik” ve “ilgili – teorik dersler, branş dersleri, uygulamalı dersler, sınavsız dersler, branş dışı dersler, spor alan dersleri, öğretmen sevgisine bağlı dersler ve yakın arkadaş tercihinine bağlı dersler” şeklinde iki kategorinin oluştuğu görülmektedir. Katılımcıların ilgili kategorilere yönelik düşüncelerine ait örnekler aşağıda sunulmuştur.

İLGİLİ

Ö05: Bir öğrencinin bir derse yönelik ilgisinden bahsedeceksek arkadaş grubunun seçtiği ve arkadaş grubu ile birlikte eğlenebildikleri derslerden bahsetmek gerekir. Öğrenci bir derse seve dahi ona ilgi duysa dahi eğer ki derste arkadaşları ile eğlenemiyor ya da seçmeli ders olarak yakın çevresi o derse seçmiyorsa ilgi duymuyor. (Yakın Arkadaş Tercihine Bağlı Dersler)

Ö02: Uygulama ağırlıklı yürütülen derslere öğrenciler daha fazla ilgi duyuyor. Bu nedenle teorik derslerden kaçınıp uygulama ağırlıklı derslere yönelim sağlıyorlar. (Uygulamalı Dersler)

Ö07: Öğrencinin derse olan ilgisi direkt olarak öğretmenini sevmesi ile doğru orantılıdır. Hangi ders olursa olsun zorluk derecesi çok zor olan bir ders dahi olsa öğretmen kendisini sevdirirse o ders öğrenci için tamamdır. (Öğretmen Sevgisine Bağlı Dersler)

Ö13: Sadece spor alan derslerine ilgi var. Diğer ders grupları çok fazla ilgilerini çekmiyor. Futbol, basketbol, voleybol, hentbol gibi spor alanlarına yönelik derslere her zaman ilgili daha yüksek. (Spor Alan Dersleri)

Ö07: Öğrenciler sanki spor lisesinde okumuyormuş buraya isteyerek gelmemiş gibi branş dışı derslere daha fazla ilgi duyuyorlar. Beklentimiz branş derslerine ilgi göstermeleri ve

branşlaşarak başarı elde etmeleri ancak gelin görün ki süreç öyle ilerlemiyor. (Branş Dışı Dersler)

Ö10: Öğrenciden çok bir beklenti içinde olmamak lazım. Dersin sınavı yoksa en çok onu severler. Sınav olmasın bol bol not verilsin ve sorumlu olmasınlar öğrenciler buna bayılırlar. (Sınavsız Dersler)

Ö11: Teorik olarak anlatım sağladığımız dersleri ilgi çeken dersler. Uygulamalı ders sürecinde yeteneği olmayan yapamıyor. Ama teorik derslerde herkes katılım gösteriyor. Diğer derslerde sadece zaman doldurmak için bulunuyorlar. (Teorik Dersler)

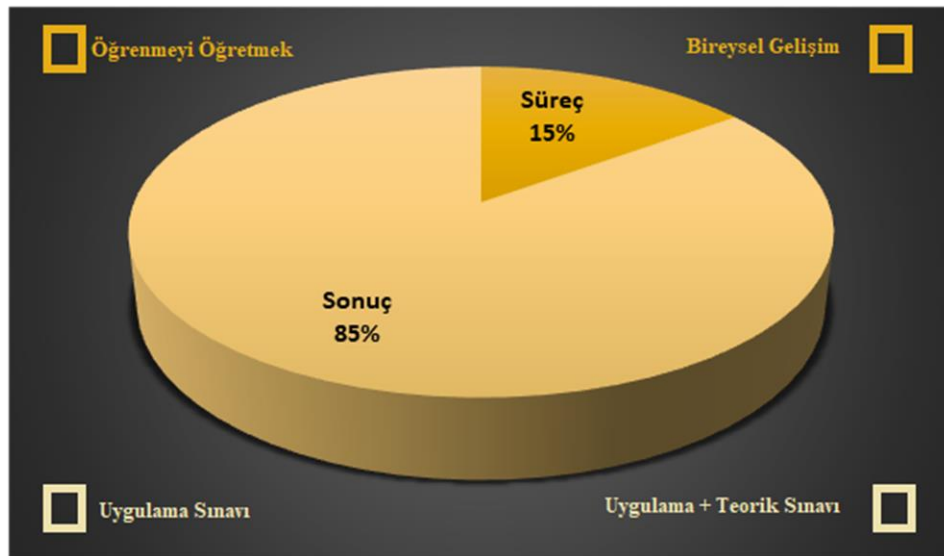
Ö01: Öğrencilerin derslere ilgili olduğunu söyleyemem. Ama illa bir ilgi durumu isteniyorsa branş dersleri olarak adlandırdığımız futbol, basketbol, voleybol, hentbol, jimnastik gibi dersler. (Branş Dersler)

İLGİSİZ

Ö03: Öğrenciler birçok derse ilgisiz ama özellikle teorik derslerde hiç motive değiller. Dinlemiyorlar, konuşuyorlar ve anlamıyorlar. (Teorik Derslere İlgisizlik)

Ö04: İlgisizler çünkü diğer kurumlardaki devamsızlık durumu burada geçerli. Profesyonel sporcularımız var. Müsabaka hazırlıkları arasında derse gelmeleri mümkün olmuyor. Derse gelmediği için kalıyor. Daha neden dersi sevsin? (Devamsızlığa Bağlı İlgisizlik)

Katılımcılara yöneltilen “Spor liselerinde görev yapan bir öğretmen olarak başarı ölçütleriniz nelerdir?” sorusuna yönelik elde edilen veriler Şekil 4’te sunulmuştur.

Şekil 4. Katılımcıların başarı ölçütü kavramına yönelik görüşleri

Şekil 4’te görüleceği üzere katılımcıların başarı ölçütüne yönelik görüşlerinin yaklaşık %85’inin sonuç odaklı olduğu yaklaşık %15’inin ise süreç odaklı olduğu görülmektedir. Bu

bağlamda katılımcıların başarı ölçütü kavramına yönelik görüşleri “sonuç” ve “süreç” şeklinde kategorize edilmiştir. Katılımcıların başarı ölçütü kavramına yönelik düşünceleri derinlemesine incelendiğinde “sonuç– uygulama sınavı ve uygulama + teorik sınavı” ve “süreç – öğrenmeyi öğretmek ve bireysel gelişim” şeklinde iki kategorinin oluştuğu görülmektedir. Katılımcıların ilgili kategorilere yönelik düşüncelerine ait örnekler aşağıda sunulmuştur.

SONUÇ

Ö15: Başarı ölçütü uygulama derslerindeki uygulama sınavlarıdır. Bizler öğretmenler olarak uygulama sınavları yapıyoruz. 1 uygulama dersinde toplamda 3 uygulama sınavı yapılıyor. Her bir uygulama sınavı farklı şekilde değerlendiriliyor. Birinci sınavda değerlendirilen hareket diğer sınavda olmuyor. Olsa da değerlendirme oranı düşük oluyor. Her bir sınavın değeri ayrı. Sonrasında da başarı durumu bu 3 sınavın ortalaması alınarak belirleniyor. (Uygulama Sınavı)

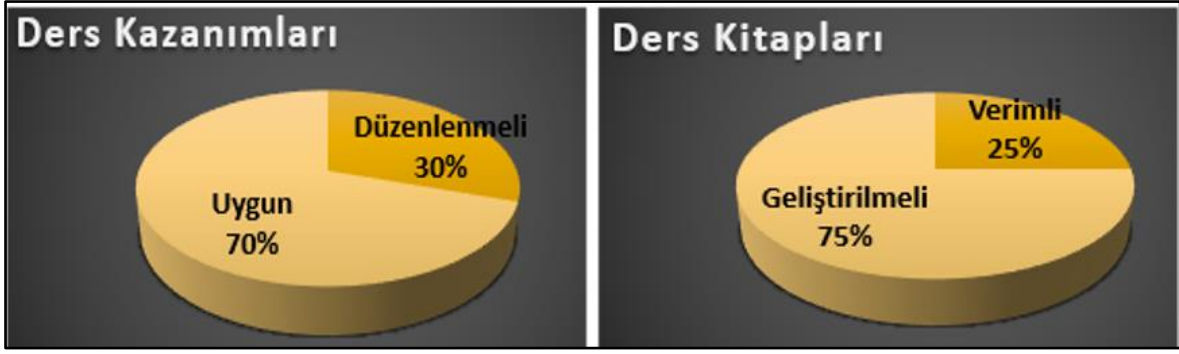
Ö20: Benim için başarı eşit. Ne teorik dersler tam bir ölçüt ne de uygulamalı dersler. Hatta bana göre oranı da yüzde elli yüzde elli yani yarı yarıya. Öğrenci teorisi sil süpür ezberlesin uygulayamadıktan sonra alacağı puan 50 olur. Ya da harika bir tekniği var teorisi yoksa yine alacağı puan 50 olur. (Uygulama + Teorik Sınav)

SÜREÇ

Ö11: Uygulama derslerindeki başarı özellikle spor lisesinde, bak burada uygulamada çocuklara bir sporcu yetiştirir gibi uygulama mantığından bir kere çıkmamız lazım. Elimizdeki potansiyel çocuklar milli olabilir performans sporcusu olabilir. Biz geleceğin antrenörlerini, geleceğin beden eğitimi öğretmenlerini, geleceğin spor adamlarını yetiştiriyoruz. Dolayısıyla bir çocuk voleybolda smaç vurup 100 alırken diğer çocuk vuramadı diye 30 veriyorsan burada bir sistemsel hata görürsün çünkü ben voleybolcu yetiştirmiyorum o çocuğun öğretmeyi öğrenmesi gerekiyor. Diğer türlü sıradan değerlendirme olur. Belki de bu benim mesleki felsefemden kaynaklı. Bir öğrencinin nasıl öğrenebileceğini bilmek, bildiğine göre hareket etmek öğrencinin de bunu anlaması çok değerli. O yüzden nasıl öğrenebilirim sorusunu öğrenciye sordurabilirsem ben başarılı oldum demektir. (Öğrenmeyi Öğretmek)

Ö14: Yani her öğrenciyi kendi yeteneğine göre değerlendiriyorum. Öğrenciyi kendi yeteneği doğrultusunda başarısına göre ve kat edilen mesafeye göre değerlendiriyorum. Eğitim çünkü bireysel gelişim bence akademik başarıdan daha doğru. Öğrenci bireysel olarak gelişim sağlıyorsa dersi 10 gelsin dersin 40 gelsin fark etmez. Öğrenebiliyor mu? Öğrendiğini kullanabiliyor mu? Bireysel olarak diğer arkadaşlarından farklı şeyler sergileyebiliyor mu? Bana yeter. (Bireysel Gelişim)

Katılımcılara yöneltilen “Ders kazanımlarının ve ders kitaplarının öğrenciye uygunluğu hususundaki görüşünüz nedir?” sorusuna yönelik elde edilen veriler Şekil 5’te sunulmuştur.

Şekil 5. Ders kazanımlarının ve ders kitaplarının öğrenciye uygunluğu konusunda görüşler

Şekil 5’te, ders kazanımlarının ve ders kitaplarının öğrenciye uygunluğuna yönelik elde edilen verilerin ayrı ayrı olmak üzere tek bir şekil üzerinde gösterilmektedir. Ders kazanımlarının öğrenciye uygunluğu hususunda katılımcıların yaklaşık %70’inin uygun teması altında, yaklaşık %30’unun ise düzenlenmeli teması altında görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu bağlamda katılımcıların ders kazanımlarının öğrenciye uygunluğuna yönelik görüşleri “uygun” ve “düzenlenmeli” şeklinde kategorize edilmiştir. Ders kitaplarının öğrenciye uygunluğu hususunda katılımcıların yaklaşık %75’inin geliştirilmeli teması altında, yaklaşık %25’inin ise verimli teması altında görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu bağlamda katılımcıların ders kitaplarının öğrenciye uygunluğuna yönelik görüşleri “geliştirilmeli” ve “verimli” şeklinde kategorize edilmiştir. Katılımcıların ilgili kategorilere yönelik düşüncelerine ait örnekler aşağıda sunulmuştur.

UYGUN

Ö02: Kazanımları tek tek ele almak mümkün değil. Ancak total bir değerlendirme sağlayacak olursam derslere ait kazanımların öğrenci seviyesine uygun olduğunu söyleyebilirim. Sonuçta bu kazanımlar farazi olarak ortaya atılmış düşünceler değil. Uzmanlar tarafından yazılmış ve uygulama sürecine koyulmuş. Benim bu konuda pek deneyimim yok. Kazanımı öğrenciye uygun hale getiremem. O yüzden bu şekilde oluşturulduğuna göre uygun demektir.

DÜZENLENMELİ

Ö15: Spor Lisesi alan kitaplarının gayet başarılı olduğunu düşünüyorum. Fakat kazanımlar için aynı şeyi düşünmüyorum. Bazı derslerin kazanımları lise seviyesi için fazla diyebiliriz. Çünkü çocuklar bu dersleri şuan üniversiteler ile aynı düzeyde alıyorlar ve oldukça zorlandıklarını görüyoruz. Mesela antrenman bilgisi ve anatomi derslerinden örnekler vereyim. Çocuklar bu derslerde oldukça zorlanıyorlar. Daha bu işin başındalar. Biz çocukları yetiştiriyoruz ama bu işi de sevdirmemiz lazım biraz. Daha sade olursa güzel olacağını düşünüyorum.

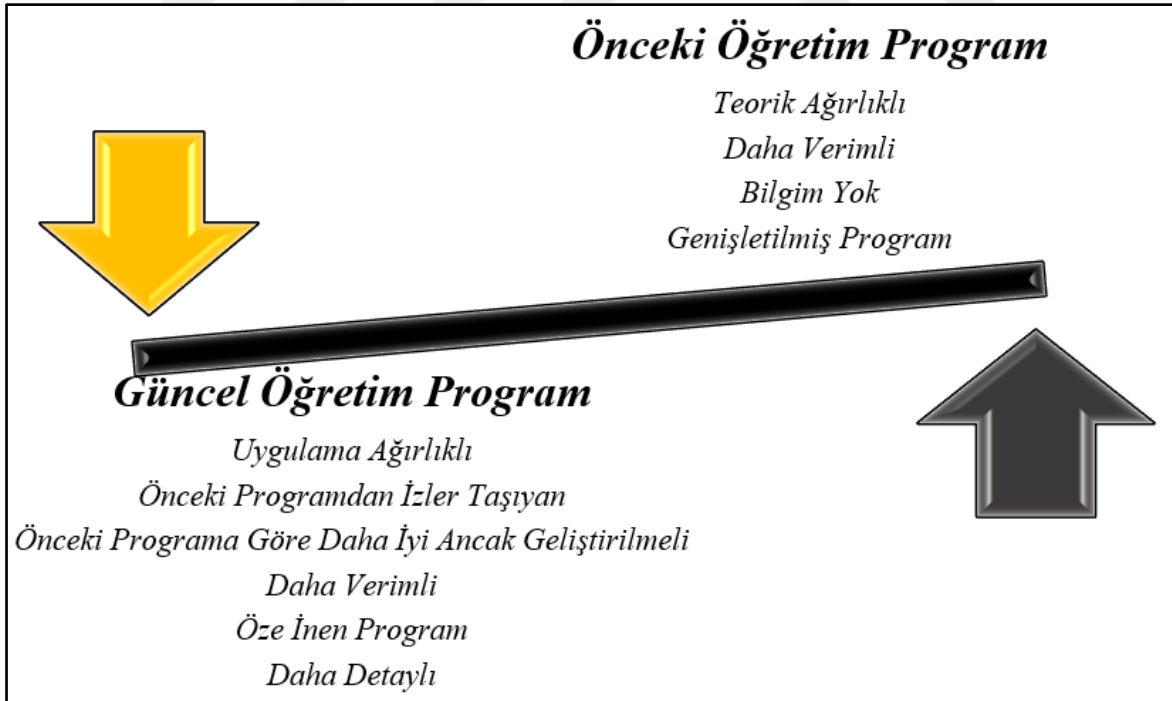
GELİŞTİRİLMELİ

Ö12: Bunu çok net söylemem gerekir ki kitaplar öğrencilerin seviyesinin üzerinde. İçerik ve yazım açısından iyi olabilir. Ancak öğrenciler anlamakta ve sonrasında da anlamlı hale getirmekte çok zorlanıyorlar. Öğrencilerin ders kitaplarından beklentisi seviyelerine uygun biçimde geliştirilmeli kesinlikle. Aksi halde ders kitaplarını açıklama kılavuzu gibi bilgilere ihtiyaç duyacağız.

VERİMLİ

Ö11: Öncelikle şunu söyleyeyim devletimizin yaptığı kitaplar gerçekten çok ama çok güzel. Spor liselerine yaptıkları materyaller özellikle o teorik kısımları falan var ya o kadar güzel ki çocuk okuduğunu kapatıp uygulamaya geçebilir yani. Sen sadece gözlemci boyutunda kalabilirsin. Mesela geçen basketbol konusunda çocuklara topla rakibi kandırma kısmını okuttum. Sonra da okuduğunuzu uygulayın bakalım dedim. Çocukların yüzde 80'nini yaptı, ufak dokunuşlarla oldu. Gerçekten yani ben bu konuda kitaplara güveniyorum.

Katılımcılara yöneltilen “Spor liselerinde uygulanmakta olan güncel öğretim programı ile uygulamadan kaldırılan/güncelleme geçiren öğretim programı arasında nasıl bir değerlendirme sağlarsınız” sorusuna yönelik elde edilen veriler Şekil 6’da sunulmuştur.

Şekil 6. Katılımcıların güncel öğretim programı ve önceki öğretim programı karşılaştırmaları

Şekil 6 incelendiğinde, katılımcıların güncel öğretim programına yönelik düşüncelerinde “Uygulama ağırlıklı, önceki programdan izler taşıyan, önceki programa göre daha iyi ancak

geliştirilmeli, daha verimli, öze inen program, daha detaylı” kategorilerine değinirken; yürürlükte olmayan öğretim yönelik düşüncelerinde ise “Teorik ağırlıklı, daha verimli, bilgim yok, genişletilmiş program” kategorilerinde katılımcıların yoğunlaştığı görülmektedir. Katılımcılara ait örnek cümlelere aşağıda yer verilmiştir;

Güncel Öğretim Programı:

Ö02: *Önceki öğretim programı daha az uygulama içeriyordu. Kazanımlarda ona göre düzenlenmişti. Şu anda uyguladığımız öğretim programı ise öncekine nazaran daha fazla uygulama içeriyor ve uygulama ağırlıklı. Yeterli mi? Değil tabii. Ama öncekinden daha iyi. (Uygulama Ağırlıklı)*

Ö03: *Güncel demeyelim de bir önceki öğretim programından izler taşıyan diyelim. Evet bazı değişimler olmuş ama temel olarak bir önceki öğretim programına benziyor. Olumlu ve olumsuz yönde değişimler mevcut. Ama temelinde eski programı görebiliyoruz. Zaten sıfırdan bir program yapmak kolay iş değil. Bir öncekinden örnekler ve alıntılar yapılarak daha iyisi, daha uygunu, daha modernini oluşturulmaya çalışılır. Nasıl ki şu andaki program bir öncekinden izler taşıyor bir önceki programda ondan öncekinden izler taşıyordur. Ya da bir sonraki programın şu andaki izler taşıyacak olması gibi. (Önceki Programdan İzler Taşıyan)*

Ö04: *Evet daha gelişmiş bir programdan bahsedebiliriz. Ama yeterli olduğunu düşünmüyorum. Yine eksiklikler var. Eklenmesi gereken konular var. Çıkarılması gereken konular var. Düzeltmelere devam edilmeli. (Önceki Programa Göre Daha İyi Ancak Geliştirilmeli)*

Ö16: *Kesinlikle daha verimli. Örneğin spor sosyolojisi dersi vardı bir de spor psikolojisi dersi vardı. Onları birleştirip bir ders yaptılar. Masaj dersi vardı ilk yardım dersi vardı onları da birleştirdiler ve en son bir üniteyi masaja ayırdılar. İnsan anatomisi dersi vardı yanı sıra spor fizyolojisi dersi vardı bunları insan anatomisi ve fizyolojisi diye birleştirdiler. En güzel uygulamalar bunlar oldu. Biz o derslerde dönem boyu ne anlatacağız diye düşünüyorduk. Bir yerden sonra uygulamalar benzer deva ediyordur. Bu şekilde yapınca hem öğrencinin yükü azaldı hem de bizim. (Daha Verimli)*

Ö06: *Önceki programda o kadar fazla bilgi vardı ki ne anlatacağımızı şaşıırıyorduk. Konuda konuya geçiyorduk. Öğrenciler de bu yüzden sıkılıyordu. Ama yeni program sade ve yoğun değil. Tane tane ilerliyor süreç. Öğrencilerin bilgileri anlaması da kolaylaştı. Öze iniyor artık program. Detayda boğulmak yerine net ve özet bilgi. Ben beğeniyorum. (Öze İnen Program)*

Ö10: *Öğretmenlerin ve öğrencilerin yapması gerekenler o kadar net ki öğretim programında farklı bir bilgiye ihtiyaç yok. Hocalarla konuşuyorduk sen ne yaptın bunu nasıl yapalım diye. Bu seferde benzer ya da farklı uygulamalar olabiliyordu. Ama şimdi yine soruyoruz evet ama program zaten yeterince açık ve detaylı bilgi içeriyor. Kendi başına okuyup anlayıp uygulayabiliyorsun. (Daha Detaylı)*

Önceki Öğretim Programı:

Ö11: *Önceki program şu andaki programa göre teorik olarak daha iyiydi. Şu anda uygulama ağırlıklı bir program devam ediyor. Ancak mesleğe yeni başlayan arkadaşların teorik açıdan*

tam donanımı mevcut değil. O yüzden eski programdaki teorik bilgileri görmeleri daha yararlı olurdu. Ben çoğaltmışım eski programdan. Yeni gelen arkadaşlara ya da stajyer adaylara ikisini de incelemelerini öneriyorum. Çünkü bir program uygulama ağırlıklı diğer program teorik ağırlıklı. (Teorik Ağırlıklı)

Ö13: Daha verimliydi. Şu anda bir çok şey karmakarışık ilerliyor. Ayrı ayrı anlattığımız konular şimdi bütün bir şekilde ele alınıyor. Zaten anlayamıyorlardı şimdi hiç anlayamıyorlar. En azından sürece yayılmış şekilde güncellenseydi ona göre uygulaması daha iyi olabilirdi. Bu şekilde pek de verim elde edemiyoruz. (Daha Verimli)

Ö09: Önceki programla ilgili bir bilgim yok. Meslekteki ilk yıllarım ve kendi adıma tek bir program temelinde ilerlemiyorum. Güncel program haricinde okuldaki diğer hocalarla konuşarak farklı uygulama örneklerine bakıyorum. İnternet ortamında araştırma yapıp ona göre derslerimi yürütüyorum. Önceki programla ilgili bir bilgim yok. (Bilgim Yok)

Ö17: O program genişletilmiş bir programdı. Hem dersler hem konular hem de kazanımlar daha genişti. Örneğin bir basketbol uygulaması için 2 haftalık süreçte 3-4 kazanım hedefi varken şu anda aynı kazanım hedefini 1 haftalık süreçte neredeyse vermemiz gerekiyor. Çünkü sıkıştırılmış bir yapısı var. Hızlandırılmış KPSS kursları gibi. Aynı anda bir çok bilgiyi vermek için tüm hızla bilgi yüklemesi var. Hem temel bilgiler de hem branşlarda. Belki bazı dersler açısından bu sıkılaştırma iyi oldu. Ama genel olarak program perspektifine bakarsak bir önceki program daha genişti ve daha rahat uygulanabiliyordu. (Genişletilmiş Program)

5. TARTIŞMA

Bu çalışma spor liselerinin spor alanı öğretim programlarının öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi ve ayrıca öğretim programındaki kazanımların öğrencilere aktarılmasında okulların fiziki yeterliliği ve spor liselerinde görev yapan BES öğretmenlerinin bir takım özellikleri çerçevesinde değerlendirilmesi de amaçlanmıştır.

5. 1. Nicel Verilerin Değerlendirilmesi

Spor liseleri spor alanı öğretim programlarının ve kitaplarının spor öğrenciler için uygunluğu öğretmenler tarafından değerlendirildi. Katılımcılara yöneltilen “Ders kazanımlarının ve ders kitaplarının öğrenciye uygunluğu hususundaki görüşleri %75 geliştirilmeli %25’lik bir kesimde verimli olduğu kanaatinde olduğu tespit edildi. Öğretmenlerden 48 katılımcı (%33,1) öğretim programlarında uygulanamayacak kazanımlar bulunduğunu, 37 katılımcı da (%25,5) kazanımlar için ders kitaplarındaki etkinliklerin kısıtlı olduğunu ifade ettikleri tespit edilmiştir. Yıldız ve Güven (2011), Spor Liseleri Spor Alanı müfredatını değerlendirmeyi amaçladığı çalışmada; “Güzel Sanatlar ve spor lisesi spor alanına yönelik öğretim programlarında içerik ve öğretme-öğrenme süreçlerinde eksiklikler olduğu tespit edilmiştir. Müfredatın gözden geçirilip revize edilmesi, revizyondan sonra ders kitaplarının yeniden düzenlenmesi ve uygulamaya yönelik derslerde öğretmenler için rehberlik edecek yardımcı kitapların olması gerektiğini savunmaktadır.” bu çalışmanın bulguları çalışmamızın bulguları ile paralellik göstermektedir. Taşkın (2018) çalışmada, BES öğretmenlerinin ve öğrencilerinin BES dersi öğretim programı hakkındaki görüş ve düşünceleri araştırıldığı çalışmada “ Beden eğitimi ve spor dersine karşı çocukların olumlu bir bakış açısına sahip oldukları, erkeklerin kızlara göre dersi daha çok sevdikleri, sınıf ve ders saatinin de sayısına göre farklılaştığı saptanmıştır. Öğretmene göre ise öğretim programını işlenebilir seviyede görmedikleri, malzeme yetersizliği ve öğretim programı hakkında yetersiz bilgiye sahip olma öğretmenlerin programa karşı olumsuz bir tutuma dönüşmesine yol açmıştır.” Bu çalışmanın bulguları çalışmamızın bulguları ile paralellik göstermektedir.

Öğretmenlere Ait Bir Takım Özelliklerin Dağılımı değerlendirildiğinde; Katılımcıların çoğunluğunun (%75,8) erkek olduğu ve bulundukları okulda kadrolu çalıştıkları tespit edildi. Kadın katılımcıların oranının %24,2 ile düşük olduğu bulundu. Bunun nedeninin spor liselerinde çalışan BES öğretmenlerinin büyük oranda erkek olması, spor liselerini tercih eden kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere oranla daha az olmasıyla ilişkili olduğu değerlendirilmektedir.

Lisansüstü eğitim yapan katılımcılarının yarıdan daha az olduğu (% 44,8) saptandı. Ayaz ve Demir (2019) tarafından yürütülen bir çalışmada lisansüstü eğitim yapan öğretmenlerin oranı (%50,8) yapmayanlardan yüksek bulunmuştur. Bu bulgu çalışmamızın bulgusuyla örtüşmemektedir.

Tüik (2022) verilerine göre; 25 yaş ve üzeri nüfusun aldığı ortalama eğitim süresinin en yüksek olduğu il 10,6 yıl ile Ankara olurken bu ili sırası ile İstanbul, Eskişehir, Kocaeli ve İzmir, en düşük olduğu il ise 7,2 yıl ile Ağrı olurken bu ili sırası ile Şanlıurfa, Van, Muş ve Kastamonu takip ettiği görülmektedir. Bu araştırmadan hareketle çalışmamızın katılımcılarının daha az oranda eğitim süresi yüksek olan illerde ikamet ettikleri ile ilişkilendirilebilir. Ayrıca katılımcıların büyük bir çoğunluğunun yaş aralıkları ortalamasının 35 yaş üstü olması ve katılımcıların bulundukları ilde lisansüstü programların sınırlı olması kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Antrenörlük belgesine sahip olan katılımcıların oranının % 71 olduğu saptandı. Bunun nedeninin spor liselerinde öğretmen olarak görev yapabilmek için üst düzey bilgi birikimine ve yeterliliğine sahip öğretmenlerden seçilerek, takım sporları veya bireysel sporlardan sporcu yetiştirebilmeleri için gerekli antrenörlük belgelerine sahip öğretmenlerden oluşturulmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Bunun yanı sıra antrenörlük belgesine sahip olanların oranı yüksek bulundu fakat antrenörlük belgesine sahip olmayan öğretmenlerin de var olduğu görülmektedir. Spor lisesi takım sporları ve bireysel sporlar açısından diğer okulların öğretim programlarından oldukça farklıdır bu nedenle buradaki öğretmenlerin antrenörlük belgelerinin olmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu liselere öğretmen seçiminde antrenörlük belgesine sahip öğretmenlerin öncelikli olarak spor liselerine alınması veya alım esnasında değerlendirilirken ekstra puan ile değerlendirilmesi sağlanmalıdır. Spor liselerine öğretmen alımlarında öğretmenlerin aldığı eğitimler, ödüller, cezalar ve spor lisesine atama sınavından alınan puanlar üzerinden öğretmen seçimleri yapılmaktadır. Öğretmen seçimlerine öğretmenlerin sahip oldukları antrenörlük belgesine sahip öğretmenlere ekstra puanlar ile değerlendirilmesi sağlanmalıdır.

Öğretim programlarının oluşturulma sürecine katılanların oranının (%67,5) yüksek olduğu, kitap yazım çalışmalarına katılanların oranının (%11) düşük olduğu tespit edildi. Öğretim programlarının oluşturulma sürecine katılanların oranının yüksek olmasının nedeni spor liselerinde çalışan öğretmenler tarafından seçildiği ve seçilen öğretmenlerin fazla olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Kitap yazım komisyonlarına seçilen öğretmenlerin deneyimli, yüksek lisans yapmış olma veya alan eğitim uzmanı olma gibi kriterlere sahip kişiler arasından seçilmesinden kaynaklı kitap yazım komisyonlarına katılanların oranının düşük olduğu değerlendirilmektedir.

Katılımcıların çoğunluğunun 35 yaş ve üstü olduğu saptandı. Bunun nedeninin spor liselerine öğretmen alımı yapılırken 3 yıl öğretmenlik mesleğini yaptıktan sonra gerekli deneyimi kazanıp, öğretmen yeterlilik sınavının geçilerek spor liselerine öğretmen olarak alımların yapılmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Sınav ile alımlarının nedeninin deneyimli ve bilgili öğretmenlerin spor liselerinde çalışmalarının sporcu yetiştirilmesi açısından daha verimli olacağı düşünülmektedir.

Katılımcıların öğretmenlik mesleğindeki görev süresi dağılımı değerlendirildiğinde; Katılımcıların büyük çoğunluğunun 10 yıl ve üzeri mesleki deneyime sahip olduğu tespit edildi. Katılımcıların yaklaşık olarak yarısının 5 yıl ve daha fazla süredir spor liselerinde görev yaptığı tespit

edildi. Bunun nedenini spor liselerinde çalışan öğretmenlerin en az 3 yıllık öğretmen olarak çalışma şartı aranmasıyla ilişkili olduğu değerlendirilmektedir.

Katılımcıların lisans eğitimi süresince aldıkları takım sporları dersleri dağılımı değerlendirildiğinde; katılımcıların büyük çoğunluğunun lisans eğitimi sürecinde takım sporları derslerini aldıkları saptandı. Bunun nedeninin lisans eğitiminde takım sporları derslerinin zorunlu olarak okutulmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Bunun yanı sıra takım sporları derslerini almayan öğretmenlerinde olduğu tespit edildi. Bunun nedeninin 2002 yılı öncesi BESÖ lisans programında dört takım sporları derslerinden üçünün seçilebilmesinden kaynaklı olduğu değerlendirilmektedir.

Katılımcıların lisans eğitimi süresince aldıkları bireysel spor derslerinin dağılımı değerlendirildiğinde; Katılımcıların yarısından fazlasının Yüzme, Tenis ve Badminton dersi yarısına yakınının da Masa Tenisi ve Güreş dersi aldığı, Kayak ve Oryantiring dersi alanların sayısının ise diğer bireysel sporlardan yüksek olduğu tespit edildi. Bunun nedeninin bireysel sporlar derslerinin seçmeli ders olarak lisans eğitiminde öğrencilerin tercihine bırakılmasıyla ilişkili olduğu ve ders seçimlerinin ülkemizde popüler olan branşlardan seçilmesinden kaynaklı olduğu değerlendirilmektedir.

Katılımcıların sahip oldukları antrenörlük belgelerinin spor dallarına göre dağılımı değerlendirildiğinde; Antrenörlük belgesine sahip olunan branşlardan Voleybol, Futbol, Yüzme, Badminton, Hentbol, Tenis, Güreş ve Atletizm'in diğer branşlara göre daha fazla olduğu tespit edildi. Bu durumun ülkemizde bu spor branşlarının daha yaygın oluğu ve bu spor branşları ile ilgilenen sporcu ve antrenörlerin sayıca fazla olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Öğretim programlarındaki kazanımların öğrencilere aktarılmasındaki sorunlar ile ilgili öğretmen görüşlerinin dağılımı değerlendirildiğinde; Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (%72,4) tesis yetersizliğinden, yarısından fazlasının ise (%55,1) spora ilişkin araç gereç eksikliğinden dolayı öğretim programlarındaki bazı kazanımların öğrenciye aktarılamadığını ifade ettikleri saptandı. Öğretmenlerden 48 katılımcı (%33,1) öğretim programlarında uygulanamayacak kazanımlar bulunduğunu, 37 katılımcı da (%25,5) kazanımlar için ders kitaplarındaki etkinliklerin kısıtlı olduğunu ifade ettikleri tespit edildi. Kayıhan (2015), Spor Lisesi 2016 yılı öncesi öğretim programlarının öğretmen görüşleriyle değerlendirmeyi amaçladığı çalışmada “Salon, malzeme ve imkân sorunları tüm okullarda aynı olmadığından, daha esnek olabilen ve müfredattan bazı öğrenme kazanımlarını değiştirerek ve çıkararak bazı değişiklikler yapılabilen bir müfredat haline getirilmelidir.” bu çalışmanın bulguları çalışmamızın bulguları ile örtüşmektedir. Gülüm ve Bilir (2011) çalışmalarında, BES öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşıma dayalı BES öğretim programının uygulanma koşulları ve programa ilişkin eğitim gereksinimleri hakkındaki görüşlerini ele aldıkları çalışmalarında; “Öğretmenler, sınıf mevcudunun yetersiz olması, ders saatlerinin yetersiz olması, araç-gereç ve uygulama olanaklarının yetersiz olması nedeniyle bu programın uygulanmadığını belirtmişlerdir.” bu çalışmanın bulguları çalışmamızın bulguları ile örtüşmektedir.

5. 2. Nitel Verilerin Değerlendirilmesi

Araştırma kapsamında Spor Liseleri Öğretim Programı Çalışmalarına katılımcıların %80'inin katılmadığı %20'sinin Öğretim Programı Çalışmalarına katıldığı tespit edildi. Katılımcıların Öğretim Programı Çalışmalarına yönelik görüşlerinin ise “kapsamlı – etkili” ve “eksik – ortam analizi eksikliği, aktif katılım olmaması” şeklinde olduğu tespit edildi. Taşkın (2018) doktora tez çalışmasında, beden eğitimi öğretmenlerinin ve öğrencilerinin BES dersi öğretim programı hakkındaki görüş ve düşünceleri araştırıldığı çalışmada öğretmenlerin öğretim programını işlenebilir seviyede görmedikleri, malzeme yetersizliği ve öğretim programı hakkında yetersiz bilgiye sahip olma öğretmenlerin programa karşı olumsuz bir tutuma dönüşmesine yol açmıştır. Bu çalışma çalışmamızın bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Araştırma kapsamında katılımcıların %65'i okulun fiziki koşullarının yeterli bulmadıkları tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcıların görev yaptıkları okullarda salon, çalışma sahasının yetersiz olduğu ve materyal eksikliğinin olduğu tespit edildi. Gülüm ve Bilir (2011) tarafından yürütülen bir çalışmada öğretmenlerin, sınıf mevcudunun yetersiz olması, ders saatlerinin yetersiz olması, araç-gereç ve uygulama olanaklarının yetersiz olması nedeniyle bu programın uygulanmadığını belirtmişlerdir. Yapılan araştırmalardan ve yaptığım çalışma çerçevesinde okullarda saha ve materyal eksikliğinin devam ettiği tespit edilmiştir.

Katılımcılara yöneltilen “*Spor liselerinde öğrenim görmekte olan öğrenciler derslere yönelik ilgileri hakkındaki görüşleri*” incelendiğinde öğrencilerin %80'inin ise derslere ilgili oldukları tespit edildi. Taşkın (2018) doktora tez çalışmasında, BES dersine karşı çocukların olumlu bir bakış açısına sahip oldukları saptanmıştır. Bu çalışma çalışmamızın bulguları ile örtüşmektedir. Yapılan çalışmalar neticesinde öğrencilerin BES dersine yönelik ilgilerinin devam ettiği tespit edilmiştir. Bu çalışma ile çalışmamızın bulguları benzerlik göstermektedir.

Katılımcıların başarı ölçütü kavramına yönelik görüşlerinin yaklaşık %85'inin sonuç odaklı olduğu yaklaşık %15'inin ise süreç odaklı olduğu görülmektedir. Bu bağlamda katılımcıların büyük bir çoğunluğunun sonuç odaklı olduğu ve başarı ölçütü olarak uygulama sınavı ve teorik sınav yaptıkları tespit edilmiştir. Bunun nedeninin sınıflardaki öğrenci popülasyonunun çok olduğundan sınavların uzun zaman aldığı, daha hızlı ve kolay uygulanan sonuç odaklı sınavları tercih etmeleri ve öğretmenler açısından ekonomik olduğu düşünülmektedir. Katılımcıların çok az bir kısmı ise başarı ölçütü olarak yapılandırmacı yaklaşım felsefesi çerçevesinde süreç odaklı değerlendirme yaptıkları tespit edilmiştir. Elvan (2019) çalışmasında, yapılandırmacı öğrenme ortamı oluşturmada sınıf mevcutları ve spor salonuna sahip olma durumu yapılandırmacı öğrenme ortamı oluşturmada etkili olduğu gözlemiştir. Yaptığımız çalışma neticesinde süreç odaklı değerlendirmenin az olmasının nedeninin sınıf mevcutlarının fazla spor salonlarının yetersiz olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Ders kazanımlarının ve ders kitaplarının öğrenciye uygunluğu hakkında öğretmen görüşleri incelendiğinde, ders kazanımlarının öğrenciye uygunluğu hususunda katılımcıların yaklaşık %70'inin uygun olduğu tespit edildi. Ders kitaplarının öğrenciye uygunluğu hususunda katılımcıların yaklaşık %75'inin geliştirilmesi gerektiği tespit edildi. Yıldız ve Güven (2011) yaptığı çalışmada, Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi spor alanına yönelik öğretim programlarında içerik ve öğretme-öğrenme süreçlerinde eksiklikler olduğu tespit edilmiştir. Müfredatın gözden geçirilip revize edilmesi, revizyondan sonra ders kitaplarının yeniden düzenlenmesi ve uygulamaya yönelik derslerde öğretmenler için rehberlik edecek yardımcı kitapların olması gerektiği sonucuna varılmıştır. Bu bulgu çalışmamızın bulgusuyla örtüşmektedir. Yapılan çalışmalar neticesinde ders kitaplarının ve kazanımların geliştirmesi gerektiği, öğrencinin seviyesine göre düzenlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Güncel öğretim programı ve önceki öğretim programı karşılaştırıldığında güncel öğretim programının uygulama ağırlıklı olduğunu, önceki programdan izler taşıdığını, önceki programa göre iyi olduğunu fakat geliştirilmesi gerektiğini, öze inen program olduğunu ve daha verimli olduğu tespit edilmiştir. Aydın (2022) yaptığı çalışmada BES mesleklerine yönelik öğretim programlarının çağın gereksinimleri doğrultusunda güncellenmeye devam ettiği görülmektedir. Bu bulgu çalışmamızın bulgusuyla benzerlik göstermektedir. Bu araştırmadan hareketle öğretim programların güncellenmesinde ve geliştirilmesinde Türkiye'de ve dünyada etkili olan yaklaşım ve görüşlerden etkilenmiş olduğu düşünülmektedir. Ayrıca güncellenen programların önceki programlara göre daha verimli olduğu tespit edilmiştir.

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Ülkemiz de bulunan spor liselerinin spor alanı öğretim programlarının öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi noktasında yürütülen çalışma ana ve alt amaçları ile birlikte incelendiğinde ortaya çıkan sonuçlar maddeler halinde sunuldu.

6. 1. Sonuçlar

- Antrenörlük belgesine sahip olunan branşlardan Voleybol, Futbol, Yüzme, Badminton, Hentbol, Tenis, Güreş ve Atletizm'in diğer branşlara göre daha fazla olduğu tespit edildi.
- Katılımcıların büyük çoğunluğunun 10 yıl ve üzeri mesleki deneyime sahip olduğu tespit edildi.
- Spor Anatomisi ve Fizyolojisi dersini yürüten öğretmenlerin 100 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 30 (%30) kişi olduğu tespit edildi.
- Spor ve Beslenme dersini yürüten öğretmenlerin 105 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 14 (%13,3) kişi olduğu tespit edildi.
- BES Tarihi dersini yürüten öğretmenlerin 101 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 10 (%9,9) kişi olduğu tespit edildi.
- Antrenman Bilgisi dersini yürüten öğretmenlerin 97 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 40 (%41,2) kişi olduğu tespit edildi.
- Sporcu Sağlığı dersini yürüten öğretmenlerin 108 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 13 (%12) kişi olduğu tespit edildi.
- Spor Yönetimi ve Organizasyonu dersini yürüten öğretmenlerin 101 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 10 (%9,9) kişi olduğu tespit edildi.
- Spor Psikolojisi ve Sosyolojisi dersini yürüten öğretmenlerin 94 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 8 (%8,5) kişi olduğu tespit edildi.

- Temel Spor Eğitimi dersini yürüten öğretmenlerin 115 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 11 (%9,5) kişi olduğu tespit edildi.
- Eğitsel Oyunlar dersini yürüten öğretmenlerin 108 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 11 (%10,1) kişi olduğu tespit edildi.
- Genel Cımnastik dersini yürüten öğretmenlerin 93 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 10 (%10,7) kişi olduğu tespit edildi.
- Ritim Eğitimi ve Halk Dansları dersini yürüten öğretmenlerin 89 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 14 (%15,7) kişi olduğu tespit edildi
- Atletizm dersini yürüten öğretmenlerin 100 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 9 (% 9) kişi olduğu tespit edildi.
- Artistik Jimnastik dersini yürüten öğretmenlerin 90 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 18 (%20) kişi olduğu tespit edildi.
- Takım Sporları dersini yürüten öğretmenlerin 136 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 13 (%9,5) kişi olduğu tespit edildi.
- Halter dersini yürüten öğretmenlerin 44 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 7 (%15,9) kişi olduğu tespit edildi.
- Yüzme dersini yürüten öğretmenlerin 58 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 6 (%10,3) kişi olduğu tespit edildi.
- Güreş dersini yürüten öğretmenlerin 60 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 6 (% 10) kişi olduğu tespit edildi.
- Kayak dersini yürüten öğretmenlerin 41 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 4 (%9,7) kişi olduğu tespit edildi.

- Tenis dersini yürüten öğretmenlerin 71 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 7 (%9,8) kişi olduğu tespit edildi.
- Masa Tenisi dersini yürüten öğretmenlerin 89 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 7 (%7,8) kişi olduğu tespit edildi.
- Badminton dersini yürüten öğretmenlerin 93 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 8 (%8,6) kişi olduğu tespit edildi.
- Oryantiring dersini yürüten öğretmenlerin 69 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 5 (%7,2) kişi olduğu tespit edildi.
- Eskrim dersini yürüten öğretmenlerin 36 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 9 (%25) kişi olduğu tespit edildi.
- Boks dersini yürüten öğretmenlerin 39 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 6 (%15,3) kişi olduğu tespit edildi.
- Bisiklet dersini yürüten öğretmenlerin 45 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 6 (%13,3) kişi olduğu tespit edildi.
- Okçuluk dersini yürüten öğretmenlerin 43 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 5 (%11,6) kişi olduğu tespit edildi.
- Judo dersini yürüten öğretmenlerin 40 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 10 (% 25) kişi olduğu tespit edildi.
- Karate dersini yürüten öğretmenlerin 38 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 9 (%23,6) kişi olduğu tespit edildi.
- Teakwando dersini yürüten öğretmenlerin 44 kişi olduğu ve bu öğretmenlerden ders kazanımlarının ve kitabının çok zor ve zor anlaşılır olduğunu ifade edenlerin sayısının 12 (%27,2) kişi olduğu tespit edildi.
- Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (%72,4) tesis yetersizliğinden, yarısından fazlasının ise (%55,1) spora ilişkin araç gereç eksikliğinden dolayı öğretim programlarındaki bazı

kazanımların öğrenciye aktarılamadığını ifade ettikleri saptandı. Öğretmenlerden 48 katılımcı (%33,1) öğretim programlarında uygulanamayacak kazanımların bulunduğunu, 37 katılımcı da (%25,5) kazanımlar için ders kitaplarındaki etkinliklerin kısıtlı olduğunu ifade ettikleri tespit edildi.

- Katılımcıların Öğretim Programı Geliştirme Çalışmalarına Katılım Durumları ve Görüşleri ile ilgili incelemede yaklaşık %80'i öğretim programı geliştirme çalışmalarına katılmadığını, yaklaşık %20'si ise öğretim programı çalışmalarına katıldıklarını ifade etmişlerdir.
- Katılımcıların Okullarının Fiziki Koşullarının Yeterliliği ve Konu ile İlgili Görüşleri ile ilgili katılımcıların yaklaşık %35'i görev yapmakta oldukları okullarının fiziki koşullarını yeterli buldukları %65'i ise görev yapmakta oldukları okullarının fiziki koşullarını yeterli bulmadıkları görülmektedir.
- Katılımcıların Öğrencilerin Derslere Yönelik İlgilileri Hakkındaki Görüşleri ile ilgili yaklaşık %20'sinin derslere ilgisiz olduğu yaklaşık %80'inin ise derslere ilgili oldukları görülmektedir.
- Katılımcıların Başarı Ölçütü Kavramına Yönelik Görüşleri ile ilgili yaklaşık %85'inin sonuç odaklı olduğu yaklaşık %15'inin ise süreç odaklı olduğu görülmektedir.
- Ders Kazanımlarının ve Ders Kitaplarının Öğrenciye Uygunluğu Konusunda Görüşler; Ders kazanımlarının öğrenciye uygunluğu hususunda katılımcıların yaklaşık %70'inin uygun teması altında, yaklaşık %30'unun ise düzenlenmeli teması altında görüş bildirdikleri görülmektedir. Ders kitaplarının öğrenciye uygunluğu hususunda katılımcıların yaklaşık %75'inin geliştirilmeli teması altında, yaklaşık %25'inin ise verimli teması altında görüş bildirdikleri görülmektedir.
- Katılımcıların Güncel Öğretim Programı ve Önceki Öğretim Programı Karşılaştırmaları ile ilgili düşüncelerinde "Uygulama ağırlıklı, önceki programdan izler taşıyan, önceki programa göre daha iyi ancak geliştirilmeli, daha verimli, öze inen program, daha detaylı" kategorilerine değinirken; yürürlükte olmayan öğretim yönelik düşüncelerinde ise "Teorik ağırlıklı, daha verimli, bilgim yok, genişletilmiş program" kategorilerinde katılımcıların yoğunlaştığı görülmektedir.

6. 2. Öneriler

- Spor liselerinin birçoğunda spor salonu ve çalışma sahasının olmadığı tespit edildi. Öğretim programı çalışmaları ve çalıştayları yapılırken bu eksiklikler göz ardı edilmektedir. Spor salonları olmayan okulları ve sahaları tamamlayarak çalıştayları yapılmasını önerilebilir. (Ortam Analizi Eksikliği)

- Okullardaki tesis ve malzeme yetersizliğinden kaynaklı bazı dersler işlenmesinde sorun olduğu tespit edildi. Bu sorunun giderilmesi için gerekli kurumlardan malzeme yardımı veya ödeneği okullara sağlanmalıdır. (Materyal Eksikliği)
- Çalışma sürecinde öğretmenler yeteri kadar çalışmalara dâhil edilmemiştir sürece daha fazla öğretmenler katılmalıdır. (Aktif Katılım Olmaması)
- Öğrenciler okulda bulunan teorik derslere ilgisiz oldukları tespit edildi. Öğrencilere sorumluluk vererek derse katılımı sağlanabilir.(Teorik Derslere İlgisizlik)
- Okulda milli ya da profesyonel olarak spor faaliyetlerinde bulunan öğrenciler farklı bir yönetmeliğe tabi tutulması önerilebilir ve başarısızlık ve devamsızlığın getirmiş olduğu sınıfta kalma korkusu yenmesi sağlanabilir. (Devamsızlığa Bağlı İlgisizlik)
- Okullarda bulunan bazı ders kitaplarının içeriği lise seviyesine göre ağır olduğu tespit edildi. Ders kitaplarının içeriği daha basite indirgeyerek ve hazırlanarak daha çok uygulamaya dönük eğitimler verilmelidir.
- Verilen eğitimlerde öğrencilerin uygulamalı derslerin yanı sıra teorik derslerde de daha aktif olarak katılması sağlanabilir.
- Öğrencilerin sportif yeteneklerinin yanı sıra gerek okuldaki başarının gerekse yükseköğrenime devam edebilmeleri için spor liselerine giriş sınavlarında akademik başarı kriterlerinin etkisinin artırılması önerilebilir.

7. KAYNAKLAR

- Açıkada, C., & Ergen, E. (1990). Bilim ve Spor. Ankara, Büro-Tek Ofset Matbaacılık; 43-46.
- Adıgüzel, Ö. (2016). MEB 2012 Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Drama Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 7(14), 1-18.
- Ayaz, A., & Demir, Ö.O. (2019). Öğretmenlerin Eğitim Düzeylerine Göre Sınıflandırılmasında Kariyer Uyum Yeteneklerinin Rolü. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(223), 147-158.
- Alkan, C., Doğan, H., & Sezgin, I. (1998). Mesleki ve Teknik Eğitimin Esasları. *Alkım Yayınları*.
- Altındaş, M.E. (2009). *Türkiye’de Açılan Spor Liselerinin Amaç Hedef ve Beklentilerinin Araştırılması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dumlupınar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Aydın, E. (2022). *Geçmişten Günümüze Ortaöğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programlarının İncelenmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Journal of Global Sport and Education Research.
- Cice, Y. (2019). Milli Eğitim Bakanlığı 2018 “Ortaöğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı.” 21(1), 1–27.
- Cice, Y. (2019). *Mesleki ve teknik eğitim politikalarının analizi: Öğretmen, okul yöneticisi ve sektör görüşleri* (Master's thesis, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Çağlayan, G., & Ağgön, E. (2021). *Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel Felsefi ve Genel Amaçlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri*. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Erzincan, Türkiye. *Anatolia Sport Research*, 2(2), 26-32.
- Demirel, Ö. (1999). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara, Pegem Yayınları, 60-63.
- Demirhan, G., Bulca, Y., & Altay, F. (2008). *Beden Eğitimi Öğretim Programları ve Programların Yürütülmesine İlişkin Paydaş Görüşlerinin Karşılaştırılması*. Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Spor Bilimleri Dergisi, Hacettepe J. of Sport Sciences, 19 (3), 157–180.
- Doğan, H. (1997). “*Mesleki ve Teknik Eğitimin Yeniden Yapılandırılması*.” Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 30(01).
- Elvan, G. (2019). *Beden Eğitimi Derslerinde Yapılandırmacı Öğrenme Ortamı Oluşturulmasının Öğretmen ve Öğrenci Tarafından Değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Eşme, İ. (2007). Uluslararası Mesleki ve Teknik Eğitim Konferansı. *Konferans Açılış Bildirgesi Sunumu, YÖK, Ankara*.

- Güllü, M., Güçlü, M., & Kafkas, E. (2007). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin 4.5. ve 6. Sınıf Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programı Uygulamalarının incelenmesi*. Uluslararası Akdeniz Spor Bilimleri Kongresi, Antalya.
- Gülüm, V., & Bilir, P. (2011). Beden Eğitimi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları İle İlgili Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(2), 57-64.
- Güneş, U. (2022). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programında Yer Alan Sosyal Beceriler Üzerine Nitel Bir Araştırma: Uygulama, Engeller ve Öneriler* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Siirt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Siirt.
- Jin, A. (2013). Physical education curriculum reform in China: a perspective from physical education teachers. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 18(1), 15-27.
- Kayıhan, H.G. (2015). Öğretim Programlarının Spor Lisesi Beden Eğitimi Öğretmenleri Tarafından Anlaşılabilirliğinin İncelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Kirk, D. (2012). *Physical Education, Discourse, and Ideology: Bringing the Hidden Curriculum Into View*. Sample Our Education Journals, Pages, 35-56.
- Küçükahmet, L. (2007). 2006-2007 Öğretim Yılında Uygulamaya Başlanan Öğretmen Yetiştirme Lisans Programlarının Değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(2), 203-219.
- MacPhail, A. (2007). Teachers' views on the construction, management and delivery of an externally prescribed physical education curriculum: Higher Grade Physical Education. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 12(1), 43-60.
- Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü (MTEGM), (2020)*. <https://mtegm.meb.gov.tr/www/misyon-ve-vizyonumuz/icerik/210> adresinden 1 Mart 2023 tarihinde erişilmiştir.
- McNeill, K. L., Marco-Bujosa, L. M., González-Howard, M., & Loper, S. (2018). Teachers' enactments of curriculum: Fidelity to procedure versus fidelity to goal for scientific argumentation. *International Journal of Science Education*, 40(12), 1455-1475.
- Michale, M. F., Matthee, S. K., & Gregory, B. B. (2006). *Guidelines For Undergraduate Exercise Physiology in a Physical Education Teacher Education Programa*. National Association For Sport and Physical Education.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2013). Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği. <https://www.mevzuat.gov.tr/> adresinden 22 Şubat 2023 tarihinde erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2018). Ortaöğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı. <https://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=334> adresinden 26 Şubat 2023 tarihinde erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2018). Güçlü Yarınlar ve 2023 Eğitim Vizyonu. <https://www.meb.gov.tr/2023-egitim-vizyonu-aciklandi/haber/17298/tr> adresinden 26 Şubat 2023 tarihinde erişilmiştir.

- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2008). Ortaöğretimde okul çeşitliliğinin azaltılması genelgesi. Genelge No: 2008/81. <http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/745> adresinden 16 Şubat 2023 tarihinde erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2009). Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Yönetmeliği. **T.C. Resmi Gazete**, 27260, 16 Haziran 2009.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2018). Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitimin Görünümü. https://integm.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=1065 adresinden 25 Şubat 2023 tarihinde erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2013). Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği. <https://www.resmi-gazete.gov.tr/eskiler/2013/09/20130907-4.htm> adresinden 23 Şubat 2023 tarihinde erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2006). “Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Fen Liseleri, Sosyal Bilimler Liseleri, Spor Liseleri ile Her Türdeki Anadolu Liseleri Öğretmenlerinin Seçimi ve Atamalarına Dair Yönetmelik” **T. C. Resmi Gazete**, 26325, 20 Ekim 2006.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2009). Milli Eğitim Bakanlığı Spor Liseleri Yönetmeliği, **T. C. Resmi Gazete**, 27260, 16 Haziran 2009.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2018). Milli eğitim bakanlığı Öğretim Programları Temel beceriler <http://mufredat.meb.gov.tr/Veliler.aspx> adresinden 2 Şubat 2023 tarihinde erişilmiştir.
- Mitchell, M. F., & Earls, R. F. (1987). *A profile of state requirements for physical education K-12*. Physical Educator, 44(3), 337.
- Orta Öğretim Genel Müdürlüğü (2018) <http://meslek.eba.gov.tr/?p=Ogretim-Programi&tur=gsl> adresinden 17 Şubat 2023 tarihinde erişilmiştir.
- Öncü, E. (2007). Ana-Babaların Çocuklarının Beden Eğitimi Dersine Katılımına Yönelik Tutumları ve Beklentileri (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özcan, C. (2014). *Sağlıklı Sporcu Nasıl Yetiştirilmeli* (1. bs). İstanbul: Mola Kitap.
- Özsoy, C. (2007). Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitimin İktisadi Kalkınmadaki Yeri ve Önemi (Yayımlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Pehlevan, Z. (2019). Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Mezunların Görüşleri. Kastamonu Education Journal, 27(3), 1209-1222.
- Pehlevan, Z., Temel, C., & Kangalgil, M. (2019). Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Mezunların Görüşleri. Kastamonu Eğitim Dergisi, 27(3), 1209-1222.
- Penney, D., & Jess, M. (2004). Physical education and physically active lives: a lifelong approach to curriculum development, Sport, Education and Society, 9(2), 269-287.

- Taşkın, C. (2018). Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Hakkında Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri. (Yayımlanmamış doktora tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi, [TBMM]. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, (2007). <https://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa> adresinden 25 Şubat 2023 tarihinde erişilmiştir.
- Türkiye İstatistik Kurumu, [TÜİK]. Ulusal Eğitim İstatistikleri (2022). <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Ulusal-Egitim-Istatistikleri-2022-49756> adresinden 26 Temmuz 2023 tarihinde erişilmiştir.
- Sarıca, R. (2018). Yenilenen Ortaöğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programlarının Değerler Eğitimi Bağlamında İncelenmesi, Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 19(3), 2068-2091.
- Yıldız, Ö., & Güven, Ö. (2011). Güzel Sanatlar Ve Spor Liseleri Spor Alanı Dersleri Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi. Milli Eğitim Dergisi, 41(191), 210-229.
- Yıldız, R., & Kangalgil, M. (2021). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin İlköğretim İkinci Kademe Beden Eğitimi ve Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Görüşleri. OPUS International Journal of Society Researches, 18(40), 2146-2167.

8. EKLER

Ek 1. Kişisel Bilgi Formu

1-Cinsiyetinizi belirtiniz.

☐ Kadın ☐ Erkek

2-Yaşınızı belirtiniz.

.....

3-Öğretmenlik mesleğindeki çalışma yılınızı belirtiniz.

.....

4-Spor lisesindeki çalışma yılınızı belirtiniz?

.....

5-Bu okulda çalışma statünüz nedir?

☐ Kadrolu ☐ Görevlendirme

6-Lisansüstü eğitim yaptınız mı?

☐ Evet ☐ Hayır

7-7. Soruya cevabınız evet ise en son bitirdiğiniz lisansüstü programı belirtiniz.

☐ Tezsiz Yüksek Lisans ☐ Tezli Yüksek Lisans ☐ Doktora

8-Lisans eğitimi süresince almış olduğunuz takım sporları derslerini belirtiniz.

☐ Futbol

☐ Basketbol

☐ Voleybol

☐ Hentbol

9-Lisans eğitimi süresince almış olduğunuz bireysel spor derslerini belirtiniz.

☐ Halter

☐ Eskrim

☐ Yüzme

☐ Boks

☐ Güreş

☐ Bisiklet

☐ Kayak

☐ Okçuluk

☐ Tenis

☐ Judo

☐ Masa Tenisi

☐ Karete

☐ Badminton

☐ Taekwondo

☐ Oryantiring

10-Antrenörlük belgesine sahip misiniz?

☐ Evet ☐ Hayır

11- 11. soruya evet cevabı verdiyseniz antrenörlük belgesine sahip olduğunuz spor dallarını kademesi veya statüsü ile belirtiniz. (Örnek: 2. Kademe Yüzme, TFF C Futbol Antrenörlük Belgesi)

Ek 2. Anket Formu

Değerli Öğretmenim; yürütmüş olduğunuz derslere ait öğretim programındaki kazanımlar ve bu kazanımlar doğrultusunda hazırlanmış olan ders kitaplarının öğrenciler tarafından anlaşılabilir olup olmadığını aşağıdaki yönerge doğrultusunda puanlayınız. Eğer dersi hiç yürütmemişseniz “0” fikrim yok sekmesini işaretleyiniz.						
0 = Dersi yürütmediğim için fikrim yok 1 = Çok zor anlaşılır. 2 = Zor anlaşılır. 3 = Orta düzeyde anlaşılabilir. 4 = Kolay anlaşılır. 5 = Çok kolay anlaşılır.	0	1	2	3	4	5
Spor Anatomisi ve Fizyolojisi ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Spor ve Beslenme ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Beden Eğitimi ve spor Tarihi ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Antrenman Bilgisi ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Sporcu Sağlığı ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Spor Yönetimi ve Organizasyonu ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz	0	1	2	3	4	5
Spor Psikolojisi ve Sosyolojisi ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Temel Spor Eğitimi ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Eğitsel Oyunlar ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Genel Cimnastik ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Ritim Eğitimi ve Halk Dansları ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Atletizm ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5

Ek 2'nin devamı

Artistik Cimnastik ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Takım Sporları ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Halter ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Yüzme ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Güreş ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Kayak ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Tenis ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Masa tenisi ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Badminton ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Oryantiring ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Eskrim ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Boks ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Bisiklet ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Okçuluk ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Judo ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Karate ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5
Taekwondo ders kazanımları ve ders kitabının öğrenciler açısından zorluk düzeyi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.	0	1	2	3	4	5

Ek 2'nin devamı

Değerli Öğretmenim; yürütmüş olduğunuz derslere ait kazanımların yeterli düzeyde verilememesi hususundaki düşüncelerinizi belirtiniz. Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.
☐ Okuldaki spor tesis yetersizliğinden dolayı ders kazanımlarının verilmesinde zorluk yaşanır.
☐ Öğretim programlarının kesinlikle uygulanamayacak kazanımlar bulunur.
☐ Ders kitaplarında kazanımlar için etkinlikler kısıtlıdır.
☐ Uygulamalı derslerdeki bazı kazanımların verilmesi uzmanlık gerektirir.
☐ Okuldaki spor dallarına ilişkili araç gereç yetersizliğinden dolayı ders kazanımlarının verilmesinde zorluk yaşanır.
Diğer

Ek 3. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

- 1) Spor Liseleri Öğretim Programı çalışmalarına katıldınız mı?
-Bu çalışmaları yeterli buluyor musunuz?
-Bu sürece öğretmenler yeteri kadar dahil edildi mi?
- 2) Okulunuzun fiziki koşulları hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?
-Okulunuzun fiziki koşulları beden eğitimi dersinin öğretme-öğrenme sürecine uygunluğu hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?
-Derste öğrenciye kazandırılmak istenen amaç ve hedeflere bu fiziki koşullar altında gerçekleştirileceği ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?
-Derste öğrenciye kazandırılmak istenen amaç ve hedeflere ulaşmada elinize bulunan malzeme ve materyallerle gerçekleştirilebileceğiyle ilgili düşünceleriniz nelerdir?
- 3) Spor liselerinde öğrencilerin derse olan ilgi düzeyleri hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?
- 4) Uygulama derslerindeki başarı ölçütü nedir veya sizce ne olmalıdır?
- 5) Uygulama ve teorik ders kazanımları ve kitaplarının öğrenciye uygunluk düzeyi ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?
- 6) Eski programla yeni programı karşılaştırdığınızda düşünceleriniz nelerdir?
- 7) Yeni programın yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

Ek 4. Etik Kurul Onayı

T.C.
TRABZON ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-81614018-000-2200032161
Konu : Etik Kurul Belgesi

26.08.2022

Sayın
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Öğrencisi

"Spor liseleri spor alanı öğretim programlarının öğretmen görüşleri açısından incelenmesi" adlı yüksek lisans tezi çalışmanız için gerekli olan Etik Kurul incelemesi Üniversitemiz Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu tarafından yapılmış olup, çalışmanıza ait onay formu Ek'te gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Prof. Dr.
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: Etik Kurul Formu (2 Sayfa)

Belge Doğrulama Kodu: HPMUA94

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: <http://ubys.trabzon.edu.tr/ERMS/Record/ConfirmationPage/Index>

Adres: Trabzon Üniversitesi Rektörlüğü, Sığirci Mah. Adnan Kahveci Bulvarı, 61335 – Akçaabat-
Trabzon / TÜRKİYE
Telefon No: (0 462) 4551000
e-Posta: trabzonuniversitesi@hs01.kep.tr
Kep Adresi: trabzonuniversitesi@hs01.kep.tr

Faks No:
İnternet Adresi:

Bilgi için :

Memur

Telefon No: (0 462) 4551014

Ek 5. Araştırma İzni

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

Sayı : E-62045208-20-63001908
Konu : Araştırma Uygulama İzni

08.11.2022

GENEL MÜDÜRLÜK MAKAMINA

İlgi : a) Trabzon Üniversitesi Rektörlüğü, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 25.10.2022 tarihli ve E-99699167-300-2200042880 sayılı yazısı.
b) 21.01.2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 (2020/2) sayılı Genelge.

Trabzon Üniversitesi Rektörlüğü, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitim ve Spor Anabilim Dalı Beden Eğitim ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı Öğrencisi []'ın Doç. Dr. [] danışmanlığında hazırlamakta olduğu "Spor Liseleri Spor Alanı Öğretim Programlarının Öğretmen Görüşleri Açısından İncelenmesi" konulu araştırmasına veri sağlamak amacıyla anket çalışması yapma izin talebine ilişkin Genel Müdürlüğümüz görüşü istenilen ilgi (a) yazı ve eki araştırma ve anket soruları ilgi (b) Genelge çerçevesinde incelenmiştir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde; söz konusu araştırmanın onaylı örneği Genel Müdürlüğümüzde muhafaza edilen veri toplama araçlarının Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Millî Eğitim Temel Kanunu ile Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçlarına uygun olarak, ilgili yasal düzenlemelerde belirtilen ilke, esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek, eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde ve gönüllülük esas olmak koşuluyla sağlık tedbirleri de dikkate alınarak Genel Müdürlüğümüze bağlı başvuruda bildirilen okullarımızda uygulanması hususunu olurlarınıza arz ederim.

[]

Daire Başkanı

OLUR

[]

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdür V.

Ek:

1. Tutanak
2. Araştırma

Adres : Atatürk Blv 06648 Kızılay/ANKARA

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No : 0 (312) 413 13 96

E-Posta : aysim.secen@meb.gov.tr

Kep Adresi : mebs@hs01.kep.tr

Bilgi için []

Unvan : Öğretmen

İnternet Adresi : www.meb.gov.tr

Faks : 3124188406

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden d8b3-6c37-3303-9df7-2bd8 kodu ile teyit edilebilir.

9. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ

**** yılında ***** doğdu. Sırasıyla Yeşilce İlköğretim Okulu ve Trabzon Spor Lisesi'nde öğrenim gördü. 2015 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümüne yerleşti ve 2019 yılında lisans eğitimini tamamladı.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

E-Posta : *****

